

Dr. Mija Oter
Gorenčič:
»O grofih
Celjskih
lahko
izvemo
še veliko«
Str. 22-23

Boljša oskrba z vodo za
več kot sto občanov Str. 7

Dvajset let od bron
Jolande Čeplak Str. 33

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 29 / Leto 79 / 18. julij 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

V knežjem mestu letos več turistov kot lani

Kot kažejo statistični podatki, je bilo v prvi polovici letošnjega leta v Celju več turistov kot v enakem obdobju lani. Celjski grad, ki še vedno velja za najbolj obiskano turistično znamenitost, si je ogledalo 12 odstotkov več obiskovalcev kot lani in Tehnopark Celje kar 40 odstotkov več. Dober obisk beležijo tudi druge turistične znamenitosti, pravijo v Zavodu za kulturne prireditve in turizmu Celeia Celje. Str. 3

Foto: Andraž Purg

Priložnosti za poletni
zaslužek mladih Str. 2

Kako delodajalci ob vročini
poskrbijo za vas? Str. 12-13

TV SPORED

PODEŽELSKA ZDRAVNICA
Nemška dramska serija že navdušuje

STOP SPORED

VSE LETO KOMAJ ČAKA POLETJE!
Matej Zemljčič
»Kampir sem včasih, in to zelo rad«

Opisne igre 2024: 35 prizorišč, 19 tekmovalnih disciplin, 52 disciplin in 10.500 sportnikov

Mladih je vedno manj, študentskih del vedno več

Priložnosti za poletni zaslužek mladih tudi na Savinjskem

Že med šolanjem veliko dijakov in študentov poseže po študentskem delu, kar se med poletnimi počitnicami še močno poveča. Številni mladi želijo prosti čas izkoristiti tudi za dodaten zaslužek in pridobivanje novega znanja, zato se poslužujejo različnih začasnih in občasnih del. V savinjski regiji je trenutno največ povpraševanja po delu v proizvodnji, gostinstvu in trgovini, povprečna urna postavka je povsem primerljiva s povprečjem v Sloveniji. Ker je ponudba študentskih del bistveno večja od povpraševanja, lahko mladi izbirajo med široko paleto del. Še vedno najpogostejše iščejo najbolj plačana dela in dela pri uglednih delodajalcih. V zadnjih letih močno povprašujejo tudi po strokovnih in visokotehnoloških delih. Med študentskimi oglasi se znajdejo tudi nenavadna dela, kot sta fotografiranje stopal ali upravljanje podvodnega drona.

SINTIJA JURIČ

Začasno in občasno delo preko študentskega servisa lahko opravljajo mladi, ki so končali osnovno šolo in dopolnili 15 let, osebe z veljavnim statusom dijaka ali študenta ter osebe s statusom udeleženca izobraževanja odraslih, ki so mlajše od 26 let. Za opravljanje dela se lahko dogovorijo osebno ali prebrskajo oglase, ki jih posredujejo posredniške agencije. V obeh primerih morajo osebe pri študentskem servisu naročiti napotnico, ki je pravna podlaga za delo.

»Mladi so danes bolj usmerjeni v iskanje del, ki jim nudijo pomembne izkušnje in kompetence za prihodnost.«

Minimalna študentska urna postavka od 3. februarja letos znaša 7,21 evra bruto, kar je 6,20 evra neto. Povprečna urna postavka za študentsko delo v celi Sloveniji se je v zadnjih dveh letih zaradi pomanjkanja študentskih kadrov povečala za 18 odstotkov in trenutno znaša 8,44 evra bruto, kar je 7,13 evra neto. Dijak ali študent za opravljenih 176 ur na mesec na bančni račun tako dobi naznanjen najmanj 1.091 evrov, povprečno pa 1.255 evrov. Pri

tem ni zakonsko upravičen do povračila stroškov za prehrano in prevoz.

Do 15 evrov neto na uro

4. junija je bilo v e-Študentskem servisu, ki velja za največjega posrednika dijaških in študentskih del v državi, na območju savinjske regije objavljenih več kot 270 oglasov 190 delodajalcev, pri čemer so prevladovali oglasi za delo v proizvodnji, gostinstvu, za pomoč v trgovini in kuhinji ter tudi za čiščenje. V turističnih krajih, kot so Laško, Velenje, Rimske Toplice ali Podčetrtek, je med poletjem več povpraševanja tudi po specifičnih nalogah; kot so učitelj plavanja, animator, prodajalec sladoleda ...

Povprečna bruto urna študentska postavka za savinjsko regijo je glede na objavljene oglase 4. junija znašala 8,4 evra bruto. Najvišja urna postavka v savinjski regiji je bila 17,43 evra bruto, kar je 15 evrov neto, in sicer za terensko delo na področju zdravstvene nege in oskrbe na domu. Ob zdravstvu se med najbolj plačanimi znajdejo tudi dela s področja poučevanja in čiščenja.

Spremembe v zanimanju mladih

Kot je poudarila strokovna direktorica e-Študentskega servisa **Vesna Milošević Zupančič**, so mladi v zadnjih letih pri izbiri del postali bolj strateški in so jim ob zaslužku vedno bolj pomembne izkušnje, ki jih pridobijo z delom. »Predvsem povprašujejo po strokovnih delih v smeri šolanja, ki jim prinašajo ustrezne izkušnje, ki razvijajo kompetence in vodijo do morebitne redne zaposlitve,« pojasni Milošević Zupančičeva. Prav tako je med oglasi vedno več t. i. novodobnih del oz. poklicev prihodnosti, ki se pred petimi ali desetimi leti še niso pojavljali oz. obstajali. To so tiktok/-ka, vplivnež/-ica, podatkovni rudar/-ka, razna dela z umetno inteligenco, web3 in kriptodela ali rehabilitacijski pedagog/-inja.

Strokovna direktorica ob tem poudarja, da med mladimi opazajo vedno manj zanimanja za tradicionalna dela, na drugi strani se je povečalo zanimanje za strokovna, digitalna in visokotehnološka dela. Predvsem študenti povprašujejo po zahtevnejših delih, ki jim omogočajo pridobivanje pomembnih delovnih izkušenj. Še vedno so med najbolj iskanimi bolj plačana dela in dela pri uglednih delodajalcih, ter tista, ki mladim omogočajo gibljiv delovni čas. »Pri tem velja izpostaviti, da zaradi velikega pomanjkanja kadra na trgu dela – situacija se bo v prihodnosti še poslabšala – danes izbirajo mladi,« še pove Milošević Zupančičeva. V zadnjih 15 letih se za študentsko delo v Sloveniji zaradi slabše demografske slike in zakonskih ureditev odloča za kar 50 odstotkov manj mladih. Mladi sicer v povprečju s študentskim delom pridobijo 2,5 meseca pokojninske dobe na leto.

Foto: Andraž Purg

V savinjski regiji je veliko povpraševanja tudi po delu v strežbi.

Urška: »Delo ob študiju je moj način življenja«

Urška Vrankar iz Kamnika se je v Celje preselila lani, ko je v mestu ob Savinji začela študirati ekonomijo. Ker je med poletnimi počitnicami delala že kot srednješolka, je tudi kmalu po začetku študija v Celju začela iskati priložnost za dodaten zaslužek. »V Kamniku sem kot dijakinja stregla v dveh kavarnah, nabrala sem si kar nekaj izkušenj, zato sem tudi v Celju želela delati v gostinstvu. Lani decembra sem delo našla v dveh lokalih. Zadovoljna sem tako s pogoji dela kot tudi z zaslužkom, gostje so prijazni, nekateri celo zabavni,« pove nasmejana 20-letnica, ki namerava po študiju v Celju nadaljevati magistrski študij ekonomije v Ljubljani, kamor se namerava tudi preseliti.

Urniki dela med študijskim letom prilagaja obveznostim na fakulteti. »Večinoma imam predavanja ob pol petih popoldne, kar pomeni, da v lokalu delam do štirih. Predavanja se končajo ob osmih zvečer. Ko pridem domov, se učim, saj grem naslednje jutro ponovno delat. Kadar imam predavanja dopoldne, se s šefom lokala dogovorim, da me predvidi za popoldansko izmeno. Včasih je res naporno, a sem mlada in mi ni težko. V teh poletnih mesecih, ko nimam predavanj, je bistveno bolj sproščeno. Celo poletje bom delala, a tudi kasneje med študijem. Delo ob študiju sem sprejela kot svoj način življenja.«

Najnižja urna postavka študentskega dela je 7,21 evra bruto, vendar so povprečni zneski navadno višji. »Kot sem že omenila, sem zadovoljna z zaslužkom, saj šef spremlja naše delo. Če je zadovoljen, nam zagotovi višje plačilo. Vesela sem tudi napitnine od gostov. Radodarni so. Vsak dodaten evro je še kako dobrodošel,« še pojasni in doda, da z denarjem zna ravnati. Je varčna. Z zasluženim denarjem si je plačala ure vožnje v avtošoli, nato si je kupila rabljen avto, ki se ji je pred kratkim sicer pokvaril, zato je imela z njim še dodatne stroške. »V dijaških letih sem denar, ki sem ga zaslužila s počitniškim delom, porabila za potovanja po Evropi, saj rada raziskujem nova okolja, ljudi in njihove navade. Tudi v prihodnje, ko bom v redni službi, nameravam potovati in spoznavati zanimive koticke sveta.«

BF

Prevajanje pasjih zvokov, molža krav ...

Letošnja raziskava e-Študentskega servisa Mladi in trg dela je pokazala, da dijaki in študenti opravljajo tudi številna nenavadna študentska dela. Med najbolj nenavadnimi deli so upravljanje podvodnega drona, prevajanje pasjih zvokov, vodenje pasjih tekmovalcev, lupljenje čebule in pranje kalčkov. Ob tem so našeta še druga nenavadna dela, kot so fotografiranje stopal, molža krav na kmetiji, gradnja rolkarskega poligona, izdelava začasnih tatujev ter ustvarjanje vsebin za predstavitev prehranskih dopolnil za pse.

Počitniško delo v celjski občini

Mestna občina Celje in Celjski mladinski center sta dijakom in študentom ponudila možnost, da enotedensko počitniško delo opravljajo v Javnem podjetju Zelenice, Poklicni gasilski enoti Celje in Inkubatorju Savinjske regije. Prvi dijaki in študenti so začeli delati julija.

Za opravljanje počitniškega dela so se lahko dijaki in študenti prijavili do 17. junija oz. do zapolnitve prostih mest. V Javnem podjetju Zelenice bodo pomagali pri urejanju zunanjih površin in gozdnih poti, skrbeli za hortikulturo, čistili javne objekte in podobno. V Poklicni gasilski enoti Celje bodo pomagali pri urejanju in čiščenju okolice in prostorov zavoda, servisu gasilnih aparatov, evidentiranju intervencijskih poti in pri delu v njihovem čebelnjaku. V Inkubatorju Savinjske regije bodo dijaki in študenti raziskovali nove možnosti uporabe strojev in opreme v laboratoriju, pomagali pri popisu opreme in izvedbi nadgradenj. V vseh treh podjetjih je študentska urna postavka minimalna in znaša 7,21 evra bruto.

Zaradi pomanjkanja kandidatov za študentska dela, povprečne urne postavke postopoma rastejo.

Turistično zanimivi leti

V knežjem mestu letos več turistov kot lani

Kot kažejo statistični podatki, je bilo v prvi polovici letošnjega leta v Celju več turistov kot v enakem obdobju lani. Celjski grad, ki še vedno velja za najbolj obiskano turistično znamenitost, si je ogledalo 12 odstotkov več obiskovalcev kot lani in Tehnopark Celje kar 40 odstotkov več. Dober obisk beležijo tudi druge turistične znamenitosti, pravijo v Zavodu za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje.

SIMONA ŠOLINIČ

Grajsko znamenitost nad Celjem je tako v prvih šestih mesecih letošnjega leta obiskalo približno 37 tisoč ljudi. »Tujih obiskovalcev je bilo letos tri odstotke več, kar nakazuje dobre smernice za poletne mesece, ko jih je tradicionalno največ. Statistični podatki še kažejo, da se je na največjem srednjeveškem gradu v Sloveniji spremenila struktura gostov,« pravijo v zavodu. Na prvem mestu so Madžare »izpodrinili« gostje iz Hrvaške.

»Teh je v primerjavi s prvim polletjem leta 2023 več za 60 odstotkov. Na tretjem mestu so turisti iz Nemčije, katerih delež se je povečal za 27 odstotkov. Prepričani smo, da so podatki predvsem rezultat uspešnih promocijskih kampanj na Hrvaškem, ki smo jih v Zavodu Celeia Celje izpeljali v sodelovanju s partnerji, konkretno s Tehnoparkom Celje in z upraviteljem Poti med krošnjami na Rogli,« je pojasnila direktorica Zavoda Celeia Celje mag. Maja Voglar. Dodaja, da še vedno ostajajo izzivi povečanje števila nočitev in povprečne dobe bivanja.

»Največ nočitev, teh je bilo letos do konca maja podobno kot lani približno 20 tisoč, so ustvarili gostje iz Hrvaške, Nemčije, Avstrije, Danske in Srbije. Največji porast, kar 44-odstoten, je bil zabeležen pri gostih iz Avstrije. Povprečna doba bivanja tujih turistov v Celju znaša dve prenočitvi,« pojasnjujejo v zavodu. Zara-

Podobno kot celjski grad so v Celju dobro obiskane tudi druge znamenitosti. Ob pokrajinskem muzeju in Muzeju novejši zgodovine Celje se je obisk najbolj povečal v Tehnoparku Celje, in sicer za 40 odstotkov. V prvi polovici leta 2024 so našli skoraj 5-krat več tujih obiskovalcev kot v enakem obdobju lani. (Foto: Andraž Purg)

di povečanega obiska so se v Zavodu Celeia Celje odločili, da delovni čas turističnoinformacijskega centra v starem mestnem jedru ob sobotah v juliju in avgustu podaljšajo do 17. ure. Vse dni v letu je sicer odprt tudi Tic Celjski grad.

Privlačno Velenje

V Velenju so strnili turistične podatke za lani, ko so zabeležili petino več prihodov turistov. Od tega so domači

turisti ustvarili 21 odstotkov nočitev in tuji 79 odstotkov. Povprečna doba bivanja v Velenju znaša dva dni in pol, največ tujih gostov prihaja iz Nemčije, Nizozemske, Srbije, Avstrije in Kitajske. Spomnimo, da je Velenjska plaža lani že šesto leto zapored osvojila prvo mesto v kategoriji naravnih kopališč v akciji Naj kopališče 2023, Šaleška dolina se je s 5-zvezdičnim doživetjem Skrivno-

sti potopljenih vasi uvrstila na seznam stotih najboljših trajnostnih praks na svetu. Velenje je sicer prejemnik naziva Ljubljenec ljudskih src v okviru projekta Moja dežela, lepa in gostoljubna. Hkrati je Velenje tudi edina destinacija v Sloveniji s kar tremi turističnimi produkti, ki nosijo znak kakovosti Slovenia Unique Experience, ki ga podeljuje Slovenska turistična organizacija.

ZADETKI

»Celotno Celje je zaznamovano z zgodovino grofov Celjskih. Tako rekoč na vsakem koraku se srečamo z njihovo dediščino.«

Mija Oter Gorenčič, predstojnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta

»V jugoslovanski vojni mornarici sem sodeloval z ljudmi, ki so imeli različna porekla. A nacionalna pripadnost ljudi zame ne igra bistvene vloge. Pomembno mi je le, ali je človek človek.«

Bojan Koštomaj, upokojeni kapitan dolge plovbe

»Četudi ostaja trema spremljevalka naših nastopov, ji ne dovolimo, da nas premaga. Obrnimo jo v svojo korist – v energijo, odgovornost do poslušalcev, plemenitost in odkritost.«

Hedvika Dermol Hvala, predavateljica retorike in jasnopisja

»V atelje prihajajo ljudje različnih starosti in z različnimi pričakovanji. Najmlajši učenec je star 11 let in kaže izjemno natančnost pri risanju. Najstarejša učenka jih šteje 75. Prišla je, ker želi narisati svoje vnuke.«

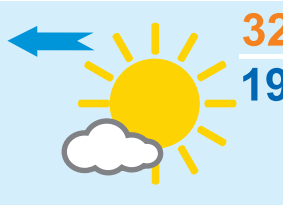
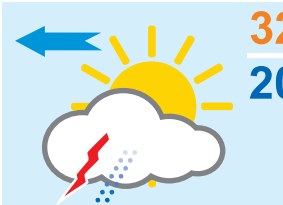
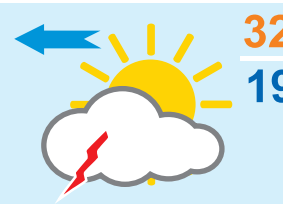
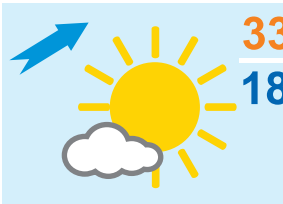
Dorde Dimitrijević, učitelj klasičnih tehnik risanja in slikanja

»Čakanje je zelo psihološko naporno, še posebej če si kandidat za medaljo. Takrat si neprestano pod stresom, ker vsi pričakujejo od tebe, da boš zelo dobro tekel. Sam pa še najbolj.«

Jolanda Čeplak, dobitnica olimpijske medalje leta 2000 v Sidneyu

Tudi velenjski grad je privlačna turistična točka za obiskovalce iz Slovenije in tujine. (Foto: MOV)

ČETRTEK	PETEK
 32 19	 32 20
SOBOTA	NEDELJA
 32 19	 33 18

Vir: ARSO

Trideset let Tecosa

Srce tehnološkega razvoja države je v Celju

Tisti, ki ga dobro poznajo in vedo, s čim vse se ukvarja, ga upravičeno imenujejo »celjski Jožef Stefan«. Letos bo praznoval trideset let delovanja, in to na prav poseben način. Zagnal bo popolnoma avtomatizirano pilotno linijo za proizvodnjo plastičnih izdelkov s pomočjo 3D-tiskanih orodij. Takšne linije doslej v Sloveniji še ni bilo. Tecos so novembra 1994 ustanovili država, Mestna občina Celje in Gospodarska zbornica Slovenije. Njegovi osnovni poslanstvi takrat sta bili svetovanje in pomoč orodjarski dejavnosti, vendar je te okvire kmalu prerasel. Postal je srce tehnološkega razvoja ne samo v Celju in regiji, ampak v celotni državi in je pomemben partner v mednarodnih razvojnih in raziskovalnih projektih. Na področju razvoja biorazgradljivih materialov je na primer med vodilnimi v Evropi.

JANJA INTIHAR

»Počasi, a zanesljivo raste-mo že vseh trideset let,« pravi dr. Aleš Hančič, ki je vodenje Tecosa prevzel leta 2013. V prvih letih je Tecos imel samo enega zaposlenega in manjšo pisarno sredi mesta, ki mu jo je zagotovila občina. Leta 1997 je zaposlil prvega inženirja, kupil prve simulacijske programe, ki so zelo dragi, in začel ponujati storitve na trgu. Sčasoma je začel kupovati tudi opremo. Na pravo za 3D-skeniranje je imel prvi v Sloveniji in celo prvi na Balkanu. Leta 2004 se je preselil v večje prostore v zgradbi Ritsa v Kidričevi ulici, ki jih je plačal sam, ter leto kasneje kupil tudi prvi stroj za brizganje plastike. Danes ima že štiri takšne stroje.

»Leta 2019 smo ob pomoči občine v isti zgradbi pridobili nove prostore, v katerih smo uredili predavalnice in tudi laboratorij za meritve. Vključili smo se v mednarodne raziskave ter nekajkrat prevzeli vlogo vodilnega partnerja v največjih evropskih projektih,« našteva dr. Hančič, ki kot pomemben mejnik v delovanju Tecosa navaja tudi leto 2017, ko je število zaposlenih prvič preseglo številko dvajset. Trenutno zaposluje 21 visoko izobraženih strokovnjakov, med katerimi so štirje doktorji in en magister znanosti, drugi so inženirji strojništva, biotehnologije ter strokovnjaki še z nekaj drugih področij. Nekaj ljudi dela tudi v

administraciji in proizvodnji, ki prav tako sodelujejo pri projektih in tudi njihovo delo je zelo zahtevno, poudarja dr. Hančič.

Tecos je v zadnjih letih naredil največji preboj na področju Industrije 4.0, kjer povezuje robotiko, avtomatizacijo in umetno inteligenco, ter pri razvoju novih materialov, kjer je

Tecos, ki je zeleni prehod in uvajanje zelenih tehnologij opredelil kot svojo strateško usmeritev, zadnja leta vedno več storitev opravi na področjih digitalizacije proizvodnje ter razvoja novih izdelkov in trajnostnih materialov. Pri tem sodeluje v številnih domačih in mednarodnih raziskavah ter projektih.

na področju biorazgradljivih materialov med vodilnimi v Evropi. »Iz hmelja, lesa, starega papirja, ostankov agrumov, bananovcev, semen, skratka vsega, kar je možno uporabiti, poskušamo narediti nove materiale, uporabne v industriji,« pojasnjuje dr. Hančič.

Odvisen od trga in evropskih projektov

Med ustanovitelji Tecosa so še vedno država, ki ima malo več kot 70 odstotkov ustanovitelskih pravic, ter občina in zbornica. In še vedno je organiziran kot zavod zasebnega prava, kar pomeni, da se mora

Dr. Aleš Hančič vodi Tecos od leta 2013. Kot pravi, želijo v zavodu znanje, ki ga pridobivajo v mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektih, čim prej prenesti v domačo industrijo.

financirati popolnoma sam. Deluje torej kot podjetje in je v celoti odvisen od trga. Od 1,8 milijona evrov letnih prihodkov mu približno polovico denarja prinesejo prijave na razvojno-raziskovalnih razpisih države

in Evropske unije – dr. Hančič pravi, da je trenutno več evropskih sredstev – druge prihodke pridobi na trgu s storitvami za industrijo, predvsem s razvojem različnih izdelkov in meritvami. Nekaj denarja zasluži tudi z lastno proizvodnjo.

»Proizvajamo predvsem izdelke, ki jih kdo drug na trgu ne bi mogel. To je pravzaprav tudi poslanstvo Tecosa. Naša proizvodnja je prototipna, malo-do-srednjeseerijska. Če kdo potrebuje le od 5 do 10 tisoč kosov nekega izdelka, bi ga v večjih podjetjih, kjer so pripravljeni narediti več sto tisoč ali milijon kosov, zavrnil. Njegove težave

rešimo mi. Ta naša proizvodnja ni redna, stroji pri nas ne delajo 24 ur na dan. Tudi konkurenčni ne bi bili,« pojasnjuje dr. Hančič.

Čeprav je njegov ustanovitelj država, Tecos ni deležen neposrednega proračunskega financiranja. Ker ima država v njem največji delež, se namreč po evropski in tudi slovenski zakonodaji uvršča med velika podjetja, kar ga postavlja v neenak položaj v primerjavi z malimi in s srednjimi podjetji, ki imajo bistvene prednosti na razpisih in pri financiranju. »Izjem ni. Prevladuje mnenje, da velikih podjetij ni treba financirati, zato smo v istem košu z Gorenjem ali s Krko. In to nas vleče navzdol,« je kritičen direktor.

Pogosto tudi vodilni partner

Dr. Aleš Hančič pravi, da je v Sloveniji premalo razpisov, namenjenih raziskavam. Zato je Tecos osredotočen predvsem na evropske razpise, kjer je konkurenca izredno velika in je težje pridobiti denar. Kljub temu se mu je uspelo uveljaviti tudi v mednarodnem prostoru. »Da se uveljaviš v tujini in da te prepoznajo kot zaupanja vrednega partnerja, traja več let,« poudarja.

Med napovedanimi domačimi raziskovalnimi projekti, kjer želi Tecos biti med vodilnimi partnerji, dr. Hančič navaja razpis TRL 3-6. Namenjen bo raziskovalno-razvojno-inovacijskim projektom, ki bodo usmerjeni k novim produktom in storitvam z visoko dodano vrednostjo in bodo imeli tržni potencial tudi na mednarodni ravni.

Tecos ni pomemben ali vodilni partner samo v domačih projektih, ampak tudi v zelo velikih evropskih. Največji evropski projekt, v katerem trenutno sodeluje, je Incircular. Cilj projekta so inovativne rešitve za proizvodnjo novih vrst polimernih materialov, ki bodo okolju prijazni in cenovno do-

stopni, hkrati bodo imeli enakovredne tehnične lastnosti, kot jih imajo polimeri na osnovi fosilnih goriv. V Sloveniji sta v projekt vključena še Gorenje in Omaplast iz Grosupljega, ki je pri nas vodilno podjetje na področju reciklaže odpadne plastike. Drugi partnerji so iz vse Evrope. Podoben je bil prav tako evropski projekt iz programa Life Ceplafib, kjer je Tecos z Adrio Mobil ter s še nekaj evropskimi partnerji iz dveh odpadnih komunalnih surovin – plastične embalaže in časopisnega papirja – izdelal nov material, ki ga bo novomeška družba kmalu začela uporabljati pri izdelovanju avtomobov. Dr. Hančič upa, da bodo ta material, ki je primeren tudi za izolacijo v gradbeništvu ali za proizvodnjo embalaže, kmalu začela uporabljati tudi druga podjetja doma in v tujini.

Dolg seznam podjetij

Tecos kot eden od vodilnih partnerjev sodeluje tudi v trenutno največjem projektu v Evropi na področju 3D-tiskanih tehnologij, razvija tudi več projektov na področju prenosa tehnologij in recikliranja elektronskih komponent. »Izjemno veliko delamo na področju krožnega gospodarstva, kjer veliko pozornost namenjamo tudi izobraževanju podjetij. Svetujemo jim, kako naj delujejo, da bodo njihovi izdelki že na začetku zasnovani na načelu krožnega gospodarstva. Osredotočeni smo torej na to, da bi podjetja s pomočjo krožnega gospodarstva delala bolje, da bi z recikliranjem ter razvojem in uporabo novih materialov zmanjšala porabe energije in odpadkov ter s tem znižala stroške,« še o delu Tecosa pravi dr. Hančič. In poudarja: »Znanje, ki ga pridobivamo v evropskih projektih, poskušamo čim prej prenesti v domačo industrijo. To je naša tržna niša in pri tem smo uspešni ter tudi prepoznani kot dober in zanesljiv partner.«

Seznam podjetij, s katerimi Tecos sodeluje že dlje časa, je zelo dolg. Na vrhu je Gorenje, za katerega je, čeprav je že več let v kitajski lasti, še vedno razvojni dobavitelj. Zanj razvija plastične dele za pralne in pomivalne stroje, za štedilnike in druge aparate. Pri razvoju posameznih delov za male gospodinjske aparate pomaga tudi nazarski družbi BSH Hišni aparati, sodeluje tudi s Kolektorjem, Hidrio, Plastiko Skaza ...

Orodja niso več blok železa

Čeprav orodjarstvo ni več njegova osrednja dejavnost, ji v Tecosu še vedno namenjajo veliko pozornosti. »Orodjarstvo je tradicionalna dejavnost, v kateri spremembe, to je uvajanje novih tehnologij, niso preproste. Kljub temu poskušamo podjetjem predstaviti prednosti novih materialov in predlagati, kako zanje zasnovati orodja, ki ne bodo več samo kalup, blok železa, ampak naprave z lastno pametjo, povezane z internetom, s proizvodnjo, z načrtovalci. Na tem področju res delamo velike preskoke, zlasti na demonstratorjih te tehnologije,« pojasnjuje dr. Hančič.

V Tecosu želijo, da bi Celje postalo nacionalno demonstracijsko središče pametnih tovarn, v katerem bi predstavljali nove tehnologije. Središče bi zasnovali z Inštitutom Jožef Stefan, s fakulteto za strojništvo, z gospodarsko zbornico in mrežo za pametne tehnologije. »Gre za projekt Pametna mehatronska orodja, ki smo ga že začeli predstavljati vladi. Skušamo jo prepričati, da gre za nujen program, ki ga mora sprejeti v pomoč slovenski industriji, saj bi po vsej državi zgradili mrežo središč pametnih tovarn. Vrednost projekta ocenjujemo na 83 milijonov evrov. Toliko denarja zagotovo ne bomo dobili, ampak če želi Slovenija na tem področju narediti preboj, bo morala za to dati tudi kaj denarja,« opozarja dr. Aleš Hančič.

Foto: Andraž Purg

Tecos bo novembra, ko bo praznoval 30-letnico delovanja, zagnal popolnoma avtomatizirano pilotno linijo za proizvodnjo plastičnih izdelkov. Zaradi uporabe 3D-tiskanih elementov bo linija prva te vrste v Sloveniji.

Tecos je pri razvoju novih biorazgradljivih materialov med vodilnimi v Evropi. V svoji proizvodnji je iz njih naredil že veliko različnih izdelkov, vendar le v majhnih serijah. V podjetju upajo, da bodo v prihodnje s testne prešli na »bolj resno« proizvodnjo.

Delničarjem Uniorja spet nič dobička

Lastniki Uniorja, med katerimi imajo malo več kot polovico delnic država in z njo povezane družbe, tudi letos niso bili deležni izplačila dividend. Nazadnje so jih dobili leta 2007. Zreška družba je v sklicu seje skupščine sicer napovedala, da bo letos za dividende namenila 938 tisoč evrov, vendar na seji ta predlog ni bil sprejet. Društvo Mali delničarji Slovenije je zaradi tega napovedalo izpodbojno tožbo.

Uprava in nadzorni svet sta ob obrazložitvi predloga o izplačilu dividend v višini 0,33 evra bruto na delnico, za kar bi družba porabila 938 tisoč evrov čistega dobička iz leta 2022, zapisala, da Unior s tem ne bo kršil finančnih zavez,

ki so mu jih naložile banke, pri katerih je najel sindicirano posojilo. Na seji se je zgodil preobrat, saj je večina prisotnih delničarjev podprla nasprotni predlog Marjana Adamiča, manjšega delničarja in vodje vzdrževanja v Uniorju, naj bilančni dobiček ostane nerazporejen. V Društvu Mali delničarji Slovenije (Društvo MDS) so zaradi takšne odločitve ogorčeni in bodo na sklep, proti kateremu je na seji glasovalo malo več kot 30 odstotkov prisotnih lastnikov, vložili izpodbojno tožbo. »Razloga za neizplačilo dividend ni, saj Unior izpolnjuje vse finančne zahteve do bank. Ob tem bi moral tudi dokazati, da zaradi izplačila dividend ne bi mogel poslovati. Vod-

stvo podjetja, banke in država so se očitno neformalno dogovorili za sklep, kakršen je bil sprejet na seji,« je povedal predsednik društva **Rajko Stanković**, ki pričakuje, da bo sodišče njihovo tožbo podprlo.

Društvo MDS in še nekaj drugih delničarjev tudi niso podprli imenovanja Andreja Gradišnika, nekdanjega dolgoletnega vodilnega delavca v družbi Metal Ravne, za novega člana nadzornega sveta Uniorja. Nezadovoljen je tudi, ker na seji ni dobil odgovora na vprašanje, kako je s prodajo družbe Unitur, ki upravlja rekreacijsko središče na Rogli in Terme Zreče, malo več kot 29-odstotnega lastniškega deleža v štorski jeklar-

ni in 100-odstotnega deleža v srbski orodjarni Unior Components.

Po do zdaj javno objavljenih podatkih je Skupina Unior, ki jo sestavlja več podjetij doma in v tujini, do konca letošnjega marca ustvarila 79,6 milijona evrov prihodkov od prodaje. Čisti dobiček je znašal 5 milijonov evrov in je bil v primerjavi z enakim lanskim obdobjem nižji za četrtno. Matična družba je v prvem četrtletju imela 51,6 milijona evrov prometa, kar je pet odstotkov manj kot v nekem lanskem obdobju, čisti dobiček je znašal le 7 tisoč evrov. Lani je Unior v tem času ustvaril 1,5 milijona evrov čistega dobička.

Jl

NA KRATKO

Hrvaški Studenac kupuje šentjursko Keo

Trgovska veriga Studenac namerava kupiti trgovsko družbo Kea iz Šentjurja, ki je v lasti družine Kukovičič. Pogodba je že podpisana, posel pa bo končan, ko ga bo odobrila slovenska agencija za varstvo konkurence.

Podjetje Studenac je v lasti sklada, ki ga upravlja poljski Enterprise Investors, eden največjih zasebnih kapitalskih skladov v srednji in vzhodni Evropi. Iz majhnega družinskega podjetja je z odpiranjem novih trgovin in s prevzemi zrasel v najhitreje rastočo maloprodajno verigo na Hrvaškem. Trenutno ima približno 1.300 trgovin po vsej državi in več kot 6 tisoč zaposlenih.

Trgovska veriga Kea ima malo več kot 250 zaposlenih ter 31 trgovin v Šentjurju, Celju, Mariboru, Prekmurju in Primorju. Lani je ustvarila približno 50 milijonov evrov prihodkov.

Gic Gradnje želijo okrepiti delež v hranilnici Lon

Podjetnik Otmar Zorn ter družbi Zorn Plus in Gic Gradnje so objavili namero o prevzemu vseh delnic hranilnice Lon. Prevzemniki so o svoji nameri že obvestili agencijo za trg vrednostnih papirjev, urad za varstvo konkurence in Banko Slovenije.

Zorn in Gic Gradnje so lani z dokapitalizacijo svoj delež v hranilnici že povečala s 35 na 41 odstotkov, pri čemer imajo vsak malo več kot 20 odstotkov lastništva. Trenutno imajo dovoljenje BS za 10- do 20-odstotni delež. Za zdaj lahko svoj delež povečajo na največ 75 odstotkov. Četrtna hranilnice je namreč v lasti švicarske družbe Kylin Prime Group, ki je v likvidaciji in bo delnice prodajala septembra na dražbi. Hranilnica Lon ima na slovenskem bančnem trgu 0,6-odstotni delež in se osredotoča na poslovanje s fizičnimi osebami in manjšimi podjetji. Lani je poslovala najbolje v svoji zgodovini. Imela je 15 milijonov evrov bruto dohodkov in 2,4 milijona evrov čistega dobička, ki ga je porabila za pokrivanje bilančne izgube.

Uniforest z novo zgradbo za prihodnost

Podjetje Uniforest, ki je na mednarodnem trgu že dolgo znano kot inovativni proizvajalec visokokakovostne gozdarske mehanizacije, je v industrijski coni v Latkovi vasi odprlo 4.500 kvadratnih metrov veliko zgradbo, namenjeno napredni proizvodnji. Naložba, ki jo je z 2,8 milijona evrov podprla Evropska unija, je vredna približno 8 milijonov evrov, vendar bo končna številka, pravijo v podjetju, najverjetneje višja.

V Uniforestu napovedujejo, da bo v severnem delu zgradbe nameščena tehnologija za laserski razrez, krivljenje in obdelavo pločevine ter za ročno in robotsko varjenje. Za skladiščenje pločevine bo na voljo visoko regalno avtomatsko skladišče s 420 paletnimi mesti. »Naložba je bila precejšen zalogaj, a se zavedamo, da nam lahko uspešno poslovanje tudi v prihodnjih letih omogočita le avtomatizacija in robotizacija. Vlaganje v napredne, digitalne in trajnostne procese je korak v pravo smer,« je povedal direktor **Drago Pintar**.

Uniforest kljub veliki domači in tuji konkurenci iz leta v leto beleži rast poslovanja. Seznam držav, v katere izvažja, je vedno daljši. V zadnjem obdobju sta njegova najbolj rastoča trga Velika Britanija in Avstralija. Večino prihodkov ustvari na tujih trgih. Trenutno izvažja v 45 držav po vsem svetu.

(Foto: arhiv podjetja)

Prva dražba zemljišč v Trnovljah delno uspešna

Mestna občina Celje je začela prodajati komunalno urejena zemljišča, ki jih je na novo uredila v poslovni coni v Trnovljah. Prva dražba je bila uspešna le delno, saj je novega lastnika dobilo manjše zemljišče, ki meri malo manj kot 4.400 kvadratnih metrov. Naprodaj je bilo še eno, nekajkrat večje zemljišče, ki bo moralo na novega lastnika počakati do naslednje dražbe.

V občini pravijo, da sta bili izklicni ceni za zemljišči gospodarstvu prijazni, kar vsekakor drži, saj znaša cena kvadratnega metra

56,50 evra brez DDV. Za primerjavo, v okolici Ljubljane in na Obali stane kvadratni meter zemljišča v poslovni coni od 200 do 250 evrov brez DDV, v Žirovnici 140 evrov, v Komendi pa približno 100 evrov. Kljub ugodni ceni je občini uspelo prodati samo manjše zemljišče, za katero je izklicna cena znašala 270 tisoč evrov, a se je zanj potegovalo več kupcev in končna cena je bila 360 tisoč evrov. Po plačilu DDV bo novega lastnika zemljišče stalo malo manj kot 440 tisoč evrov. Za drugo zemljišče, veliko 26.700 kvadratnih metrov, je bila izklicna

cena 1,5 milijon evrov. Ker zanj na dražbi ni bilo zanimanja, v občini razmišljajo, da bi ga na naslednji dražbi prodajali po delih.

Celjska občina je nov del poslovne cone v Trnovljah začela urejati avgusta lani. Dela bodo končana julija letos, upravno dovoljenje pričakuje avgusta. Poslovno cono, kjer že deluje 87 podjetij, je mestna občina razširila še za nekaj hektarjev komunalno opremljenih zemljišč. Vrednost naložbe, ki bo v celoti končana še letos, znaša 1,8 milijona evrov. Občini je za ta projekt uspelo pridobiti 1,1

milijona evrov nepovratnih evropskih sredstev iz načrta za okrevanje in odpornost.

Nova poslovna cona bo namenjena mikro, malim in srednje velikim podjetjem, ki bodo pri gradnji morala upoštevati več pogojev. Njihove stavbe bodo lahko merile v višino največ osem metrov, svojo dejavnost, ki bo morala biti okolju prijazna in trajnostno naravnana, bodo morala začeti izvajati najkasneje do konca leta 2027, svoje nove zgradbe v poslovni coni v Trnovljah pa ne bodo smela prodati pet let.

Jl

Mestna občina Celje je že prodala prvo zemljišče v novem delu poslovne cone v Trnovljah. (Foto: Andraž Purg)

CELJE, VELENJE – Rezultati mature navdušili

Celjski maturanti med najboljšimi v Sloveniji

Od skupno 6.294 kandidat in kandidatov, ki so v 80 slovenskih šolah v spomladanskem roku opravljali splošno matura, jih je bilo uspešnih 92 odstotkov. Poklicno matura je v 142 šolah uspešno opravilo 90,2 odstotka od 8.204 kandidat in kandidatov. Na splošni maturi je vse točke doseglo 20 kandidatov, na poklicni 76. Celje je tudi tokrat lahko ponosno na svoje gimnazijce, ki so ponovno med najboljšimi v Sloveniji.

SIMONA ŠOLINIČ

Izjemno uspešni so bili na maturi maturanti I. gimnazije v Celju. V prvem roku je matura opravljalo 182 dijakov, vsi so jo uspešno opravili. »Povprečno število doseženih točk je spet višje kot na ravni države, v naši gimnaziji je znašalo 22,6. Pri tem je treba za še bolj objektivni pogled na letošnji briljanten maturitetni rezultat izpostaviti to, da smo najbolj heterogena gimnazija v Sloveniji, torej splošna, klasična in umetniška gimnazija ter športni oddelki. Prav tako so letošnji maturanti »koronska generacija«, ki je skupaj z nami na poti do konca šolanja marsikaj doživela in pretrpela,« pravi na gimnaziji.

Boljši od slovenskega povprečja

Med letošnjimi 332 slovenskimi zlatimi maturanti jih je 20 iz omenjene šole. Veronika Starič je zbrala vseh 34 točk in je diamantna maturantka. Drugi zlati maturanti iz I. gimnazije v Celju so Manca Ernst, Lamija Berisalić, Aljaž Bratušek, Nino Kolander, Sara Zorko, Ela Leskovšek Čomič, Inja Rampre, Martin Jager, Eva Založnik, Neža Žalec, Živa Šalej, Nina Ellen Blake, Lucija Povše, Špela Žičkar, Žiga Žnidaršič Pušnik, Petar Ničič, Lovro Seljak, Lina Lukman in Manca Čepin.

Posebej so se izkazali dijaki Gimnazije Celje – Center. »Ob 9 zlatih na poklicni maturi in 11 zlatih na splošni maturi imamo še diamantno maturantko na poklicni maturi in dve diamantni maturantki na splošni maturi,« pravi ravnatelj Gimnazije Celje – Center

Rok Lipnik. Maturanti so na spomladanskem roku dosegli 98-odstotni uspeh, v knjigo zlatih maturantov bodo vpisali kar trinajst novih zlatih, od tega dve diamantni maturantki, Elo Velepec in Nežo Mikic. Zlati maturanti so Neža Hochkraut, Lara Kerznar, Anamarija Žohar, Bine Bedjanič, David Marinšek, Tjaš Esih, Lenart Gubenšek, Alen Labohar, Mía Koritnik, Mía Radišek in Špela Ramšak. »Odlični smo bili tudi nasploh, državno povprečje točk na maturi je bilo 20,7, v naši gimnaziji pa 22,9,« dodaja Lipnik.

Uspešni na Lavi in v Velenju

Štiri zlate maturante imajo tudi na Gimnaziji Lava Šolskega centra Celje, kjer pravijo, da so splošno matura opravljali 104 dijakov, od teh 85 v splošni gimnaziji in 19 v tehniški gimnaziji. Matura sta opravila 102 dijakov, tako da beležijo 98,1-odstotni uspeh, pri čemer je tehniška gimnazija dosegla 100-odstotni uspeh. Zlati maturanti 2024 so Jakob Florjanc, Tom Zamernik, Luka Cvetič in Zala Gorjak.

Srednješolsko izobraževanje so končali tudi maturanti Ekonomske šole Celje. Maturantom so na prireditvi pretekli teden podelili tudi spričevala. V šoli še posebej izpostavljajo dijakinjo Alino Medved, ki je na maturi dosegla izredno dober rezultat.

Na svoje maturante so ponosni tudi v Gimnaziji Velenje, ki deluje v sklopu Šolskega centra Velenje. »Od 85 kandidatov, ki so matura v celoti opravljali v spomladanskem delu, jih je bilo 79 uspešnih, kar pred-

I. gimnazija Celje je bila tudi tokrat med najboljšimi v Sloveniji. (Foto: Joze Petrak Zajc)

S podelitve priznanj Gimnazije Lava Šolskega centra Celje ob rezultatih mature (Foto: ŠC Celje)

stavlja 93 odstotkov in je kot že nekaj let zapored nad slovenskim povprečjem. Kar 20 maturantov je doseglo 25 točk in več oziroma odličen uspeh, kar predstavlja skoraj četrtino dijakov,« je zapisala ravnateljica gimnazije **Gabrijela Fidler**. Še posebej izpostavlja osem zlatih maturantov, ki so na maturi dosegli 30 točk in več. Gre za Ambroža Soviča, Kim Fricelj, Vido Ramšak in Andraža Železnika, Evo Jesenko, Nives Gošnjak, Blaža Petra Brunška in Matjaža Mežo.

Dvigalo, oblečeno v zrcalo

CELJE – Končana so gradbena dela za prvi del prenove Stare grofije, ki so vključevala gradnjo zunanjega dvigala in strojnice za klimatizacijo razstavnih prostorov. Vrednost gradbenih del je znašala približno 600 tisoč evrov. V teh dneh naj bi bil opravljen še tehnični pregled, ki je predpogoj za pridobitev uporabnega dovoljenja. V Mestni občini Celje načrtujejo tudi nadaljevanje prenove z ureditvijo podzemnega objekta za zaščito in prikaz arheoloških ostalin rimske vile, z osvetlitvijo arkadnih hodnikov in obnovo fasade Stare grofije.

»Zunanje dvigalo bo namenjeno večji dostopnosti do vseh nadstropij Stare grofije. Dvigalo je oblečeno v zrcalne plošče, ki lahko služijo tudi kot umetniški element, dopolnjujejo arhitekturo Stare grofije in ji dajejo dodatno mikavno razsežnost. Zrcaljenje okolice v dvigalu poudari lepoto in posebnost okolice ter ustvari harmonično povezavo med Staro grofijo in Savinjskim nabrežjem,«

Kot poudarja projektant Nande Korpnik, zunanje dvigalo, oblečeno v zrcalo, prispeva k estetskemu in vizualnemu doživetju arhitekture ter ustvari edinstveno in nepozabno arhitekturno izkušnjo. (Foto: MOC)

pravijo v Mestni občini Celje, kjer upajo, da bodo uspešni še na razpisu ministrstva za kulturo za obnovo kulturne dediščine, ki naj bi bil objavljen letos. »S tem bomo lahko nadaljevali projekt prenove Stare grofije. Druga faza vključuje še ureditev razstavnih

prostorov za prikaz in situ arheoloških ostalin rimske vile, ki so bile najdene ob prenovi Muzejskega trga, vključno z vso potrebno razsvetljavo, osvetlitev arkadnih hodnikov in obnovo fasade celotne Stare grofije,« dodajajo v občini.

SŠol

Najboljši maturanti Gimnazije Celje – Center (Foto: GGC)

LAŠKO – Boljša oskrba z vodo za več kot sto občanov

Zdrava pitna voda v vsakem domu ni samoumevna

V Občini Laško se zavedajo, da je zagotavljanje čiste pitne vode ključnega pomena. Zato gradijo in urejajo vodovode na več območjih. Pred dnevi so namenu svečano predali nov vodovodni sistem, ki ga je občina uresničila v drugem sklopu evropsko sofinanciranega projekta oskrbe s pitno vodo v savinjski regiji. Gre za gradnjo približno devet kilometrov vodovodnega sistema Ojstro–Tovsto–Zahum–Brstnik, na katerega se bo priključilo 40 gospodinjstev oziroma približno 110 prebivalcev. Naložba po navedbah občine predstavlja pomemben korak k izboljšanju kakovosti življenja v regiji.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Dela so stala malo manj kot milijon evrov, projekt je sofinanciran iz sredstev Kohezijskega sklada EU v višini 215

tisoč evrov. Preostala sredstva je zagotovila Občina Laško iz proračuna. V sklopu projekta je laška občina ob primarnem

vodovodnem omrežju zgradila tudi vodna zbiralnika Zahum in Borovec s skupno zmogljivostjo 55 kubičnih metrov. Sočasno so bile položene tudi cevi za optično omrežje ter izboljšane elektonapetostne razmere.

Strateška usmeritev

Projekt, ki so ga v Občini Laško začeli snovati v letu 2015, je po večletnem trudu, pridobivanju potrebnih dovoljenj ter finančnih sredstev končno uresničen. »Zelo smo veseli te pridobitve, na katero smo kar dolgo čakali. Doslej smo imeli krajani na tem območju vsak svoj vodovod. Težav pri oskrbi z vodo v sušnih obdobjih sicer ni bilo, a je bil slabši tlak, tudi kakovost vode ni bila na tako visoki ravni, kot je zdaj,« je navdušen krajan Tovstega Slavko Požin.

Zadovoljstva ob uresničitvi projekta ni skrival niti župan Marko Šantej. »Veseli me, da v Laškem ljudem omogočamo, da imajo kakovostno pitno vodo v svojem domu, saj to ni samoumevno,« je dejal. »Večina sicer meni, da imamo v Laškem vode dovolj, včasih celo preveč. A vodni viri niso enakomerno razporejeni, ne

Trak ob odprtju novega vodovodnega sistema Ojstro–Tovsto–Zahum–Brstnik so prerezali (z leve) laški župan Marko Šantej, krajan Tovstega Slavko Požin in minister za kohezijo in regionalni razvoj Aleksander Jevšek.

kateri tudi usihajo. Zato je zagotovitev kakovostne pitne vode za vse občane ključnega pomena. Voda je za Laško pomembna tudi z vidika zdraviliškega turizma, brez nje tudi ne bi bilo skoraj 200-letne pivovarske tradicije in razpršene poseljenosti,« je dodal.

Župan je poudaril še, da občina z omenjenim projektom nadaljuje svojo strateško usmeritev k izboljšanju vodooskrbe, ki je ključnega pomena za zdravje in dobro počutje prebivalcev. Novozgrajeni vodovod predstavlja tudi možno navezavo za območja v občini, ki javnega vodovoda še nimajo,

zlasti za Rifengozd in Doblaitino.

Gradnjo spremljale številne težave

A brez težav pri izvajanju projekta ni šlo. Najprej je njegovo uresničevanje otežil covid, nato je ukrajinska vojna povzročila, da je zmanjkalo vodovodnih cevi, sledil je dvig cen energentov, lani so jo zagodli še poplave in neurja. A ne glede na vse je občini projekt uspelo uspešno končati, kar veseli tudi ministra za kohezijo in regionalni razvoj dr. Aleksandra Jevška, ki se je udeležil odprtja vo-

dovoda v Tovstem. Tudi on je poudaril, da gradnja vodovoda ni samoumevna stvar, še posebej ne v odročnejših predelih. A tudi tam je treba poskrbeti za ljudi in jim zagotoviti zdravo pitno vodo, je dejal. »Če ni vode, elektrike, širokopasovnega omrežja, ljudje odhajajo drugam. Mi pa moramo Slovenijo ohraniti enakomerno poseljeno in omogočiti kakovost življenja tudi v odročnejših koncih. Tudi tam se morajo ljudje dobro počutiti in imeti vse dobrine, kot jih imajo tisti bližje mestom.«

Foto: Andraž Purg

Župan Občine Laško Marko Šantej (na levi) in minister za kohezijo in regionalni razvoj Aleksander Jevšek sta nazdravila z vodo, ki odslej teče iz pip približno 40 gospodinjstev na območju Tovstega.

Novi prostori pošte v Vojniku (Foto: Pošta Slovenije)

Pošta v novih prostorih

VOJNIK – Pošta od minulega tedna deluje v novih prostorih na Celjski cesti 39a. Sodobnejši in večji prostori so pomembna pridobitev tako za uporabnike poštnih storitev kot tudi za zaposlene, pravijo v Pošti Slovenije.

V novih prostorih pošte so strankam na voljo dve okenci za opravljanje storitev ter poštni predali. Pošta, v kateri je 19 zaposlenih, bo uporabnikom nudila vse storitve, ki so jih lahko opravljali že doslej, torej sprejem in izročanje pošilk, dostavo vseh vrst pošilk, opravljanje denarnih storitev, prodajo blaga, e-vinjet, darilnih kartic ... Tudi delovni čas pošte ostaja nespremenjen, pošta posluje vsak delovnik od ponedeljka do petka med 8. in 18. uro.

Novi prostori, ki obsegajo približno 310 kvadratnih metrov površine, so po navedbah Pošte Slovenije logistično primernejši od dosedanjih prostorov, predvsem za distribucijo paketnih pošilk, ustrezno je urejen tudi dostop za invalide. »Pošta bo dostavo paketnih in pisemskih pošilk izvajala za širše dostavno območje, in sicer za približno 5 tisoč gospodinjstev ter približno 500 podjetij in samostojnih podjetnikov. Prav tako bo izvajala prevzeme pisemskih in paketnih pošilk v prostorih strank za poslovne uporabnike.«

Na novi stavbi je urejena tudi ustrezna polnilna infrastruktura za električna vozila, saj omenjena pošta uporablja električne štirikolesnike za dostavo pošilk, v prihodnje načrtuje še dodatne zamenjave vozil z električnimi. Pred pošto je nameščen tudi paketomat. BA

Poletne počitnice

30% UGODNEJE

99,00 € 69,30 € na osebo / noč

HOTEL ŠVICARIJA 4* / BOUTIQUE HOTEL DOBRNA 4*

Za rezervacije opravljene od 3. 7. 2024 do zapolnitve mest, za bivanje do 1. 9. 2024 (minimalno 2 noči).

VKLJUČENO: polpenzion, kopanje v termalnih bazenih - neomejeno tudi na dan odhoda, vstop v Sauna Spa, fitness, brezplačno parkiranje in wi-fi.

— SINCE 1403 —
TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE

BREZPLAČNA ŠTEVILKA:
080 22 10
info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

Delavci Komunalne Radeče so dva dni popravljali v neurju poškodovan cevovod. Zaradi poškodbe je bilo približno 2.500 gospodinjstev več dni brez vode. (Foto: FB Tomaž Režun)

RADEČE – Pomoč prizadetim v junijskem neurju s točo

Bilo je kot na sodni dan

Del občine Radeče je 7. junija v zgodnjih večernih urah zajelo hudo neurje s točo in prizadelo zlasti območji Svibnega in Jagnjenice ter del zaselkov Počakovo in Zagrad. Pri Območnem združenju Rdečega križa Laško-Radeče so odprli poseben račun za pomoč občanom pri odpravljanju posledic neurja, Občina Radeče v sodelovanju s podjetjem Ceroz iz Hrastnika in s Komunalno Radeče občanom omogoča tudi brezplačen prevzem in odlaganje v neurju poškodovane strešne kritine.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Bilo je kot na sodni dan, se spominjajo domačini. Močan naliv s točo je v kratkem času povzročil pravo razdejanje in opustošenje. Klestila je debela toča, tudi do velikosti namiznoteniških žogic, ki je poljščine, vinograde, travnike, vrtove in posevke ponekod popolnoma uničila. Ob

tem je močno poškodovala ostrejša več stanovanjskih in gospodarskih stavb ter številne avtomobile. Poškodovanih je bilo tudi več cest, zlasti makadamskih, približno 2.500 gospodinjstev je po neurju ostalo brez pitne vode.

Naravna nesreča je takoj sprožila posredovanje občin-

skih gasilskih društev, gasilske zveze in štaba civilne zaščite. Gasilec se je na terenu pridružil tudi župan Občine Radeče Tomaž Režun, prizadete občane je naslednji dan obiskal tudi minister Matjaž Han. Čeprav neurje na območju naselij Radeče in Vrhovo ni povzročilo večje škode, so posledice začutili tudi tamkajšnji prebivalci. V času neurja je bil namreč na dveh mestih pretrgan glavni vodovod, zaradi česar je bila približno polovica prebivalcev občine dva dni brez pitne vode. Po zahtevni intervenciji Komunalne Radeče in ob veliki pomoči srčnih prostovoljcev je voda spet pritekla po ceveh v nedeljo, 9. junija, zvečer. V

času, ko pitne vode ni bilo, so oskrbo z njo ljudem zagotavljali gasilci s cisternama.

Odprt poseben račun

V ponedeljek, 10. junija, je župan sklical sestanek in oblikoval komisijo za pomoč prizadetim v neurju s točo, ki jo sestavljajo predstavniki Občine Radeče, občinskega štaba civilne zaščite, krajevnih skupnosti Svibno in Jagnjenica, Centra za socialno delo Laško ter poveljnik Gasilske zveze Radeče in predstavnik Rdečega križa OZ Laško-Radeče. Komisija je opravila podroben popis prizadetih občanov in se odločila o pomoči. Pri Območnem združenju Rdečega križa

Laško-Radeče so odprli tudi račun za pomoč občanom pri odpravljanju posledic po neurju. Nekateri občani premoženja, ki jim ga je uničilo neurje, niso imeli zavarovane, zato odškodnin od zavarovalnic ne morejo pričakovati, težko je tudi za tiste, ki so sicer v slabšem gmotnem položaju.

Ob tem je Občina Radeče v sodelovanju s podjetjem Ceroz iz Hrastnika in s Komunalno Radeče v neurju prizadetim občanom omogočila brezplačen prevzem in depniranje poškodovane strešne kritine. Kot navajajo v občini, je oddaja slednje možna le ob predhodnem dogovoru s Komunalno Radeče, pri čemer

morajo občani predložiti dokazilo o poravnanih obveznostih do komunalnega podjetja. Oddaja strešne kritine, poškodovane v junijskem neurju, bo možna do 30. septembra v obratovalnem času Zbirnega centra Hotemež (vsako sredo od 10. do 14. ure in vsako soboto od 8. do 12. ure).

Sredstva za pomoč občanom Radeč pri odpravljanju posledic po neurju pri Rdečem križu OZ Laško-Radeče (Aškerčev trg 4b, 3270 Laško) zbirajo na transakcijskem računu št. SI56 0400 1004 6531 083 (Nova KBM), sklic: 00 76051 0045, namen: neurje Radeče.

Opremljeni s sodobnimi tablicami

S skeniranjem QR-kode lahko obiskovalci odkrijejo podrobnejše zgodbe o posameznih spomenikih. (Foto: Občina Slovenske Konjice)

SLOVENSKE KONJICE – Spomenike odslej krasijo nove informativne tablice. Z njimi lahko mimoidoči razkrijejo bogato zgodovino in zanimivosti kraja ter sporočilo, ki se skriva za spomenikom.

Sodobne tablice na spomenikih po mestu mimoidočim omogočajo, da lahko razberejo naslov, avtorja in leto postavitve spomenika. Da so informacije dostopne tudi tujim obiskovalcem, so naslovi spomenikov zapisani tudi v angleškem jeziku. Vsaka tablica vsebuje tudi QR-kodo, ki obiskovalce popelje do spletne strani Tica Slovenske Konjice, kjer lahko izvedo podrobnejšo zgodbo o posameznih umetniških podobah mesta. SJ

Nevihste s točo razkrivale strehe

SLOVENSKE KONJICE – Sobotne nevihte, ki so se v popoldanskih urah pomikale proti severovzhodu države, so močno prizadele tudi konjiško občino. Debela toča je razkrila številne strehe, poškodovani so bili tako stanovanjski kot gospodarski objekti. Gasilska zveza Slovenske Konjice je zabeležila več kot 140 posredovanj, samo v soboto je na terenu pomagalo več kot 150 gasilcev. Odpravljanje posledic neurja ponekod še traja.

Po besedah poveljnika Gasilske zveze Slovenske Konjice **Avguština Hlastca** so gasilci zaradi močnega neurja s točo večinoma posredovali zaradi razkritih streh ter poškodovanih stanovanjskih in gospodarskih objektov. V soboto je na Konjiškem na terenu pomagalo več kot 150 gasilcev, v nedeljo več kot 80. »Pomagali so gasilci iz vseh sedmih društev naše gasilske zveze, prav tako smo potrebovali pomoč sosednjih gasilskih zvez. Gasilsko avtolestev smo dobili iz Poklicne gasilske enote Celje, iz Vojnika, Zreč in Rogaške. Pri posredovanju na terenu so nam pomagali gasilci iz sosednjih društev s Stranic, iz Vitanja in s Frankolovega,« je povedal Hlastec in dodal, da gasilci z delom na težje dostopnih terenih še nadaljujejo.

Ognjeni krst je ob sobotni hudi uri doživela tudi nova 32-metrška avtolestev, ki jo je Gasilska zveza Slovenske Konjice prejela pred približno dvema tednoma. Novo gasilsko vozilo, namenjeno posredovanjem v občini, upravlja osrednja enota PGD Slovenske Konjice, za delo z novo avtolestviijo bodo v prihodnosti izobrazili tudi druge člane gasilskih društev v občini. Vrednost celotne avtolestve s košaro je znašala malo več kot 700 tisoč evrov, od tega je iz proračuna glavnino zagotovila konjiška občina, manj kot 300 tisoč evrov je pristavila še država. SJ

Neurje z debelo točo je zajelo tudi konjiško občino. (Foto: FB Občine Slovenske Konjice)

ROGATEC – Občina načrtuje ureditev podjetniškega inkubatorja

Kjer so delali klobase, bodo spodbujali podjetništvo

Občina Rogatec z Občino Podčetrtek načrtuje vzpostavitev mrežnega podjetniškega inkubatorja. Rogaška občina želi mesto, namenjeno spodbujanju podjetniške dejavnosti, urediti v prostorih nekdanjih Mesnin Žerak. Tamkajšnjemu županu Martinu Mikoliču se zdi pomembno, da stavba sredi trškega jedra dobi mirno vsebino, ki ne bo motila okoliških prebivalcev.

TINA STRMČNIK

Mikolič je povedal, da si v Rogatcu že dolgo želijo ustanovo, ki bo namenjena spodbujanju podjetništva in kjer bodo svoj prostor našla mlada podjetja. Pod streho inkubatorja je predvidenih deset pisarn. Urejen bo še en večji prostor, ki bo namenjen skupnemu delu. Neto površina predvidenega inkubatorja znaša 600 kvadratnih metrov.

Občina Rogatec se za približno 1,5 milijona evrov sofinanciranja, namenjenega vzpostavitvi površin za izvajanje podjetniške dejavnosti, poteguje v sklopu dogovora za razvoj regij. Ker je predvidena površina inkubatorja premajhna, da bi ustrezala pogojem razpisa za sofinanciranje, je rogaški župan zelo vesel dogovora o sodelovanju z Občino Podčetrtek.

Novo življenje za stare prostore

Mikolič je dosegel, da za vzpostavitev inkubatorja po novem med upravičene stroške sodijo tudi stroški nakupa obstoječih stavb in ne več le stroški novogradenj, kot je veljalo doslej. »Moji želji so

na pristojnem ministrstvu prisluhnili. Tega sem zelo vesel, saj v številnih občinah samevajo stavbe, ki kličejo po novi vsebini. Gre za prostore nekdanjih podjetij, ki so šla v stečaj ali se je njihovo poslovanje končalo zaradi drugih

jedro je zaščiteno kot kulturni spomenik, vsaka hrupna dejavnost je tam zelo moteča. Zato smo vsi skupaj zelo zadovoljni, da v tej stavbi zdaj predvidevamo vsebine, ki ne bodo več motile prebivalcev,« pravi prvi mož občine.

Ciljajo na zagonska podjetja

Med večjimi podjetji v Rogatcu je še vedno Gorenje, ki ima tam proizvodno delovno hladilno in zamrzovalno aparate. Po besedah Mikoliča se število zaposlenih skozi leta sicer zmanjšuje. Zaradi spre-

»Da se lahko občine potegujejo za sofinanciranje vzpostavitve inkubatorjev, morajo tej dejavnosti nameniti 900 kvadratnih metrov neto površin. V Rogatcu bo inkubator imel predvidoma 600 kvadratnih metrov površin, ker pa je to premalo za pogoje razpisa, smo se za sodelovanje dogovorili z Občino Podčetrtek,« je pojasnil Mikolič.

razlogov. Dobro se mi zdi, da lahko te prostore odkupimo in v njih vzpostavimo nove dejavnosti.«

Občinska uprava Občine Rogatec se že dogovarja za nakup stavbe v trškem jedru, kjer je bila nekoč mesnopredelovalna industrija, in sicer podjetje Mesnine Žerak. Po smrti lastnika podjetja Francija Žeraka je dejavnost v Rogatcu počasi zamrla. »Trško

memb v podjetju Gorenje je v zraku občasno tudi nekaj negotovosti. »Včasih se sprašujemo, ali bo enota, kjer izdelujejo dele za hladilne aparate, v prihodnje še delovala v naši lokalni skupnosti. Aparate namreč sestavljajo v srbskem Valjevu,« je pojasnil.

V občini je dejavnih tudi več manjših podjetnikov, ki omogočajo zaposlitev manjšemu številu delavcev. Podjetja lah-

Martin Mikolič: »Za ljudi, ki živijo v trškem jedru, je zelo pomembno, da podjetja tam izvajajo mirne dejavnosti. To je pomembno tudi z vidika ohranjanja kulturne dediščine.«

Občinska uprava Občine Rogatec se že dogovarja za nakup stavbe v trškem jedru, kjer je bila nekoč mesnopredelovalna industrija. (Foto: MS)

ko svoje poslovne in proizvodne prostore glede na občinski prostorski načrt gradijo v podjetniški coni, kjer je bilo nekoč skladišče nekdanjega podjetja Straža. Mikoliču se zdi, da bi lahko inkubator prispeval k porastu mladih, zagonskih podjetij. »Na ob-

činskem svetu velikokrat govorimo, da bi bilo treba spodbujati mlade. Zdaj lahko od besed preidemo k dejanjem.«

Po njegovih besedah je za financiranje inkubatorjev v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija skupno na voljo 6,5 milijona evrov. V Savinjski re-

giji se je za denar za vzpostavitev inkubatorja potegovala še občina Velenje, mrežni inkubator skupaj načrtujeta še občini Laško in Žalec. Končna potrditev, kdo vse si za načrtovane projekte lahko obeta denar, naj bi bila znana septembra letos.

Kolesarski praznik sredi septembra

CELJE, ŠTORE, ŠENTJUR – Uradno odprtje 11,6 kilometra dolge kolesarske povezave med tremi občinami je predvideno 15. septembra. Odprtje nove kolesarske steze bo pospremilo množično rekreativno kolesarjenje. Zanimiv program se obeta v vseh občinskih središčih, ki jih povezuje nova pot.

Pred kratkim je bil opravljen komisijski pregled trase, v prihodnjih mesecih je predvidena tudi pridobitev uporabnega dovoljenja. Izvajalci del povezavo sicer še gradijo na odseku od Teharske ceste do Zvodnega, prav tako še ni povsem končana gradnja Godčevega mostu pri Železarni Štore. Vlagateljica, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI), ocenjuje, da se pogodbeni vrednost kljub znanim podražitvam ne bo bistveno spremenila in bo znašala približno 8,8 milijona evrov. Evropski sklad za regionalni razvoj je za gradnjo prispeval 2,7 milijona evrov, enak znesek je dodal Sklad za podnebne spremembe. Evropska sredstva

so zagotovile Mestna občina Celje, Občina Štore in Občina Šentjur z Dogovorom za razvoj Savinjske razvojne regije. Pri gradnji je sodelo-

vala tudi Občina Štore, ki je iz občinskega proračuna za gradnjo Godčevega mostu namenila približno 280 tisoč evrov. TS

Start rekreativnega kolesarjenja bo ob 10. uri na parkirišču pri Zgodovinskem arhivu Celje. (Foto: TS)

Menjava na čelu šentjurske policije

ŠENTJUR – Vodenje Policijske postaje Šentjur je 11. julija prevzel Bojan Šipek. Dosedanji dolgoletni načelnik šentjurske policijske postaje Ludvik Petrič, za katerim je dolga in uspešna policijska pot, se bo namreč 25. julija upokojil.

Ludvik Petrič je kot policist pripravnik službeno pot začel na Policijski postaji Celje, jo nadaljeval v Šentjurju kot pomočnik komandirja in komandir, tri leta je kot inšpektor za posebne naloge delal v takratnem uradu načelnika, zadnjih 25 let je uspešno vodil Policijsko postajo Šentjur. V tem mesecu je dopolnil 40 let policijske kariere. Bojan Šipek je svojo policijsko pot kot policist začel na Policijski postaji Laško, kjer je vrsto let opravljal tudi dela vodje policijskega okoliša. Zadnjih osem let je kot pomočnik načelnika delal na Policijski postaji Šentjur.

Primopredajo sta sredi minulega tedna opravila v prisotnosti vodje sektorja

Dosedanji načelnik Policijske postaje Šentjur Ludvik Petrič (na levi) je posle predal Bojanu Šipku, ki je minuli teden prevzel vodenje šentjurske policije. (Foto: PU Celje)

Uniformirane policije Policijske uprave Celje Marka Rožaja, ki nadomešča direktorja policijske uprave. Rožej se je dolgoletnemu načelniku

Ludviku Petriču zahvalil za predanost policijskemu delu in za vse uspehe, Bojanu Šipku pa je zaželel vse dobro na novi poti. BA

VELENJE – Razprava o preoblikovanju premogovnih regij

Zeleni prehod je neizbežen

Velenje je minuli teden gostilo 5. Letni politični dialog premogovnih regij znotraj EU v prehodu, ki ga je v sklopu Pobude za premogovne regije v prehodu organizirala Evropska komisija. Na dvodnevni mednarodni konferenci so politični predstavniki premogovnih regij razpravljali o izzivih, s katerimi se soočajo, o primerih dobrih praks in usmeritvah v prihodnje. »Vsi se zavedamo, da je zelen prehod potreben, vendar mora biti premišljen in med ljudmi pozitivno sprejet,« je ob zaključku konference poudaril velenjski župan Peter Dermol. Političnega dialoga v Velenju se je udeležilo več kot 200 gostov iz Evrope.

SINTIJA JURIC

Na povabilo župana MO Velenje Petra Dermola in ministra za kohezijo in regionalni razvoj dr. Aleksandra Jevška je letošnji letni politični dialog gostilo Velenje, v katerem obratuje še edini delujoči premogovnik v Sloveniji. Konferenca, ki je bila namenjena lokalnim, regionalnim in nacionalnim predstavnikom ter udeležencem pravičnega prehoda iz EU in z Zahodnega Balkana, je spodbudila razpravo med ključnimi udeleženci s ciljem, da bi EU podprla prizadevanja regij v boju za pravičen in trajnosten prehod iz premoga. Premogovne regije po Evropi se namreč pri opuščanju premoga soočajo s podobnimi izzivi, zato se že nekaj časa povezujejo, izmenjujejo izkušnje in poglede na prihodnost.

Prehod kot priložnost

Udeležence konference sta v dvorani Doma kulture Velenje ob velenjskem županu Dermolu in ministru dr. Jevšku uvodoma nagovorila državni sekretar na ministrstvu za naravne vire in prostor Miran Gajšek ter izvršni podpredsednik Evropske komisije za evropski zeleni dogovor Maroš Šefčovič. »V središču pogovorov je bilo vprašanje, kaj storiti z regijo, kjer je tisoče ljudi zaposlenih v premogovništvu, kjer je okolje zelo degradirano in kjer mlade družine preprosto ne želijo več živeti zaradi onesnaženosti,« je ob zaključku dopoldanske razprave povedal Šefčovič in dodal, da bodo naslednje leto v Evropski komisiji ob sestavi novega proračuna za naslednjih sedem let načrtovali tudi sredstva za premogovne regije.

Da je zeleni prehod tako za Evropo, Slovenijo kot tudi za

Velenje neizbežen, je poudaril tudi minister Jevšek. »Zato moramo poskrbeti, da bo ta prehod predvsem v premogovnih regijah in mestih, kot je Velenje, za sedanje in prihodnje generacije priložnost – za nove zaposlitve ter za kakovostno in polno življenje v domačem kraju.« Kot je še dejal, je za zasavski in šaleški del Slovenije iz sklada EU za pravični prehod zagotovljenih 250 milijonov evrov, ki so že

»Premogovne regije v Evropi se razlikujemo, vendar se vse soočamo z izzivi pri izstopu iz premoga, ki jih moramo premagovati, da bo življenje po končanem prehodu kakovostno, varno in zdravo,« je v zaključnem nagovoru na konferenci poudaril velenjski župan Peter Dermol.

v fazi porabe. Prav tako sta v pripravi krovna zakona za izstop iz premoga – Zakon o zapiranju Premogovnika Velenje in Zakon o prestrukturiranju Savinjsko-šaleške regije. Osnutka bosta po besedah Jevška pripravljena do konca leta.

V Velenju tudi 400 novih stanovanj

Kot je povedal velenjski župan Peter Dermol, si je občina v procesu prehoda zastavila več ciljev. To so: zagotoviti 5 tisoč primerljivih delovnih mest

Zaključne ugotovitve

Velenjski župan je v zaključnem govoru na konferenci izpostavil pomembnejše zaključke političnega dialoga za premogovne regije v prehodu, med katerimi je poudaril, da je Sklad za pravičen prehod koristen in ga je nujno treba ohraniti. Prav tako, da je nujna dekarbonizacija toplotnih daljinskih sistemov po Evropi, s ciljem, da je poleg vpeljave tehnoloških trajnostnih rešitev optimizirana tudi poraba toplotne energije. Med drugim je poudaril, da je nujna vpeljava dodatnih finančnih mehanizmov za izvedbo energetske sanacije javnih in zasebnih stavb, za učinkovito in uspešno izvedbo zelenega prehoda pa je ključna tudi komunikacija z javnostjo.

Ob konferenčnem delu so politični odločevalci o izzivih premogovnih regij razpravljali tudi na zaprti strokovni konferenci. (Foto: MO Velenje)

z visoko dodano vrednostjo, v naslednjem letu zgraditi 400 stanovanj, preobraziti sistem daljinskega ogrevanja vključno z energetskimi sanacijami javnih in zasebnih objektov ter prilagoditi družbene pod-sisteme (kot so izobraževanje, zdravstvo ...) novemu načinu življenja v lokalni skupnosti, ki ga bodo narekovala gospodarske spremembe.

Ob tem je dodal, da se pri uresničevanju ciljev soočajo z več izzivi. Med ključnimi izzivi je izpostavil kratke roke za izvedbo projektov ter opozoril na nujnost ohranitve sklada

za pravični prehod, ki bi bil namenjen premogovnim regijam, tudi v naslednjem finančnem obdobju, po letu 2027. Po njegovih besedah 250 milijonov evrov sredstev sklada, ki so namenjena tako zasavskemu in šaleškemu delu, ne bo dovolj, zato je pri projektih potrebno veliko prilagajanja in iskanja drugih finančnih sredstev.

Novo Velenje

V sklopu preoblikovanja rudarske regije velenjska občina že gradi novo mesto – novo Velenje. V zadnjih de-

setih letih je vložila več kot 60 milijonov evrov, v naslednjih treh načrtuje naložbe v višini več kot 70 milijonov evrov. V lokalni skupnosti je trenutno identificiranih razvojnih projektov za več kot 200 milijonov evrov, identificiranih projektov gospodarstva pa za več kot milijardo evrov.

V MO Velenju želijo z odprto komunikacijo, večkratletnimi t. i. generacijskimi skupinami in z organizacijo mednarodne konference Pozdravljena prihodnost v sklopu preobrazbe mesta

spodbuditi občane in občanke, da se aktivno vključijo v procese in se kasneje lažje prilagodijo spremembam, do katerih bo prišlo. »Želimo, da mladi v Velenju prepoznajo priložnost za kakovostno življenje in da bi bilo Velenje čez deset let gospodarsko napredno, še bolj sodobno mesto, ter da bi bilo bivanje še na višji ravni,« so poudarili v velenjski občini. Ob tem so še enkrat dodali, da za uspešen proces preoblikovanja nujno potrebujejo dovolj časa, podporo države in tudi EU.

Gradnja prizidka kmalu končana

VELENJE – Zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov v centru za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje so se v MO Velenje odločili za gradnjo prizidka. Naložbena dela v višini 2,3 milijona evrov, ki bodo pripomogla k boljšim pogojem za izvedbo izobraževanja in usposabljanje uporabnikov, bodo predvidoma končana do 23. avgusta.

V prvi fazi so v velenjskem centru za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje, katerega namen predstavljata izobraževanje in usposabljanje otrok z motnjo v duševnem razvoju,

že posodobili in uredili del objekta, zdaj končujejo gradbeno-obrtniška dela na novem prizidku. Naročena je tudi oprema, ki je že v izdelavi. Kot so sporočili iz MO Velenje, bodo s prizidkom uporabniki pridobili 640 kvadratnih metrov prostorov, ki jim bodo omogočali boljše pogoje za izvajanje pouka in poučevanje športne vzgoje. Vrednost naložbe brez opreme znaša več kot 2,3 milijona evrov (vrednost opreme za del starega objekta in za prizidek skupaj znaša približno 195 tisoč evrov). Naložbena dela bodo po besedah občine končana do 23. avgusta. SJ

S prizidkom bodo uporabniki pridobili kar nekaj za izobraževanje in delo nujnih prostorov. (Foto: MO Velenje)

Ukrotili so plaz

ROGAŠKA SLATINA – Končani sta sanacija plazu in obnova 840 metrov dolgega odseka lokalne ceste na odseku Pristavica-Kamence. Zagotovljena je večja varnost vseh udeležencev v prometu, izboljšana je dostopnost nekaterih naselij v južnem delu občine. Ta cesta je pomembna tudi zaradi boljših povezav s sosednjo občino Podčetrtek.

Plazovitost območja je vrsto let povzročala težave pri prevoznosti ceste. V sklopu obnove je bil saniran plaz, ki je zdaj ukročen s pomočjo kamnite zložbe in z drenažnim rebrom. Vozišče je po novem široko štiri metre, z muldami in bankinami znaša širina celotnega cestišča 5,5 metra. Na celotnem odseku je na novo urejeno odvodnjavanje. Obnova ceste je pomembna tudi zato, ker gre za šolsko pot, po kateri vozi šolski avtobus. Vrednost izvedenih del s stroški nadzora in z DDV je znašala 650 tisoč evrov, od tega je Ministrstvo RS za naravne vire in prostor prispevalo 442 tisoč evrov.

TS

Boste del igre?

Na gradu prav posebna potopitvena uprizoritev

Na Celjskem gradu bo 23. in 24. avgusta mogoče doživeti edinstveno izkušnjo potopitvenega gledališča Celjski vsi. »Potopitveno gledališče se od klasičnega razlikuje po tem, da odstrani četrto steno in potopi, neposredno vključi obiskovalce v predstavo. Metode so različne, od uporabe specifičnih prostorov igre do vključevanja občinstva v osrednje dogajanje. Vsak obiskovalec se svobodno giba skozi dogajalni prostor in si v svojem tempu izbira pot skozi zgodbo. Slednjo tako doživi na povsem lasten način,« je formo potopitvenega gledališča pojasnila Mojca Majcen, avtorica idejne zasnove in asistentka koreografije.

SIMONA ŠOLINIČ

Več kot 20 nastopajočih, igralcev, plesalcev in performerjev bo pod režisersko taktirko in v koreografiji Aleksandra Saša Ilića iz Srbije

predstavo uprizorilo po celotnem grajskem poslopju.

»V Zavodu Celeia Celje, v katerem upravljamo največji srednjeveški grad v Sloveniji,

smo veseli, da bo celjski grad po ponovni oživitvi muzikala Veronika Deseniška še prizorišče povsem drugačne izkušnje sicer znane zgodbe Celjskih grofov v novi plesno-gledališki priredbi,« je o največji novosti na celjskem gradu v okviru Poletja v Celju 2024 povedala mag. Maja Voglar, direktorica Zavoda Celeia Celje. Ob tem dodaja, da se s tovrstnimi novostmi bogati kulturna krajina Celja, a tudi celotne Slovenije. Kultura je poleg umetnosti tudi ena izmed nosilnih tem slovenskega turizma letošnjega in leta 2025.

Predstava bo na celotnem grajskem prostoru.

»Obiskovalci, ki bodo v tej izkušnji prevzeli vlogo prebivalcev mesta, so povabljeni na veliki dogodek ob podelitvi mestnih pravic. Na dogodku jih pričakajo poglobitvi udeleženci epohe Celjskih grofov: Herman Celjski, Friderik II., Veronika Deseniška, Barbara Celjska, Ulrik II. V večini jih igrajo umetniki, ki izvirajo iz Celja ali so s Celjem povezani zaradi ustvarjanja. Gre za Tino Gorenjak, Renata Jenčka, Uršo Rupnik, Luko Bokšana in Luko Ostreža. To so igralci, ki znajo plesati, hkrati nastopajočim beseda kot izrazno sredstvo ni tuja. Poleg naštetih glav-

nih igralcev bodo celotno izkušnjo zaznamovali tudi kronist, komornik in spletkar Igor Sviderski ter vodja gradu Gea Erjavec. Vloge jasnovidk, beračic, vaških gobcal, kmetic bosta upodobili pionirki slovenskega sodobnega plesa, zaplesali bodo člani KUD Galiarda, manjkala ne bo niti ikona celjskega gradu vitez Parsifal,« pojasnjuje avtorica uprizoritvene predloge in dramaturgije Nuša Komplet Peperko.

Dvourni slavnost ob podelitvi mestnih pravic, zakusko in zabavo bo enkrat lahko doživelo le 150 obiskovalcev. V štirih skupnih in več kot dvajset

posamičnih prizorih po celotnem grajskem poslopju se bodo znane zgodbe mogočnih Celjskih grofov mešale z dramskimi prizori, s fizičnimi performansi ter z avtorsko glasbo Leona Firšta in grajskimi presenečenji. Slednjih bodo deležni le izbrani posamezniki. »Trudili se bomo poskrbeti za edinstveno in za vsa čutila intenzivno izkušnjo v pristnem okolju celjskega gradu,« pravi Mojca Majcen, ki se je v sodelovanju z režiserjem in s koreografom Aleksandrom Sašem Iličem s potopitvenim gledališčem že srečala v predstavi v srbski prestolnici.

Foto: Lea Remic Valenti

Gre za pravi mali spektakel.

Obeležili Savinov dan

V Žalcu se 11. julija vsako leto spominjajo rojstva pomembnega slovenskega skladatelja Friderika Širca – Rista Savina, ki se je rodil pred 165 leti. Tudi letos je Zavod za kulturo šport in turizem Žalec obiskovalcem omogočil prost vstop v Savinovo hišo.

V njej je na ogled Savinova spominska soba, ki predstavlja njegovo družinsko življenje v Žalcu, vojaško udejstvovanje v Avstro-Ogrski monarhiji, glasbeno udejstvovanje ter zadnja leta življenja, ki jih je preživel v Spodnji Savinjski dolini. Poleg tega so si obiskovalci lahko ogledali salon Jelice Žuža in Galerijo savinjskih likovnih umetnikov.

Dnevu odprtih vrat Savinove hiše že tradicionalno sledi koncert klasične glasbe. Najlepše darilo prejme umetnik, kadar je njegova umetnost živa. Tako je bilo tudi tokrat, ko so Savinu poklonili glasbeni večer, na katerem je izvedeno njegovo delo. Za rojstni dan v avli doma

II. slovenskega tabora mu je igrala instrumentalna zasedba Zvok okrog iz Kulturno-umetniškega društva Žalec, ki jo sestavljajo violinistka Metka Udovč, violistka Katja Žekar, violončelist Peter Kaiser in pianistka Ana Semič Bursač. Vsi so akademski glasbeniki, uspešni na svojih glasbenih poteh, kjer

delujejo v različnih zasedbah, koncertirajo doma in v tujini ter svoje znanje predajajo na mlajše generacije. Za tokratni koncert so pripravili zanimiv program dveh instrumentalnih glasbenih del dveh skladateljev, Rista Savina in češkega glasbenega romantika Antonina Leopolda Dvoraka. ŠO

Nastop zasedbe Zvok okrog iz Kulturno-umetniškega društva Žalec (Foto: TT)

Jubilej dveh galerij

Minuli torek so v Rogiški Slatini obeležili 20 let delovanja Anine galerije in 10 let delovanja mestne galerije v tamkajšnjem kulturnem centru. V obeh razstavnih prostorih se vsako leto zvrsti približno 50 razstav del ljubiteljskih in profesionalnih ustvarjalcev.

Direktor Javnega zavoda za turizem in kulturo Rogiška Slatina Dino Markovnovič je povedal, da imata obe galeriji velik pomen za kulturni utrip v občini. »Anina galerija je srce našega kulturnega življenja, v njej se tradicija prepleta s sodobnostjo in z lokalno identiteto. Zelo ponosen sem tudi na dosežke mestne galerije. Slednja ni le prostor za umetniško izražanje, temveč je tudi kraj srečevanja, dialoga ter povezovanja med ustvarjalci in občinstvom.« Prostor obeh galerij ločuje le majhna razdalja, po besedah Markovnoviča se oba razstavna

Utrinek z ene od preteklih razstav v Anini galeriji. (Foto: TS)

prostora dopolnjujeta in povezujeta.

Ob jubileju mestne galerije so tam minuli torek odprli razstavo del Matjaža Duha z naslovom Nevidne meje časa. Razstavljena dela je predstavil likovni kritik Mario Berdič Codella, v kulturnem progra-

mu sta nastopila Špela Došler in Martin Belcer. 20 let Anine galerije je obeležilo odprtje skupinske razstave dvajsetih slovenskih umetnikov. Njihova dela je predstavila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, kulturni program je pripravil Matevž Pobežin. TS

Peklenska vročina vas lahko zlomi, če ni pravih ukrepov

Kako delodajalci in občine poskrbijo za vas v vročinskem valu?

Vročinski val je marsikoga ujel na delovnem mestu, kar pomeni, da ni veliko možnosti ohladi v morju ali bazenu. Medtem ko nekatere občine za svoje občane postavljajo pršilnike po mestu, nas je zanimalo, kje so pršilniki v Celju. In delodajalci? Se kuhate v vročini na delovnem mestu ali vam delodajalec zagotovi ustrezne delovne pogoje? Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih med drugim opredeljuje temperaturo zraka, ki mora ustrezati »biološkim potrebam delavcev glede na naravo dela in na fizične obremenitve, razen v hladilnicah, kjer se upoštevajo kriteriji za delo v mrazu«. Temperatura zraka v delovnih prostorih ne sme presegati 28 stopinj, razen v tako imenovanih vročih delovnih prostorih, kjer so temperature višje zaradi delovne opreme, ki je nujna v delovnem procesu. Ko se v delovnih prostorih pojavljajo temperature, višje od 28 stopinj, tudi če je to samo občasno, mora delodajalec zagotoviti ustrezno toplotno udobje ter sprejemati potrebne ukrepe. Poudarek je na besedi mora.

SIMONA ŠOLINIČ, FOTO: PIXABAY

Kje v Celju so ali niso pršilniki in pitniki?

Občina Lendava je pred dnevi objavila obvestilo, da bo za lajšanje tegob v vročinskem valu v jutranjih in večernih urah poskrbela za hlajenje asfaltnih površin z vodo, prav tako je na petih lokacijah namestila pitnike za vodo ter pršilnike. Zanimivim idejam Lendave bi lahko sledile druge občine. Občinam Celje, Laško in Velenje smo poslali vprašanja, ali morda razmišljajo o podobnih ukrepih.

V Celju je nekaj pitnikov že na voljo. »Pitniki so v Stanetovi ulici nasproti Metropola, v Gubčevi ulici, na mestni tržnici, na Glavnem trgu in v mestnem parku. Pripravljamo tudi načrt za eksperimentalno ureditev Prešernove ulice, kjer bo več poudarka na prepustnem tlakovanju, zelenju in vodnih elementih,« so nam odgovorili iz občine. Pri tem ne omenjajo, ali razmišljajo o pršilnikih. Odgovor so preusmerili na pomen dreves: »Negativne

učinke poletnega pregrevanja je najprimerneje blažiti v senci pod krošnjami dreves, saj drevesa vplivajo na zniževanje temperature zraka in tal ter višajo stopnjo zračne vlage. Veliko pozornosti namenjamo strokovnemu vzdrževanju dreves in sajenju novih dreves na lokacijah, kjer je pokritost javnih površin z drevesnimi krošnjami manjša. Glede na bližino mestnega gozda, ki je v veliki meri v javni lasti, verjamemo, da je pred vročino nekaj toplotne razbremenitve mogoče poiskati tudi tam.«

Kar nekaj jeze občanov je bilo v zadnjih letih, ker je občina iz različnih razlogov, pogosto zaradi poškodb, gradnje ali dotrajanosti, odstranila nekaj dreves v mestu. »Projekt Zeleni cona, ki ga pripravljamo, se osredotoča na ureditev večje zelene površine v Medlogu na območju nekdanje vrtnarije, tako da bo v prihodnosti občanom na voljo še en večji zeleni park, urejen po principih

sonaravnega načrtovanja. Tu je tudi projekt za ureditev Golovca, ki bo nadgradil in izboljšal infrastrukturo, ter projektna naloga za območje Sončnega parka, kjer bo naslovljeno odvajanje in zadrževanje meteorne vode ob zagotavljanju rekreacijske površine za občane. Poleg tega smo v procesu prenove in gradnje obstoječih in novih otroških igrišč, kjer prav tako uvažamo prepustne naravne tlake, vodne elemente in zasaditve, ki omogočajo kakovostno preživljanje poletnih popoldnevov. Pri ureditvah in urbanističnih zasnovah upoštevamo načela trajnostnega in sonaravnega načrtovanja,« še pravijo v občini.

V Velenju pršilniki so

Tudi v velenjski občini so se pri odgovorih na vprašanja, ali razmišljajo o dodatnih pitnikih ali pršilnikih ali hlajenju pohodnih površin, usmerili v pomen dreves. »V mestu imamo kar precej dreves, ki

prinašajo kakšno stopinjo manj. V mestu in okolici je kar nekaj pitnikov, pri katerih se lahko občani odžejajo. Pršilniki so v neposredni bližini mestne hiše, pri spomeniku Onemele puške, na Titovem

trgu so vodometi, pri katerih se predvsem otroci celo poletje radi hladijo. »Sicer je občina v odgovore vnesla še »vabilo« na Velenjsko plažo. »Tam omogočamo brezplačno osvežitev, v bližini imamo

tudi nekaj hribčkov, kjer so temperature takoj nekaj stopinj nižje.« Iz Občine Laško so odgovorili samo, da je bilo v teh dneh Pivo in cvetje, vendar v smeri ukrepov proti vročinskemu valu nimajo načrtov.

Ponekod začenjajo delati prej

Delovni pogoji so v vročini posebej za gradbenike in tiste, ki delajo na prostem, izrazito težki. Nekaj vprašanj o ukrepih v vročinskem valu smo poslali nekaterim vidnejšim podjetjem na Celjskem, med njimi so tudi gradbena. Po neuradnih informacijah marsikatero gradbeno podjetje za delavce na prostem poskrbi dobro. S krajšim delovnim časom, tudi z delom, ki se začne prej, z dostavo vode, omogočanjem daljših odmorov in podobno. Toda kljub temu nam iz nobenega gradbenega podjetja odgovorov niso poslali.

Zanimalo nas je, kako delodajalci poskrbijo za delovno okolje ob visokih temperaturah, kakšne ukrepe so uvedli, ali imajo interne pravilnike o tem in ali so do zdaj že imeli

situacijo, kjer je zaradi vročine kdo od zaposlenih imel zdravstvene težave. Odgovorili so nam iz Simbia, Vodovoda-kanalizacije in iz Steklarne Rogaska, gradbena podjetja – kot je že zapisano – pa ne.

Delati začnejo prej

»1. julija smo premaknili začetek delovnega časa na zgodnejše jutranje ure, ko so temperature še znosne. Zaposleni na terenu začnejo delati že ob 6. uri namesto ob 7. uri, kar bo trajalo do 31. avgusta. Poleg tega prejmejo dodatek v višini 20 odstotkov za vse delovne ure, ko temperature presežejo 30 stopinj. Zaposlene opozarjamo na splošna priporočila za boljše počutje med delom v poletnih mesecih, kot so pitje vode, uporaba zaščitnih oblačil – vsi imajo službene kape s šči-

tniki za sonce – in podobno,« so nam odgovorili iz Simbia. Pri Vodovodu-kanalizaciji pravijo, da posebnih ukrepov

nimajo, a ves čas opozarjajo zaposlene na upoštevanje splošnih priporočil za ohranjanje zdravja pri visokih temperatu-

rah, kot so počivanje v senci, pitje dovolj vode, uporaba zaščitnih lahkih oblačil s kapami s ščitniki, pogostejši odmori,

izogibanje težkemu fizičnemu delu v vročem delu dneva. Zaposleni imajo usmeritve, naj delo, kolikor je mogoče, opra-

vijo v zgodnjih jutranjih urah. Hkrati je dobro, da so pozorni na znake vročinske izčrpanosti pri sebi ali pri kom od sodelavcev. V Steklarni Rogaška navajajo, da imajo interni pravilnik, ki zagotavlja »znosne pogoje dela v poletnih mesecih«. Kot so nam odgovorili, to pomeni predvsem več odmora in vode, nesladkane napitke ter primerno hrano. Dodajajo, da so ukrepi že vsa ta leta enaki in da zaposleni nimajo težav.

Izpostavljeni režijski delavci

V Sindikatu občin Slovenije so pred dnevi opozorili, da so v občinah na delovnem mestu najbolj izpostavljeni predvsem zaposleni v režijskih obratih, ki delo opravljajo na občinskih cestah, v parkih, na športnih objektih in podobno. Zato so pozvali župane in direktorje ob-

činskih uprav, naj zaposlenim zagotovijo ustrezno toplotno ugodje med delom: »Običajno so najpogostejši organizacijski ukrepi, kot so prerazporeditev delovnega časa, krajši delovni čas, pogostejši in daljši odmori, ponudba ustreznih osvežilnih pijač, zmanjšanje intenzivnosti dela in podobno. Skrajni ukrep je lahko tudi prekinitev delovnega procesa.«

Zaposlene so pozvali, naj sindikatu sporočijo, če jim delodajalec teh ukrepov ne zagotovi. V Mestni občini Celje pravijo, da imajo na voljo različne ukrepe za zaščito zdravja in dobrega počutja zaposlenih: »Naša prednostna naloga je zagotavljanje varnega in udobnega delovnega okolja za vse zaposlene, zato smo poskrbeli, da so pisarniški prostori ustrezno prezračeni in klimatizirani, da lahko zaposleni delajo v prije-

tnem in hladnejšem okolju. Zaposleni, ki delo opravljajo na terenu, na primer redarji, v času najvišjih temperatur in toplotnih obremenitev opravljajo samo najnujnejša opravila. Tako kot drugi zaposleni, ki so na službeni poti, imajo na voljo klimatizirana službena vozila. Prav tako je omogočeno delo od doma za tiste, ki lahko naloge opravljajo na daljavo.«

Ocena tveganja

Na inšpektoratu za delo pravijo, da morajo delodajalci izvesti ustrezno ocenjevanje tveganja za varno in zdravju neškodljivo delo v razmerah, ko so toplotne obremenitve zelo visoke. Delodajalci morajo tveganja oceniti in nato določiti varnostne ter zdravstvene ukrepe, odgovorne osebe ter natančne roke za izvedbo teh ukrepov.

»Pri delu na prostem je še posebej pomemben časovni razpored opravljanja delovnih opravil. Predvsem je treba zagotoviti, da delavci v vročini opravljajo dela, ki terjajo čim manjši fizični napor,« pravijo na inšpektoratu. Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih določa, da mora delodajalec zagotoviti, da mora biti glede na uporabljene delovne metode in fizične obremenitve pri delu temperatura delovnega okolja med delovnim časom primerna za človeški organizem. Delodajalec mora posebno skrb nameniti varnosti in zdravju nosečih delavk, mladih in starejših delavcev ter delavcev z zmanjšano delovno zmoglostjo ter pri izbiri ukrepov upoštevati posebna tveganja, ki so jim ti delavci izpostavljeni pri delu.

Lahko zapustite delovno mesto, če je prevroče? Da.

Kaj o peklenski vročini na delovnem mestu »pravijo« predpisi varnosti in zdravja pri delu ter kakšne rešitve zaposlenim, ki se znajdejo v primežu neznosne vročine, ponuja stroka?

Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih določa zahteve, ki jih mora delodajalec upoštevati pri načrtovanju, oblikovanju, opremljanju in vzdrževanju delovnih mest. Med temi zahtevami je opredeljena tudi temperatura v delovnih prostorih. Delodajalec mora zagotoviti tako temperaturo zraka, da ustreza biološkim potrebam zaposlenih glede na naravo dela ter fizične obremenitve, razen v hladilnicah, kjer pridejo v poštev kriteriji za delo na mrazu. Pri izpolnjevanju vseh omenjenih zahtev mora delodajalec upoštevati določila slovenskih standardov za toplotno udobje.

28 stopinj

V 25. členu omenjenega pravilnika je določeno, da temperatura zraka v delovnih prostorih ne sme presegati 28 stopinj Celzija, razen v t. i. vročih delovnih prostorih, v katerih so temperature zaradi sevalnih temperatur višje. V takšnih primerih mora delodajalec ustrezno

poskrbeti, da temperatura zraka v pomožnih prostorih, na hodnikih in stopniščih, ki so povezani z vročimi prostori, ni višja od 20 stopinj Celzija.

»Ko se v delovnih prostorih pojavljajo temperature, višje od 28 stopinj – kar je lahko samo občasno, v prvi vrsti kot posledica višjih zunanjih temperatur – mora delodajalec prav tako zagotoviti ustrezno toplotno udobje. Če prihaja do prekoračitve dovoljenih temperatur oziroma do ugotovljenega neustreznega toplotnega udobja, mora delodajalec sprejeti nekatere ukrepe. Ker običajno ne gre za stalno preseganje dovoljene temperature, se lahko delodajalec poslužuje tudi začasnih ukrepov, ki veljajo le v času prekoračenih najvišjih dovoljenih temperatur. Med njimi so običajno najpogostejši organizacijski ukrepi, na primer prerazporeditev delovnega časa, krajši delovni čas, pogostejši in daljši odmori, ponudba ustreznih osvežilnih napitkov, zmanjšanje intenzivnosti dela in podobno. Kot skrajni ukrep je mogoča tudi prekinitev delovnega procesa,« pravijo v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije.

Delodajalec se seveda lahko odloči tudi za drugačne, dolgoročnejše ukrepe, in sicer v obliki dodatnih klimatskih in prezračevalnih naprav. »Za kakšne ukrepe se bo delodajalec odločil, je njegova stvar, a mora-

V zvezi svobodnih sindikatov dodajajo, da se vedno, tudi ko gre za delo v času vročinskih valov in za različne težave ter kršitve, povezane s tem, lahko zaposleni za informacije obrnejo na Info točko, in sicer na telefonsko številko 064 224 466 ali na elektronski naslov info@zsss.si.

jo biti opredeljeni v sprejeti izjavi o varnosti z oceno tveganja,« dodajajo v zvezi sindikatov.

Kaj lahko storijo delavci?

Svet delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu lahko od delodajalca zahtevata sprejem primernih ukrepov za odpravo in zmanjšanje tveganj, ki se pojavljajo ob prekoračenih temperaturah, oziroma zahtevata inšpekcijsko nadzorstvo, če menita, da delodajalec ni zagotovil ustreznih varnostnih ukrepov. »Prav tako morajo zaposleni delodajalca obvestiti o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali o drugem pojavu, ki bi lahko ogrozil njihovo varnost in zdravje.

Kadar delodajalec škodljivih pojavov ne odpravi oziroma če delavec meni, da ukrepi niso ustrezno izvedeni, lahko zahteva posredovanje inšpekcije dela ter o tem obvesti svet delavcev ali delavskega zaupnika. Zaposleni ima tudi, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje, ker delodajalec ni izvedel predpisanih ukrepov, pravico odkloniti delo ter zahtevati, da se nevarnost odpravi, kot je to določeno v 33. členu Zakona o varnosti in zdravja pri delu. Omenjen člen je sicer razmeroma širok in zahteva ustrezno obravnavo vsakega posamičnega nastalega

»Bodite zahtevni!«

V zvezi svobodnih sindikatov zaposlenim priporočajo, naj bodo zahtevni in naj od delodajalca zahtevajo trajno tehnično rešitev za zagotavljanje predpisanih temperatur v prostorih: »Delavke in delavci naj zahtevajo tudi konkretne ukrepe za zaščito tistih, ki delajo na prostem, tako pred ultravijoličnimi žarki kot tudi pred nezgodnimi temperaturami. Med ukrepi so lahko zagotovitev premične sence ali strehe nad delovnim mestom, ustrezna osebna varovalna oprema, ki pokrije čim več kože, krema za zaščito pred UV-žarki, možnost občasne umika v hladen prostor in podobno. V oceni tveganja je treba določiti tudi preventivne zdravstvene preglede.«

OB ROBU

»Šefi, kako poskrbite za delavce?«

Pred leti smo poročali o delodajalcu iz Celja, ki zaposlenim pozimi ni dovolil, da bi si prinesli kalorifer, da bi se v mrzlih delovnih prostorih ogreli. Medtem ko so se njegovi zaposleni poleti »kuhali« v vročini, se isti delodajalec danes končno »svaljka« po sodiščih zaradi številnih kršitev delavskih pravic. Karma torej vendarle obstaja.

SIMONA ŠOLINIČ

Človeško telo mora vzdrževati telesno temperaturo približno 37 stopinj Celzija. Če se začne pregrevati, lahko pride do toplotnega stresa, poslabšanja kroničnih bolezni, kot so bolezni srca in ožilja, bolezni dihal, možgansko-žilne bolezni in bolezni, povezane s sladkorno boleznijo. Vse to vodi v povečanje števila bolniških staležev. Delodajalci bi se vsega tega morali zavedati.

Res je tudi, da tudi vsi zaposleni ne pomislijo na svoje ali zdravje drugih. V času vročinskih valov je odsvetovano delo, kjer je delavec sam. Ljudje namreč pogosto ne zmorejo sami pri sebi opaziti simptomov, povezanih s toplotnim stresom. Zato je pomembno, da znajo sodelavke in sodelavci prepoznati simptome ter pravočasno pokličejo zdravstveno pomoč ali pomagajo. Tudi zaposlenim mora biti mar drug za drugega.

Sicer pa vročinski udar lahko doleti nekoga tudi doma. Kakšno je kaj vaše znanje v nujenju prve pomoči v tem primeru?

Zavedajo se nevarnosti vročine

V Urgentnem centru Celje v zadnjih dneh kljub visokim temperaturam ne beležijo večjega porasta števila bolnikov, ki bi pomoč potrebovali zaradi zdravstvenih stanj, povezanih z vročino. »Zadnja leta ugotavljamo, da se v času skrajnih vremenskih pojavov večina ljudi vede odgovorno in se z ustreznimi ukrepi zaščiti pred negativnimi vplivi vremena,« pravijo v Splošni bolnišnici Celje.

Dodajajo, da največkrat v takšnih dneh pomoč poiščejo starejši in kronični bolniki. »Starejši ljudje namreč velikokrat ne čutijo žeje, tudi njihova sposobnost prilagajanja velikim temperaturnim spremembam je slabša. Pri kroničnih bolnikih pri takšnih temperaturnih obremenitvah pride do poslabšanja osnovnih bolezni. Pri drugih lahko visoke temperature povzročijo padec krvnega tlaka, omotico ali izgubo zavesti ter dehidracijo. Zaradi slabše zbranosti je več nezgod pri delu na prostem. Zgodi se tudi, da nekateri namesto z brezalkoholnimi hudo žejo gasijo z alkoholnimi pijačami, zaradi česar lahko hitro pride do akutnega alkoholnega opoja,« pojasnjujejo v bolnišnici, kamor smo naslovili tudi vprašanje, kako imajo urejeno klimatizacijo prostorov in sob, v katerih so nameščeni bolniki. »Imamo dva načina ohlajevanja bolniških in delovnih prostorov. Vsi bolnišnični oddelki, ki so v novejšem delu bolnišnice, so klimatizirani, saj imamo v tem delu urejeno centralno prezračevanje in klimatizacijo vseh prostorov. Osrednja bolnišnična stavba je od leta 2021 tudi energetska obnovljena. Ima nov izolacijski ovoj z novo fasado in novim stavbnim pohištvo, s katerim dosegamo boljše toplotne izolacijske parametre stavbe. Centralno prezračevanje in klimatizacija prostorov sta zagotovljena tudi v novi bolnišnični stavbi oziroma v nadomestni novogradnji,« pojasnjujejo v bolnišnici.

V starem delu bolnišnice, kjer centralne klimatizacije ni, so že pred časom vgradili približno 300 tako imenovanih klimatskih naprav »split«. »Praviloma na oddelkih s temi klimami klimatiziramo hodnike in ne posameznih bolniških sob ter tako posredno, ob odprtih vratih, ohladimo tudi bolniške sobe. V naši bolnišnici tako ni več oddelka, ki ne bi bil klimatiziran. Enako je zagotovljena tudi klimatizacija operacijskih dvoran,« še dodajajo.

Operacijske dvorane, ki so v novejšem delu bolnišnice in v urgentnem centru, imajo urejeno centralno klimatizacijo in prezračevanje. Tiste, ki so v starih stavbah, kjer so oddelki ginekologije, ORL ali urologije, centralnega prezračevanja nimajo, ohlajajo pa jih z ustreznimi klimatskimi napravami. Visoke temperature tako zaenkrat še niso povzročile zastojev v programu dela.

Eno najtežjih del v vročini na prostem je zagotovo asfaltiranje. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

»V času velike vročinske obremenitve se moramo vesti preventivno. Poskrbimo, da smo čim manj na prostem, zlasti med 10. in 17. uro. V tem času nismo športno dejavni na prostem, ne

opravljamo del na vrtu in podobnih dejavnosti. Nosimo oblačila, ki ne vpijajo toplotnih in UV-žarkov ter pokrivala za glavo. Zelo je pomembno, da skrbimo za zadosten vnos tekočin, predvsem

vode in nesladkanih pijač. Izogibamo se kavi, pravemu čaju in vsem vrstam alkoholnih pijač. Pijemo tudi, če ne čutimo žeje. To velja zlasti za starejše ljudi,« svetujejo v Splošni bolnišnici Celje.

Vožnja v natikačih je lahko zelo nevarna. (Foto: AMZS)

Za volan primerno obuti

Natikači in vožnja ne spadajo skupaj

V poletnih mesecih, ko je vročina še posebej huda, mnogi vozniki za volan radi sedejo bolj lahkotno oblečeni in obuti. Kar je razumljivo, ampak le dokler je obutev takšna, da v vsakem trenutku omogoča povsem varno upravljanje vozila. Tudi takrat, ko se je treba hitro odzvati in ukrepati.

JANŽE FRIC

V vročih poletnih dneh so prva izbira številnih kar natikači, ki so tipično in lahkotno poletno obuvalo. Toda zaradi svojih lastnosti vozniku ne omogočajo, da bi se v vsakem trenutku odzval tako, kot je najbolj primerno in varno. Natikači namreč ne sedijo na nogi čvrsto, zato zlahka zdrsnejo z nje, pri čemer lahko zdrsnejo tudi pod zavorni pedal. Gladka podlaga obutve lahko pomeni, da bo noga, še posebej ko se znojimo, zdrsnila z natikača, kar je še posebej nevarno pri silovitem zaviranju. Ravno tako natikači nimajo opetnika in je tako noga med počivanjem na tleh

brez opore, mnogi natikači imajo tudi precej širok podplat, kar lahko pomeni, da hkrati pritisnemo dva pedala.

Vožnja brez obuval

Če natikače sezujemo in vozimo bosonogi, se moramo zavedati, da z boso nogo ne moremo zagotoviti enake oziroma enako razporejene sile na zavorni pedal, čeprav zakon bosonoge vožnje ne prepoveduje. Bos podplat lažje zdrsne s pedala, še posebej če je ta brez rebrastega vzorca. Nevarno je tudi, če na pedal zaidejo droben kamen, trska ali kosček stekla ravno takrat, ko

želimo nanj pritisniti z vso močjo.

Zakon izrecno ne prepoveduje bosonoge vožnje ali vožnje v natikačih, čevljih z visoko peto ali debelih pohodniških čevljih, toda pri agenciji za varnost prometa vseeno spodbujajo voznike, naj vozijo primerno obuti, tako, da jim bo obutev omogočila udobno vožnjo ter hiter, natančen in pravilen odziv ob morebitni nepričakovani situaciji v prometu.

Kdaj lahko policist izreče globo?

Zakon o pravilih cestnega prometa, po katerem nas policist lahko oglobi, pravi, da se mora voznik in učitelj vožnje med vožnjo vzdržati vseh ravnanj, ki bi zmanjševala njuno slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila. Policist lahko zato oceni, da obutev tega ne omogoča, in voznika vseeno oglobi za 120 evrov.

Podoben zakon imajo v večini evropskih držav, v Franciji, Španiji in Grčiji pa lahko policisti voznike v natikačih oglobijo, saj je tam vožnja v natikačih kazniva.

Primerna obutev

V Javni agenciji RS za varnost prometa priporočajo, naj imajo vozniki zmeren debel in čvrst podplat, debel približno 10 mm, ki omogoča odločen pritisk na zavorni pedal. Čevlji naj bodo udobni, lahki, s trdim opetnikom in naj dobro ter čvrsto objamejo nogo in podplat. Dobra izbira so športni copati, vendar moramo pri njih biti pozorni, da podplat ni preširok. Če v poletni vročini res ne prenesemo nogavic in športnih copat, potem v AVP vozniškom svetujejo, naj imajo za sedežem spravljen par udobnih vozniških čevljev, da se lahko pred vožnjo hitro preobujejo.

Začele so se sodne počitnice

V ponedeljek so se začele enomesečne sodne počitnice, med katerimi sodišča odločajo le o nujnih zadevah. Za zdaj so na sodiščih razpisani naroki predvsem v pripornih zadevah, kjer prevladujejo sojenja obtoženim umora ali uboja oz. poskusa omenjenih kaznivih dejanj ter obtoženim organiziranja prevoza migrantov. V času sodnih počitnic, ki uradno trajajo od 15. julija do 15. avgusta, bodo sodne dvorane večinoma samevale, vendar delo ne bo povsem zastalo.

Na celjskem sodišču je v času poletnega poslovanja trenutno razpisanih 24 narokov oziroma obravnav, v vseh primerih pa gre za priporne zadeve, od teh v

kar desetih za kazniva dejanja prepovedanega prehajanja meje, na katerih sodijo ljudem, ki za denar čez mejo prevažajo nezakonite migrante, je povedala predsednica sodišča Petra Giacomelli.

Od odmevnejših zgodb na Okrožnem sodišču v Celju je že jasno, da se bo sojenje materi še ne dveletnega dečka, ki je lani umrl v razgretim vozilu v Svetem Lovrencu pri Preboldu, in njenemu partnerju nadaljevalo septembra. Naroki so razpisani za 2. in 19. september ter 10. oktober. Vsaj za nekaj časa si bodo odpočili tudi udeleženci sojenja v zadevi Teš, ki se že kar nekaj časa večkrat tedensko srečujejo v celjskih sodnih sobanah. Tudi ti bodo v sodne klopi ponovno sedli jeseni.

Predsednica celjskega okrožnega sodišča Petra Giacomelli pravi, da bodo poleti v kar desetih primerih sodili ljudem, ki so za denar čez mejo prevažali nezakonite migrante. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Prehitra vožnja ga je stala več kot 2000 evrov

Policisti so v ponedeljek zvečer na avtocesti zunaj naselja Lopata obravnavali romunskega voznika začetnika, ki je z osebnim vozilom dvakrat prekorščil hitrost za več kot 60 km/h.

Za vsakega od prekrškov je predpisana globa 1.200 evrov in stranska sankcija 9 kazenskih točk. Policisti so voznika pridržali in mu odredili takojšnji postopek s privedbo. Sodnica Okrajnega sodišča v Celju mu je izrekla globo v višini 2.380 evrov s stransko sankcijo 18 kazenskih točk. Prav tako mu je začasno odvzela vozniško dovoljenje in prepovedala nadaljnjo vožnjo motornih vozil vseh vrst in za vse kategorije, za katere je imel vozniško dovoljenje, ko je storil prekršek.

Krkleca obsodili tudi celjski višji sodniki

Tudi celjski višji sodniki so odločili, da mora Branko Krklec iz Šmarja pri Jelšah zaradi dvojnega umora pomočnikov sodnega izvršitelja februarja 2022 v vasi Škofija v šmarski občini za 30 let v zapor. Višji sodniki so iz rekla kazni izpustili očitke o umoru iz maščevanja in drugih nizkotnih nagibov.

Izrečena 30-letna zaporna kazen še ni pravnomočna. Obramba jo lahko na vrhovnem sodišču izpodbija s pritožbo kot rednim pravnim sredstvom, kar naj bi po poročanju Večera zagovornik Krkleca tudi izkoristil in se zoper sodbo na izrečeno zaporno kazen pritožil.

Sodni senat celjskega okrožnega sodišča je oktobra lani Krkleca za umor dveh pomočnikov sodnega izvršitelja iz nizkotnih nagibov obsodil na enotno 30-letno zaporno kazen. Za posamezen umor je senat obdolženemu izrekel po 26 let zapore.

Krklec je krivdo zanikal, saj je ocenil, da je bilo ravnanje pomočnikov osebni napad nanj.

Pomočnika sodnega izvršitelja sta februarja 2022 po službeni dolžnosti zaradi rubeža vozila prišla h Krklecu, ta pa se je razjezil in ju ustrelil. Pri tem je 27-letni pomočnik izvršitelja dobil tako hude poškodbe, da je umrl na kraju, 42-letna pomočnica pa je umrla v bolnišnici. Policiji je dogodek prijavila storilčeva žena, aretirali so ga na njegovem domu.

Pred več kot dvema letoma je Branko Krklec umoril pomočnika sodnega izvršitelja. (Foto: arhiv NT/bralec)

Divjala po avtocesti

Policisti Postaje prometne policije Celje so med sobotnim nadzorom prometa na avtocesti zaznali dva hujša kršitelja.

Voznik avtomobila znamke Ferrari je na avtocesti, kjer je hitrost vožnje s prometnim znakom omejena na 100 km/h, vozil s hitrostjo 226 km/h. Kršitelju so policisti poleg globe v višini 1.200 evrov izrekli še devet kazenskih točk.

Obravnavali so tudi voznika motornega kolesa znamke Yamaha, ki je pri omejitvi 100 km/h vozil 164 km/h. Preizkus z alkoestom je pokazal, da je imel voznik skoraj 1,5 promile in pol alkohola v krvi. Vozil je tudi brez veljavnega voznškega dovoljenja. Zoper kršitelja bodo podali obdolžilni predlog, zoper lastnico motornega kolesa, ki je dala vozilo v uporabo osebi, ki ne poseduje veljavnega voznškega dovoljenja, bodo policisti uvedli prekrškovni postopek.

Voznik je vozil s hitrostjo 226 km/h. (Foto: PUC)

Sprejem na Špici za Lana Tominca

33. medalja ob polnoletnosti požiga čolnarne

Vodstvo Kajak-kanu kluba Nivo Celje je na Špici pripravilo sprejem za Lana Tominca in tudi za Jana Ločnikarja po svetovnem prvenstvu v slalomu na divjih vodah za mladince in mlajše člane v slovaškem Liptovskem Mikulašu. Tam je Tominc v finalu kajakašev do 23 let osvojil bronasto kolajno. Spomnimo: imel je en dotik, brez njega bi bil svetovni prvak.

DEAN ŠUSTER

»Šef« Špice Dušan Konda se je nekajkrat ozrl daleč v preteklost, podrobno je orisal pot do uspehov mladih kajakašev.

Brusov preobrat leta 2010

»2. junija 2006 so zgoreli stara lesena čolnarne na Špici in v njej 51 kajakov in kanujev ter vsa kajakaška oprema. Ostali smo brez vsega, brez strehe nad glavo, povsem potolčeni. Na zогlenelo barako sem takrat napisal: »Zgradili bomo novo ...« In smo jo. Takrat smo se odločili, da bomo opustili spust in se povsem preusmerili v slalom, ki je olimpijska disciplina. To je zahtevalo ogromno sprememb. Narediti smo morali vsaj skromno slalomsko progo, kupiti smo morali ustrezne čolne, v Celje smo morali pripeljati primerne trener-

ja. Leta 2008 je prišel Aleš Kuder. Zavedali smo se, da brez treningov na divji vodi, ki je v Celju ni, ne bo šlo. Vozili smo se in se še vozimo nekajkrat na teden v Tacen. Potujemo po Evropi na kajakaške proge, v prave centre športa na divji vodi,« je našteval Konda. Leto 2010 je prineslo preobrat. Zanj je poskrbel 17-letni Simon Brus.

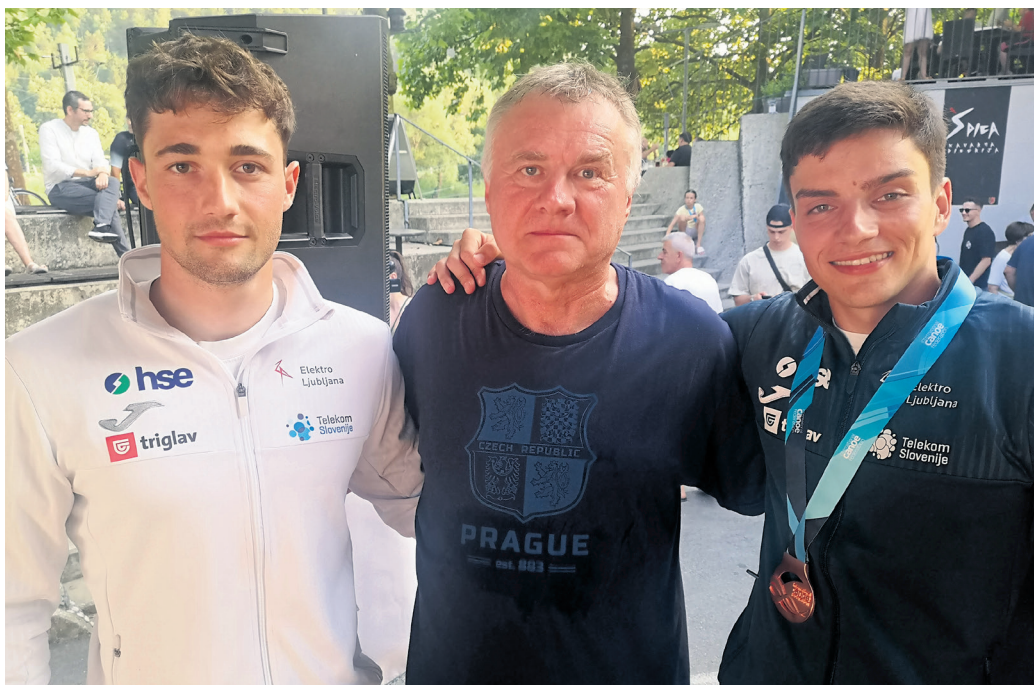
Številni Brusovi nasledniki

»Simon je bil največji talent, ki smo ga imeli do zdaj. Pri sedemnajstih letih se je uvrstil v slovensko mladinsko reprezentanco in julija 2010 v francoskem Pauju ob vznožju Pirenejev na mladinskem svetovnem prvenstvu osvojil srebrno kolajno. Zaostal je le za nekaj stotink za Italijanom Giovannijem de Genarrom,

ki je zdaj eden najboljših kajakašev na svetu in letošnji evropski prvak iz Tacna. Simon nam je vsem dokazal, da se tudi v Celju ob trdem delu da uspeli tudi v slalomu.« Za njim so na mnogih svetovnih in evropskih prvenstvih, tako članskih kot tudi mladinskih, tekmovali Martin Srabotnik, Vid Karner, Zala Zanoškar, Urh Turnšek, Lan Tominc in Jan Ločnikar. In tudi osvaja-li kolajne. Brus je zmagal na prvih olimpijskih igrah mladih v Singapurju, ta uspeh je leta 2018 v Buenos Airesu ponovil Lan Tominc. »Lanova bronasta medalja, osvojena v Liptovskem Mikulašu, je že 33. kolajna za celjski klub v zadnjih štirinajstih letih na velikih tekmovanjih,« je ponosen Konda.

Kako do sodobne proge?

Glede Simona Brusa, ki je (pre)hitro končal svojo športno pot, je Konda dodal: »Leta 2011 se je kot prvi Celjan uvrstil v člansko reprezentanco. V njej sta bila deset let starejša asa Peter Kauzer in Jure Meglič. Skupaj so postali evropski prvaki v ekipni

Z leve stojijo Jan Ločnikar, Dušan Konda in Lana Tominc. (Foto: DŠ)

tekmi. Isto leto je Simon za-blestel še dvakrat. Na SP v Bratislavi je bil v finalu sedmi, brez dveh dotikov bi bil tretji. Samo teden kasneje je na državnem prvenstvu na Špici premagal svetovnega prvaka iz Bratislave Petra Kauzerja. Na Špici je bilo tri tisoč ljudi, saj sta po tekmih imela veliki koncert Bajaga

in Pero Lovšin. »V soboto, 31. avgusta, bo na Špici mednarodna tekma v slalomu. To bo tudi odprto slovensko prvenstvo. »Prišli bodo vsi naši najboljši slalomisti Benjamin Savšek, Peter Kauzer, Luka Božič, Eva Terčelj, Žiga Lin Hočevar ... Želim, da v ekipni tekmah kajakašev zmagajo Lana Tominc, Jan Ločnikar in

Martin Srabotnik.« Še večja Dušanova želja, pravzaprav največja, je gradnja sodobne kajakaške proge na Špici. »Gostili bi tekmovanja najvišjega svetovnega razreda v slalomu, naši tekmovalci bi imeli vrhunske pogoje za vadbo doma ...« A največ bo odvisno od Direkcije Republike Slovenije za vode.

Trstenjakova postala mednarodna sodnica

Olimpijska prvakinja v judu Tina Trstenjak ostaja zvesta svojemu športu. Celjanka je opravila izpit za sodnico na tekmah Mednarodne judo zveze. Gre šele za drugo Slovenko, ki je pridobila ta naziv. Pred njo je to uspelo le Nuši Lampe.

Že prej je najuspešnejša slovenska športnica na poletnih olimpijskih igrah (zlata in srebrna medalja) dobila tudi povabilo za sodelovanje v akademiji Mednarodne judo zveze (IJF), ki ima sedež na Malti. Obenem je bila na serijah tekem IJF tudi v

Tina Trstenjak se je dokončno od tekmovalne športne poti poslovila pred približno letom na veliki zabavi na celjskem Starem gradu. (Foto: DŠ)

preteklih letih nadzornica sodnikov. Trstenjakova še vedno pomaga trenerju pri Judo klubu Z' dežele San-

kaku Marjanu Fabjanu, saj svoje znanje predaja njegovim mladim varovankam in varovancem. DŠ

Trinajst celjskih šolarjev v Mehiki

Mednarodne igre šolarjev, že 56. po vrsti, so letos v mehiškem Leonu. Tudi tokrat so med več kot tisoč udeleženci mladi športniki iz Celja.

V plavanju tekmujejo Ela Žagar (Društvo vodnih športov Posejdon), Taya Čanžek, Elina Bratina, Nino Capello, Jon Kočevar in Nejc Šetina (vsi Plavalni klub Neptun), v atletiki Nela Rozman, Vita Holešek, Matic Krašovec, Urban Prodnik, Lovro Kralj in Jure Slapšak (vsi Atletsko društvo Kladivar) in v tenisu Dan Turnšek (Športno društvo Lokrovec). Z njimi sta dva trenerja ter svetovalka v Službi za šport na Mestni občini Celje Ana Ratkajec in sekretar Športne zveze Celje Marko Božiček. Prve Mednarodne igre šolarjev so bile leta 1968 prav v Celju. Pobudnik je bil športni pedagog Metod Klemenc, ki ga je vodila zamisel o povezovanju različnih narodov in kultur preko športa. DŠ

Sedemnajstčlanska celjska odprava pred odhodom v Mehiko (Foto: Moc)

Bartelme – Poljska 12 : 0!

Slovenska košarkarska reprezentanca deklet do 20 let je z zmago proti Poljski s 74 : 65 osvojila peto mesto na evropskem prvenstvu v Litvi.

Lea Bartelme je na zadnji tekmi zbrala kar 22 točk in osem podaj. Poljakinje so vodile s 65 : 62. Do konca tekme je sledil niz dvanajstih točk zapovrstjo naše izbrane vrste. A strelka je

bila le ena igralka, le enkrat lahko uigibate, katera.

Poleg nje je bila od članic Ženskega košarkarskega kluba Cinkarna Celje v izbrani vrsti le še Kim Žibert, ki pa je dobila le bore malo igralnih minut. Proti Turčiji dobrih 15 minut in je bila z 11 točkami naša druga najboljša strelka. Doma sta morali ostati Sophia Gbemutor in Ana Nuša Anžič. Poznavalci trdijo, da je ta naša generacija sposobna osvojiti medaljo. A je vodstvo Košarkarske zveze Slovenije uvrstitev ocenilo kot odlično in znova vse pometlo pod preprogo, kot je to storilo po domačem evropskem prvenstvu za članice. DŠ

Lea Bartelme med dvobojem s Poljakinjami (Foto: Kzs)

Pozdrav naših rokometišev svojim privržencem, ki so bili pretežno iz njihovih družin.

Danes obračun z Madžari v dvorani Golovec

Naši rokometiši bodo igrali tudi na svetovnem prvenstvu

Slovenska rokometna reprezentanca je na evropskem prvenstvu do 20 let v Celju in Laškem premagala Izrael, Italijo in Srbijo, izgubila je z Dansko. V torek je igrala s Hrvaško, danes se bo pomerila z Madžarsko.

DEAN ŠUSTER

Čeprav so varovanci selektorja Klemna Luzarja v svoji skupini izgubili le z Danci (ter premagali Izraelce in Italijane), so se morali zadovoljiti z bojem za razvrstitev od 9. do 16. mesta.

Vsa energija za zmagi

Zmagi nad Izraelom (33 : 31) in Italijo (38 : 35) sta bili prenizki oziroma je bil tudi poraz z Dansko (25 : 34) občutno previsok za napredovanje Slovenije kot najboljši drugouvrščene ekipe iz skupin D, E in F. Naši igralci so proti izraelskim približno sedem minut pred koncem tekme zaostajali za dva za-

detka (26 : 28), nato so v dobrih dveh minutah z delnim izidom 4 : 0 tekmo prelomili v svoj prid. Najboljši strellec je bil najmlajši član slovenske izbrane vrste Mai Marguč, ki je za 9 zadetkov potreboval 12 strelav. Postalo je jasno, da se slovenski rokometiši niso sposobni borovati za odličja. Naslednji dan so se žilavi Italijani po zaostanku za šest golov uspeli vrniti v igro, saj so v 52. minuti zaostajali le za gol. Slovenci so v zaključku tekme zaigrali bolj zbrano in le vknjižili pričakovani točki proti zahodnim sosedom. Zelo učinkovita sta bila Celjana Mai Marguč (8 golov) in Žiga Belej z desnega krila (7).

Oddaljeni od vrha

Na odločilni tekmi za napredovanje v četrtfinale evropskega prvenstva je Slovenija za Dansko zaostala za devet golov. Gostitelji so imeli izdatnejšo podporo s tribun kot na prvih dveh tekmah. Tudi zato so do odmora še držali stik s tekme, ki so imeli le zadetek prednosti. Že na začetku drugega polčasa pa so močno stopili na plin. Po vstopu krožnega napadalca Žana Koržeta Lesjaka (vseh šest golov je

Bitka z vzhodnimi sosedi

Sledila je selitev v Laško. Tam za nemoten potek skrbita tudi nekdanja člana Celja Pivovarne Laško Uroš Šerbec in Robi Šafarič, tekmo s Srbijo si je ogledal njun nekdanji soigralec Rastko Stefanović. Domača vrsta je bila boljša s kar 34 : 26. »Zavedali smo se, da je ta skupina, v katero smo padli v drugem delu, izjemno zahtevna. Ta naša generacija na uradnih tekmah še ni premagala nobene

Goli naših fantov so razveselili navijačice.

reprezentanci prejel nagrado za najboljšega igralca tekme in je moral teči skozi špalir ter prejemati udarce po zadnji plati od soigralcev: »Igrali smo tako, kot smo se dogovorili po ogledu vseh videoposnetkov tekem Srbije. Čvrsti smo bili v obrambi in posledično smo kar nekaj zadetkov dosegli iz hitrih nasprotnih napadov. Sam skušam kar najboljše izkoristiti vsako minuto, ki jo dobim.« Slovenija je storila pomemben korak k osvojitvi enega od pr-

vih dveh mest v skupini J, ki v zadnjem delu prvenstva prinašata tekmi za uvrstitev med 9. in 12. mestom. Ne glede na končno uvrstitev Slovenije na tem prvenstvu je že jasno, da bo prihodnje leto s to generacijo nastopila na svetovnem prvenstvu do 21 let na Poljskem. V torek se je naša reprezentanca pomerila s hrvaško, danes (ob 19. uri) bo v dvorani Golovec sledil še spopad z madžarsko reprezentanco.

Foto: Andraž Purg

Klemen Luzar se je jezil že med prvo tekmo, ko so njegovi fantje igrali v valovih proti Izraelcem. Zelo ga je razveselila visoka zmaga nad Srbijo.

Župan Mestne občine Celje Matija Kovač je v petek na celjskem Starem gradu pripravil sprejem za predstavnike reprezentanc, evropske in slovenske rokometne zveze, organizacijskega odbora, delegate, sodnike in druge udeležence evropskega prvenstva v rokometu do 20 let. V imenu Evropske rokometne zveze je bil govornik podpredsednik zveze Predrag Bošković, ki je Kovaču izročil spominsko priznanje EHF. (Foto: Slavko Kolar)

dosegel v drugem polčasu, zgrešil je le en strel) se je naša izbrana vrsta dvakrat še uspela približati na dva gola zaostanka, v zadnjih 15 minutah pa so ji povsem pošle moči. Za nemeček je poškodbo gležnja staknil celjski orjak, krožni napadalec Maj Jelen.

od teh tekmi. Zelo sem vesel, da nam je prvič uspelo premagati Srbijo. Ves čas smo igrali zelo kakovostno v obrambi. V napadu smo imeli v prvem polčasu nekaj težav v napadu, a smo marsikaj izboljšali v nadaljevanju,« je povedal Klemen Luzar. Žan Korže Lesjak je v naši

Mai Marguč (z žogo) bo najbrž med kandidati za najboljšega strelca prvenstva. V ozadju je Maj Jelen, ki se je poškodoval na drugi tekmi.

Damir Krznar spretno izkoristil nizko oviro

Za slab obisk (okoli dva tisoč gledalcev) ob ponovitvi največjega uspeha NK Celje so »krivi« tudi igralci, saj so že v Talinu razkrili šibkost tekmecev.

Celjski nogometaši drugič v 2. krogu kvalifikacij za ligo prvakov

Trener nogometašev Celja Damir Krznar se je otepal vloge favorita in jo v prvem krogu kvalifikacij za ligo prvakov namenil nogometašem estonske Flore. V Talinu so njegovi varovanci zmagali s 5 : 0, torej se je hrvaški strateg glede motivacije odločil pravilno. Zmaga bi lahko bila še izdatnejša.

DEAN ŠUSTER

Povratni obračun je bil formalnost, čeprav so gostitelji igrali zelo čudno v prvem polčasu.

Prvokategorniki na pomoč

Po drugi strani so privarčevali precej energije, kajti v nedeljo bodo v uvodnem krogu državnega prvenstva gostili Bravo, nato pa se bodo v sredo na svojem stadionu pomerili še z boljšim iz dvo-boja med slovaškim Slovanom in makedonsko Strugo. Povratni obračun je bil včeraj na Ohridu, prvega so Slovaki v Bratislavi dobili s 4 : 2. Na prenovljenem celjskem stadionu je Krznar z uvrstitvijo v drugi krog izenačil dosežek Dušana Kosića iz leta 2020. Estonci so

povedli v 12. minuti, ko je domača obramba delovala, kot da ji ustreza vodstvo gostov in nato njena zmaga. Po odmoru so na zelenico stopili Žan Karničnik, Denis Popović in Tamar Svetlin.

Pišek zadnja okrepitev

Navijači Celja so se še naprej spraševali, kje so klubski »možgani« našli Litovca Armandasa Kučisa, ki je še na drugi tekmi dokazal, da je mojster za zapravljanje priložnosti. V 72. minuti je v kazenskem prostoru Aljoša Matko padel kot pokošen, darilo pa je izkoristil sam, saj je uspešno izvedel enajstmetrovko. Le štiri minute kasneje je lepo Popovićevo podajo Karničnik

pretvoril v zadetek. Domača pobuda se je nadaljevala, a so bili srečni vsi. Celjani so pridobili še dodatne točke na jakostni lestvici, Estonci pa so tako ali tako iztržili več, kot so pričakovali. Celje so torej zapustili Jegor Pucev, Metod Jurhar, Lucas Mačak in Nino Milić. Namesto fantomskih okrepitev (Luka Modrić, James Vardy, Olivier Giroud, Edin Džeko, Alphonse Areola,

Mario Balotelli ...) pa so se v knežje mesto preselili Lovro Štubljar, Armandas Kučis, Matija Kavčič, Jahnoah Markelo, Ivan Brnić, Slavko Bralić in 22-letni Jošt Pišek. Slednji je bil član Domžal. Vodstvu celjskega kluba je najbolj padel v oči, ko je na celjskem stadionu pretekel skoraj celotno igrišče in zadel za poraz domačega moštva.

Foto: Andraž Purg

Aljoša Matko je postavil žogo na beli krogec, čeprav je bil prekršek storjen nad njim.

Celje – Flora 2 : 1, strelci Varjund; Matko, Karničnik.

Navkljub zanesljivi prednosti je bil Damir Krznar zelo veliko na nogah.

Žan Karničnik je vnovič dokazal, da je eden najpomembnejših členov moštva.

Celje: Rozman, Krefl (od 79. Kavčič), Zec, Vuklišević, Kouter (od 46. Karničnik), Kvesić (od 46. Svetlin), Dulca, Bobičanec (od 46. Popović), Brnić, Matko (od 74. Aarons), Kučis.

Sedišči za predstavnika dveh največjih medijev na Celjskem (še za Televizijo Celje) sta bili daleč od novinarske tribune. Že precej pred tekmo sta bili zasedeni. Poročevalci so bili »navdušeni« nad plastenkami, v katerih je bila zelo topla voda. Neznosna vročina je povzročala težave vsem gledalcem pri spremljanju tekme.

CELJE

BRAVO

NEDELJA, 21. JULIJ
20.15 | STADION Z'DEŽELE
Vstopnice: nk-celje.si in uradna klubska trgovina.

PRVALIGA
telemach

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 18. 7.
18.00 Velenjski grad, park Leteče lutke: Peter Nos <i>Predstava Lutkovnega gledališča Velenje</i>
20.30 Vodni stolp Celje Etno Histeria World Orchestra <i>Koncert</i>
20.30 Pred Domom kulture Velenje Mozzajik Summer Jazz Festival: Jure Pukl Organic 4 <i>Koncert</i>
PETEK, 19. 7.
19.30 Paviljon Tempel Rogaška Slatina Pevski večer z lokalnimi zbori
21.00 Šlandrov trg Žalec Savinjska ima novo muziko z zasedbami 3TONE & Gasos Band <i>Koncert v sklopu Poletja v Žalcu</i>
21.00 Pred Domom kulture Velenje Pantaloons <i>Koncert; v primeru slabega vremena odpade</i>
SOBOTA, 20. 7.
10.00 Travnik pri Domu kulture Velenje Sobotne lutkarije: Pazi kaktuss! <i>Klovnska predstava Teatra Cizamo; v primeru dežja odpade</i>
20.00 Vista Velenje Overlake 2024 w. Umek & Valentino Kanzyani <i>Elektronski spektakel</i>
NEDELJA, 21. 7.
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija Alma M. Karlin: Poti <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
SREDA, 24. 7.
18.00 Graška gora, športno igrišče Leteče lutke: O majhni Anici <i>Predstava v izvedbi Lutkovnega gledališča Velenje</i>
20.30 Paviljon Tempel Rogaška Slatina Anin festival 2024: Chaves <i>Koncert; vstop prost</i>
Poletje v Celju
PETEK, 19. 7.
20.30 Špital za prijatelje Celje Tabu <i>Koncert</i>
20.45 Celjski grad Celonočna gong puja – sprostimo sebe, sprostimo svet
21.00 Restavracija Cankarjeva Celje Vlado Pilja in Miha Plantarič <i>Akustični glasbeni večer</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

SOBOTA, 20. 7.
10.00 Spominska hiša Alme M. Karlin, Pečovnik Sobotnice pri Almi z Jernejo Jezernik <i>Ogled spominske hiše in brezplačna individualna vodenja med 10.00 in 17.00</i>
11.00 do 19.00 Celjski grad Živa zgodovina: Družčina Zlate ostroge <i>Skok v srednji vek: doživite vzdušje zgodovinskega kampa in pristnih srednjeveških obrti; tudi v nedeljo ob istem času</i>
21.00 Restavracija Cankarjeva Celje David Amaro <i>Večer z Vocal BK Studiem</i>
PONEDELJEK, 22. 7.
10.00 do 13.00 KS Ostrožno Aktivne počitnice <i>Brezplačne ustvarjalne delavnice, športne ter družabne igre in poučne delavnice; vsak dan do 26. 7.</i>
SREDA, 24. 7.
10.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku Poletna bralna igra Moja izbira je branje: Beremo pod drevesom <i>Druženje z Gledališčem Pravljličarna, knjigami in prijatelji; brezplačno za otroke od 5. do 12. leta</i>

Druge prireditve

ČETRTEK, 18. 7.
10.00 Tehnopark Celje Ustvarjalna akademija <i>Interaktivne in zabavne delavnice za otroke</i>
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje Počitniško ustvarjalno druženje v Hermanovem brlogu: Moja prva arheološka najdba <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob občasni razstavi Krapinski pračlovek pri Hermanu Lisjaku</i>
10.00 do 13.00 Galerija Velenje Poletne počitnice v Galeriji Velenje: Umetniška grafika <i>Spoznavanje grafičnih tehnik in tiskanje v enostavni tehniki visokega tiska</i>
10.30 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija Rimska oljenka <i>Ustvarjalnica je primerna za osnovnošolske otroke, vodi jo Enea Bronja Gajšek</i>
10.00 Knjižnica Rogaška Slatina Legorobotika <i>Brezplačna delavnica za otroke od 6. leta starosti</i>
14.00 Tehnopark Celje Detektivska akademija z otroke
21.00 Mladinski center Žalec Filmski teden Evrope 2024: Ne pozabi dihati <i>Brezplačna projekcija filma</i>
PETEK, 19. 7.
9.00 do 10.00 Hiša sadeži družbe Žalec Zumba z Nataliio Vashakidze

10.00 do 13.00 Galerija Velenje Poletne počitnice v Galeriji Velenje: Svet lutk <i>Izdelava enostavnih lutk, scene, kratka uprizoritev</i>
21.00 Paviljon Tempel Rogaška Slatina Anin festival 2024: Poletni kino: Varuhi formule <i>Zgodovinska drama</i>
SOBOTA, 20. 7.
7.00 Ploščad pred Centrom Nova in Cankarjeva ulica Velenje Mestna tržnica Velenje
8.00 Parkirišče za pošto Velenje Kramarski sejem
8.00 do 11.00 Jurijev trg Tabor Kmečka tržnica
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan Celje Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
10.00 Grilova domačija Lipje pri Velenju Dnevi odprtih vrat na Grilovi domačiji <i>Ob 10.00 tematsko vodenje</i>
11.00, 15.00 in 17.00 Stari grad Celje Vodenje po gradu <i>Tudi v sredo ob istem času</i>
13.00 do 15.00 Rokodelski center Rogatec Pletenje iz ličja <i>Pletarska delavnica z Vido Antolinc</i>
15.00 do 17.00 Muzej na prostem Rogatec Glasbena delavnica, izdelava nunalce
20.00 Ploščad pred gasilskim domom PGD Rogaška Slatina Tradicionalna gasilska veselica <i>Za razvedrilo bo poskrbel Dejan Vunjak & Brendijeve barabe</i>
NEDELJA, 21. 7.
16.00 do 18.00 Velenjska plaža Nedelja, dan za družine <i>Animacijski program, ustvarjalne delavnice, športne igre, predstavitev potapljaške dejavnosti</i>
17.00 Muzej na prostem Rogatec Likof na Taberhi <i>Pojče perice, prikaz delovnih opravil, mlačev žita s cepci, podkovanje konja, izdelava grabelj in metel ...</i>
17.00 Ploščad pred stolpom Kristal Rogaška Slatina Dan z lokalnimi društvi in kuhanje Kozjanskega lonca
21.00 Kavčnikova domačija Zavodnje pri Šoštanju Dnevi odprtih vrat v Kavčnikovi domačiji, kjer lahko v objemu narave spoznate življenje na podeželju nekoč ter več kot 300 let staro dimnico
PONEDELJEK, 22. 7.
21.30 Poletni kino pred Domom kulture Velenje Zvezde pod zvezdami: Samo ne ti <i>Romantična komedija</i>
TOREK, 23. 7.
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Celje Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan

10.00 do 11.00 Hiša sadeži družbe Žalec Fit vadba s Sabino Persolja
10.00 do 17.00 Ekomuzej Žalec Dan za individualne ogled Ekomuzeja hmeljarstva in pivovarstva Slovenije
16.30 do 19.30 Travnik pri Domu kulture Velenje Kamišibaj pod krošnjami dreves <i>Torkove igrarije</i>
SREDA, 24. 7.
10.00 Knjižnica Velenje Zabavna sreda: Tačke pomagačke se predstavijo <i>Knjižnico bodo obiskali vodniki s kužki, ki vam bodo pokazali, kakšen je pravičen pristop do psa</i>

Razstave

Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje, Obtežilniki za papir, spregledana steklarska dediščina Slovenije; do konca leta 2024, Celjska veduta in praskanji in grafiki; do oktobra 2024
Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Knežji dvorec: Jupiter – ljubimec; do konca leta 2024, Otroci ustvarjamo – kolišča in situle; do konca leta 2024
Muzej novejše zgodovine Celje: Krapinski pračlovek pri Hermanu Lisjaku; do 31. . 8.; Ste me hoteli videti strto? /Muzej človekovih pravic; do 27. 10., spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega
Galerija sodobne umetnosti Celje: razstava Sprememba v omrežju; do 15. 9.

ODPIRALNI ČAS:
TOREK-NEDELJA: 10.00 - 18.00
PONEDELJEK, PRAZNIKI: Zaprto

AGENCIJA
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc
NAROČNINE
Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Zgodovinski arhiv Celje: razstava Podobe demokracije: izbor gradiva iz posameznih arhivov držav Evropske unije; do 31. 8.
Likovni salon Celje: Modri sev/Blue light: Leah Clements, Martins Kohout, Marko Šajn, Ada Zelińska; do 1. 9.
Galerija Železarskega muzeja Štore, Teharje: Celjan na morjih sveta, fototafska razstava Boštjana Koštomaja, do 10. 9.
Savinov likovni salon Žalec: Luč sveti, razstava fotografij Branimirja Ritonje; do 24. 8.
Dvorec Novo Celje: razstava Procesi spominjanja in pozabe Dokumenti/Pričevanja/Sodobne likovne interpretacije); do 13. 9.
Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotografska razstava; do 31. 8.
Galerija Velenje: Zbirka v gibanju, razstava del iz zbirke Koroške galerije likovnih umetnosti; do 17. 8.
Muzej na Velenjskem gradu: Velenjski grad: Kratka zgodovina Bratislavskega gradu, gostujoča razstava; do 3. 8.; **Atrij:** Foto EX-tempore Velenje 2024, razstava fotografskih del natečaja v organizaciji Foto kluba F8; do 31. 8. **Rondela Velenjskega gradu:** Igre moje mladosti, gostujoča razstava Goriškega muzeja; do oktobra;
Podhod Pošta: Vitezi Kacenštajnski: Iz Šaleške doline do Berlina in Firenc ter nazaj, gostujoča razstava Borisa Hajdinjaka; do 10. 8.
Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do konca 31. 8.
Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprejl, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 31. 8.
F-bunker Velenje: Zeleno, fotografska razstava Jureta Kravanja; do 15. 8.

Podhod pri Vili Bianci Velenje: Mesto se spominja, fotografska razstava; do 31. 8.
Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: V objemu klekljane čipke, razstava klekljaric Univerze za tretje življensko obdobje Velenje; do 31. 7. Sončna stena: Papirnati prtički; do 31. 8.; Mladinska soba:1. Robijeva likovna kolonija, razstava likovnih del učencev OŠ Šaleške doline; do 30. 9.; Steklena dvojčka: Bralka poletja: Špela Mlinar; do 30. 9.; Otroški in mladinski oddelek: Velenje-zeleno mesto, razstava likovnih del otrok Vrtca Velenje; do 30. 9.
Oddelek za odrasle: Robinson Crusoe – na samotnem otoku, razstava knjig; do 31. 8. in razstava knjig Skriti zakladi; do 30. 9.; Domoznansko razstavišče: Vila Široko, razstava Andreje Jurkovnik; do 30. 9.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brezčasni zapis narave avtorice Kate Laštro; do decembra; **Črna garderoba:** Slike, likovno združenje Čakovec; do decembra; **Podzemni del muzeja 1:** Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do decembra; **Ligijev salon – jamski del salona:** Poetična podzemna proga – poezija na predstavitev-nih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poreduš in Stojan Špegel; do decembra; **Muzejski park:** Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do decembra
Avla Mestne občine Velenje: Čebelarska razstava, fotografska razstava čebelarskega društva Mlinšek Velenje; do 23. 8.
Razstavišče Vila Bianca Velenje: Viera Uran, pregledna razstava likovnih del članice Društva šaleških likovnikov; do 1. 8.

JAVNO VODSTVO ALMA M. KARLIN POTI

**NEDELJA, 21. JULIJ 2024,
OB 11.00,
STARA GROFIJA.**

Podjetje NT&RC, d. o. o.
opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktorica: Saša Pukl
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Janja Intihar, Sintija Jurič, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediarbar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediarbar na www.mediarbar.si.

Kje dom je zdaj, kje roke,
da bi nas objele?
Kje rože tvoje,
ki povsod okoli so cvetele?
Kje glas, ki v pesmi je
tako mehko zvenel?
Le kje se sliši zdaj njegov odmev?
Med nami ni ga,
rane pa še vedno krvavijo
in misli naše k tebi venomer hitijo ...
Ljubezen, mir in sreča ti bila si naša,
brez tebe tudi nam življenjska moč
ugaša.

V SPOMIN

Žalostno leto je zdaj za nami, kar ti si odšla, naša draga mami

MATILDA FLIS

iz Zavrha nad Dobrno

Z neizmerno bolečino v srcih te lahko sedaj obiskujemo le še na koščku posvečene zemlje, kjer si našla svoj več kot zaslužen ter večni počitek ob svojem možu, našem očetu Francu Flisu, ter staršema Viktorju in Frančiški Olenšek. Bili ste in ostajate naše vse! Hvala vsem, ki se jih spominjate v molitvah in jim prižigate luč večnega spomina.

S spoštovanjem in z ljubeznijo: otroci z družinami

STROJI

PRODAM

NAHRBTNO motorno kosilnico prodam. Telefon 031 889-191. 398

OPREMA

PRODAM

STEKLENO jedilno mizo, 140 x 80 cm in 6 stolov, cena 120 EUR, ter omaro za jedilnico, 180 x 40 x 100 cm, cena 40 EUR, vse odlično ohranjeno, prodam. Telefon 041 620-132. 395

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

BELE piščance brojlerje, primerne za zakol ali že očiščene piščance, prodam. Več informacij po telefonu 031 753-595. p

DVE kozi, smasta pasma, in kozla (samčka), prodam. Telefon 031 324-550. p

TELICO simentalke, brejo 8 mesecev, prodam. Telefon 041 455-176. 402

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telce, za zakol, kupimo. Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-286. p

PITANE krave in telce za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

DOMAČ jabolčnik prodam. Telefon 041 573-380. 396

MLAD krompir in ječmen v rinfuzi prodam. Telefon 031 384-429. 397

ŽGANJE, 54 %, iz grozdnih jagod, prodam. Telefon 071 453-573, popoldan. 399

NARAVNO sušeno luščeno koruzo prodam. Telefon 041 916-939. 400

OSTALO

PRODAM

KOKOŠI nesnice, za začetek nesnost, rjave, prodajamo vsak delavnik. Beli leghorn bo v prodaji konec julija. Piščance, enodnevn ali 5-tedenske, za meso, dobite po predhodnem naročilu. V ponudbi kakavostna krma za piščance in kokaši. Vsak dan od 8. do 15. ure, v soboto do 12. ure. Telefon (03) 700-1446. Farma Zg. Roje, reja perutnine Dobravc, Šempeter v Savinjski dolini. p

BUKOVA drva, dolga 33 cm, skupaj 6 x 1 x 1 m, prodam. Telefon 031 467-944. p

DRVA, dolga, v hladih ter kratko žagana, z dostavo, prodam. Telefon 040 211-346. p

RAZNO

KOŠNJA zelenic, strmin, podiranje dreves, prevozi lesa. Telefon 070 711-680; GG KORO, d. o. o., Cesta Kozjanskega odreda 49, 3230 Šentjur. p

Dobrota tvojih rok
ohranja nam spomine
in hvaležna misel,
mama,
nate ne mine.

V SPOMIN

17. julija je minilo eno leto,
kar nas je zapustila naša
dobra mama

ANGELCA ROZMAN

iz Kostrivnice

Z ljubeznijo v tihi žalosti čuvamo spomine na naše skupne dni.

Vsi njeni

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi.

V SPOMIN

Danes mineva dvanajst let, kar si nas zapustila, naša draga

JOŽICA SELIČ

iz Trnega pod Kalobjem
(25. 2. 1952–18. 7. 2012)

Hvala vsem, ki z lepo mislijo nanjo postojite ob grobu, ji podarite cvet in prižgete svečo.

Tvoji domači, ki te zelo pogrešamo.

Poroke

Žalec
Poročili so se: Tjaša BIZJAK in Jernej PANGERŠIČ, oba iz Trbovelj, Anja VINDER HRUSTELJ iz Velenja in Matic POLUTNIK iz Šentjurja.
Velenje
Poročila sta se: Darja JERT in Janez HAJJANIČ, oba iz Radelj ob Dravi.

Smrti

Celje
Umrli so: Stanislav BIZJAK iz Loke pri Žusmu, 85 let, Marija ŠMAUC iz Laškega, 78 let, Gregor BAKIJA iz Celja, 52 let, Friderik DOBRAJC iz Celja,

82 let, Danijela GUŠTIN iz Celja, 90 let, Jožefa POTUŠEK iz Rinskih Toplic, 93 let, Franc DEŽELAK iz Zabukovice, 93 let, Jožef VERK iz Celja, 73 let, Valentin OBLAK iz Zabukovice, 89 let, Stanislav POLENIK iz Celja, 95 let, Marija VERDEV iz Šempetra, 87 let, Goran ĐORĐIĆ iz Celja, 65 let.

Žalec
Umrli so: Štefan ŠIBILA iz Matk, 88 let, Alojzija HORVAT iz Latkove vasi, 95 let, Marija GRAH iz Šmatevža, 91 let.

Velenje
Umrli so: Marjan KOS iz Velenja, 81 let, Stanislav PAVLIN iz Velenja, 92 let, Mark GLASENČNIK iz Šmartnega ob Paki, 3 leta, Darinka ESIH iz Šmartnega ob Paki, 67 let.

Minevajo tri leta, kar nas
je zapustil naš dragi

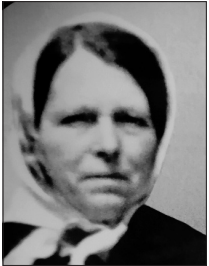
V SPOMIN

MARIJAN SNEDIČ

(21. 2. 1934–17. 7. 2021)

Kdor živi v srcu svojih dragih, ni mrtev,
še naprej ostaja navzoč v njihovem življenju.

Vsi njegovi

V SPOMIN PRELJUBEMU ATU IN MAMI

FRANC FAJDIGA

(22. 12. 1912–4. 2. 1982)

in

ANA FAJDIGA

rojena Frece
(5. 7. 1913–20. 7. 1994)
iz Škarnic, Dobje pri Planini

Sleherni dan sta z nami v srcu in spominu ...

Hčerka Ivanka in vajino potomstvo

30 LET

tvc

Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024

POIŠČITE RADIO CELJE NA SVOJEM DIGITALNEM SPREJEMNIKU

Radio Celje vedno z menoj v vsej vzhodni Sloveniji.

www.radiocelje.si

radio celje

Vedno z menoj!
TUDI DIGITALNO

novi tednik

PLAVI ORKESTAR

VISTA VELENJE / 30.8.

vstopnice: entrio.si, Trafike 3dva, bencinske črpalke

NAVDUŠITE NAS S POTOPISOM

Z Novim tednikom naokrog

Radi potujete in spoznavate nove kulture?

Delite vtise s svojega potovanja z nami in se potegujte za nagrado!

Dobrodošli so potopisi od koderkoli. Naj bo to z vašega sanjskega potovanja po deželah na drugem koncu sveta ali po bližnji okolici, ki vas je tako ali drugače očarala in bi zato doživetje radi delili z bralci Novega tednika.

**Ne spreglejte
tretjega potopisa!**

Najdete ga na straneh 30–31.

Za pokušino vam ponujamo nekaj fototrinkov z naših potovanj.

1 Kovček ORNELLI

2 Nahrbtnik Target Viper urban

3 Vodnik-Kamping in karavaning 2023/2024

NAGRADE!
Avtorje najboljših treh potopisov
čakajo lepe nagrade pokrovitelja
akcije – knjigarne HOOP!

Potopis pošljite na naslov tednik@nt-rc.si. Objavljamo jih letošnje poletje. Besedilo naj bo dolgo do največ deset tisoč znakov. Ob njem naj bo vsaj osem fotografij obiskane dežele.

H O O P

Stanetova 11, Celje

Tednikove zgodbe

Št. 29 / Leto 79 / Celje, 18. julij 2024

Tradicionalno na Dnevu Laščanov je tudi zabijanje pipe v sod, iz katerega priteče pivo.

Pivo in cvetje privabilo približno 37 tisoč obiskovalcev

Razstava cvetličnih aranžmajev pred 61 leti je bila povod, da so leto kasneje v mestu ob Savinji pripravili prvi praznik piva in cvetja. »Če je cvetje, naj bo tudi pivo,« je znamenita izjava, ki jo je ob snovanju idej za edinstven turistični praznik v Laškem izrekel takratni predsednik novonastalega hortikulturnega društva in direktor Pivovarne Laško.

Organizatorji Piva in cvetja so letos v štiridnevem dogajanju zabeležili približno 37 tisoč obiskovalcev, kar je manj kot lani. Gre za pričakovano znižanje, ki so ga organizatorji predvideli na račun vstopnine, a ta ni edini razlog. »Veliko ljubiteljev festivala Pivo in cvetje je tudi ljubiteljev športa in letos je bilo veliko priložnosti za udeležbo na športnih prireditvah naših nogometašev, odbojkarjev, rokometashev, ki so prav tako zahtevale znaten družinski finančni vložek,« pojasnjujejo organizatorji. Na dveh odrih se je v treh glasbenih dneh zvrstilo 21 koncertov, skupno je nastopilo več kot sto glasbenikov, ki so poskrbeli za glasbene užitke.

Festival za zabavo in dušo

Da je v Laškem vsako poletje vrhunec zabavnega, etnološkega, kulturnega in kulinarčnega dogajanja, je krivo cvetje. Razstava cvetličnih aranžmajev pred 61 leti je bila namreč povod, da so leto kasneje v mestu ob Savinji pripravili prvi praznik piva in cvetja. V tem času je dogodek postal največja festivalska prireditev v Sloveniji, ki ima ob tem tudi najdaljšo tradicijo. Ker je Pivo in cvetje predvsem praznik Laščanov, je dan pred začetkom festivala tradicionalno namenjen utrjevanju vezi v skupnosti. Tako je bil tudi letos uvod v pestro štiridnevno dogajanje Dan Laščanov.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Občinsko dvorišče je spet gostilo številne Laščane, tudi tiste, ki jih je življenjska pot odpeljala iz kraja. Skupaj so obujali spomine, klepetali, odkrivali stare in nove obraze ter se zabavali. Tradicionalno je bilo na dogodku tudi zabijanje pipe v sod, iz katerega je priteklo pivo. Obiskovalci prireditve se se vpisali v Knjigo Laščanov in ob tem prejeli posebno pivo Laščan, ki je polnjeno ravno za to priložnost. Večer sta tradicionalno popestrili Laška pihalna godba in Bobnarska skupina Laško, pridružile so se jima tudi mažorete. Letošnji spomini so bili posvečeni 170-letnici zdraviliške dejavnosti v Laškem. V kulturni program večera sta Laščane pospremila sestava policijskega orkestra, zadnji del večera pa so zbrane zabavali rokerji zasedbe The Dune.

Obiskovalci Dneva Laščanov v Knjigi Laščanov pustijo zapis o svojih vtisih in željah.

Pivo in cvetje ni brez brhkih laških mažoret.

Cvetje iz kranceljpinta

K veselemu in slavnostnemu vzdušju na Dnevu Laščanov so poleg bogatega programa in dobre družbe prispevali tudi cvetlični obročki za lase in cvetje za gumbnico iz kranceljpinta, ki so na letošnjem ocenjevanju prejeli certifikat kakovosti znamke Okusiti Laško. Avtorice teh rokodelskih izdelkov so mojstrice kranceljpinta iz Hiše generacij Laško, Stik pa jih je opremil z zgodbo in lično embalažo. Tradicionalna laška obrt kranceljpint je obiskovalce navduševala tudi druge dni festivalskega dogajanja. V Muzeju Laško so dan pred začetkom festivala odprli razstavo z naslovom Pivo in cvetje 63-64-24-25, ki pripoveduje o tem, kaj vse je bilo nekoč Pivo in cvetje.

Sicer festivalu, ki je bil tudi letos v znamenju trajnostne mobilnosti ter vrhunskih koncertov domačih in tujih izvajalcev, dušo dajejo predvsem okrašene ulice starega mestnega jedra, ocvetličeni trgi ter bogat spremljevalni program, s katerim oživijo ulice Laškega. Festival je ohranil tudi tradicionalne etnografske vsebine s prikazi starih ljudskih opravil in običajev na občinskem dvorišču v izvedbi društev, združenih v zvezo Možnar. Nedelja je bila v zdraviliško-pivovarskem mestu v znamenju tradicionalne parade starodobnikov, pihalnih godb in mažoret ter številnih drugih skupin, ob koncu 59. festivala Pivo in cvetje pa je sledil še tradicionalni festival »plehmuzik«.

Pivo in cvetje bo prihodnje leto v znamenju jubilejev. Festival bo namreč doživel šestdeseto povnovitev, pivovarna v Laškem pa bo obeležila dvesto let delovanja.

Foto: Nik Jarh

»Ladje ne potopi morje, ampak neumen človek«

Smo Slovenci res govorno nenadarjeni?

O življenju, smrti, žalovanju in radosti

Str. 24–25

Str. 26

Str. 28–29

Dr. Mija Oter Gorenčič je predstojnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta, ki v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Celje prireja cikel predavanj o grofih Celjskih. (Foto: Andraž Purg)

Dr. Mija Oter Gorenčič, umetnostna zgodovinarica

»O grofih Celjskih lahko izvemo še veliko«

Predstojnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta dr. Mija Oter Gorenčič se raziskovalno ukvarja s srednjeveško umetnostjo, v zadnjem času predvsem z umetnostno dediščino grofov Celjskih. Sicer pa je tudi predsednica Znanstvenega sveta ZRC SAZU, znanstvena svetnica in izredna profesorica na mariborski Filozofski fakulteti. Maja je predavala v Celju, in sicer pred polno dvorano Barbare Celjske v pokrajinskem muzeju. Čeprav prevladuje prepričanje, da o grofih Celjskih vemo že skoraj vse, Oter Gorenčičeva pravi, da je to zmotno in da je resnica ravno nasprotna.

JANŽE FRIC

Kot pravi sogovornica, so Celjski grofi na Slovenskem pustili izjemno močen pečat v umetnostnem prostoru. Ideja o ciklu predavanj, naslovljenih Dediščina grofov Celjskih, ki so med Celjani zelo priljubljena, se je rodila ravno na inštitutu, ki mu predseduje. »V Pokrajinskem muzeju Celje so nam prijazno ponudili gostoljubje in pomoč pri organizaciji teh predavanj.« Predavanja so del raziskovalnega projekta Umetnostna zgodovina grofov Celjskih.

Lahko poveste več o tem projektu?

Ta projekt je umetnostnozgodovinski inštitut dobil na nacionalnem javnem razpisu za sofinanciranje raziskovalnih projektov. Gre za enega od projektov Arisa, torej Javne agencije za znanstveno, raziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije. Gre za precej tekmovalen razpis, vsebino prijave ocenjujejo tuji recenzenti, tako da smo na inštitutu še

posebej veseli in ponosni, da je bila nujnost raziskav grofov Celjskih prepoznana tudi v širšem evropskem prostoru. Projekt smo začeli prvega oktobra 2022 in bo trajal tri leta z možnostjo podaljšanja za eno leto. Pri projektu gre za raziskavo umetnostne dediščine grofov Celjskih, v okviru katere bomo prvič

»Srednjeveških ostankov ne iščemo na naključnih krajih, ampak tam, kjer iz zgodovinskih virov vemo, da je tam stal nek objekt ali da je tam potekala cestna povezava.«

znanstveno predstavili umetnostno zgodovino grofov Celjskih.

Kljub osupljivemu vzponu grofov Celjskih in njihovem izjemnem vplivu v tedanji evropski politiki njihova umetnostna zgodovina do zdaj še ni nikoli bila sistematično obravnavana in predstavljena. Prav to vrzel

bo ta projekt zapolnil. Projektna skupina bo tudi ustvarila javno dostopno slovensko in angleško znanstveno spletno bazo, v kateri bodo predstavljeni najpomembnejši in na arhivskih virih temelječi podatki tako o profani kot tudi o sakralni umetnostni dediščini grofov Celjskih. Člani projektne skupine bomo tudi objavili nekaj temeljnih študij o izbranih spomenikih, povezanih s Celjskimi. Vsi člani bomo tudi združili svoja znanja in jih povežali v knjigo o Knežjem dvoru.

Bo spletna baza namenjena le znanstvenikom ali jo bodo lahko brali tudi nepoznavalci?

Ta baza bo omogočila strokovni in širši javnosti vpogled v do zdaj še nikjer zbrane in predstavljene podatke o umetnostni dediščini

arhivske listine o Celjskih, prav tako iščemo tudi nove vire. Opisi v bazi bodo kratki in zelo lahko razumljivi ter pregledni, ampak hkrati bodo zraven opombe za strokovno javnost. Tako da bodo lahko tisti, ki bodo želeli, tudi preverili podatke v arhivskih listinah. Vsi spomeniki, gradovi in sakralni spomeniki bodo predstavljeni tako zgodovinsko kot umetnostnozgodovinsko. Na tej spletni strani bodo tudi zelo bogato slikovno gradivo in 3D-rekonstrukcije nekaterih najpomembnejših gradov grofov Celjskih. Spletna baza bo

»Preden se lotimo izkopov, praviloma vedno opravimo nedestruktivne raziskave, kot je na primer georadar. Te raziskave dajo precej zanesljiv vpogled v to, kje je smiselno izkopavati. Najbolje je še vedno, če kaj najdemo po naključju.«

dostopna po zaključku projekta, v vmesnem času raziskovalci vanjo še nalagamo vsebine in opravljamo raziskave.

Kako zahtevno je prebirati stare listine?

Preučevanje srednjeveških listin zahteva nekatera specifična znanja. To sta predvsem znanje branja starih pisav in razumevanje srednjeveške latinščine in nemščine, v primeru grofov Celjskih celo madžarščine. Pomembno je tudi, da znamo prepisane listine pravilno interpretirati in postaviti v širši zgodovinski ter družbeno-politični kontekst. Vse to zahteva sodelovanje različnih strokovnjakov. Prav to delamo v prej omenjenem projektu. Kako pa raziskovanje poteka, želimo prikazati prav s ciklom predavanj, ki jih gosti Pokrajinski muzej Celje.

Kako najdete nove vire?

Novih virov pravzaprav ni tako težko najti, kot se mogoče zdi na prvi pogled. Zelo dobro, tako rekoč v celoti, so pregledani viri v bližnjih arhivih. Zlasti v Sloveniji in Avstriji. Zelo slabo so pregledani arhivi, v katerih bi bilo mogoče najti vire, povezane z grofi Celjskimi, a jih do zdaj ni nihče sistematično iskal. Tak primer predstavljajo na primer arhivi v Franciji, Španiji in Dubrovniku. Mednje spadajo tudi arhivi različnih samostanskih redov, ki so jih podpirali grofi Celjski. V celoti tudi niso pregledani viri o vseh ženskih predstavnicah

»Celotna zgodba o grofih Celjskih je izjemna. Njihova zgodovina od začetka do konca, z vsemi veličastnimi podrobnostmi je tisto, kar me najbolj presune.«

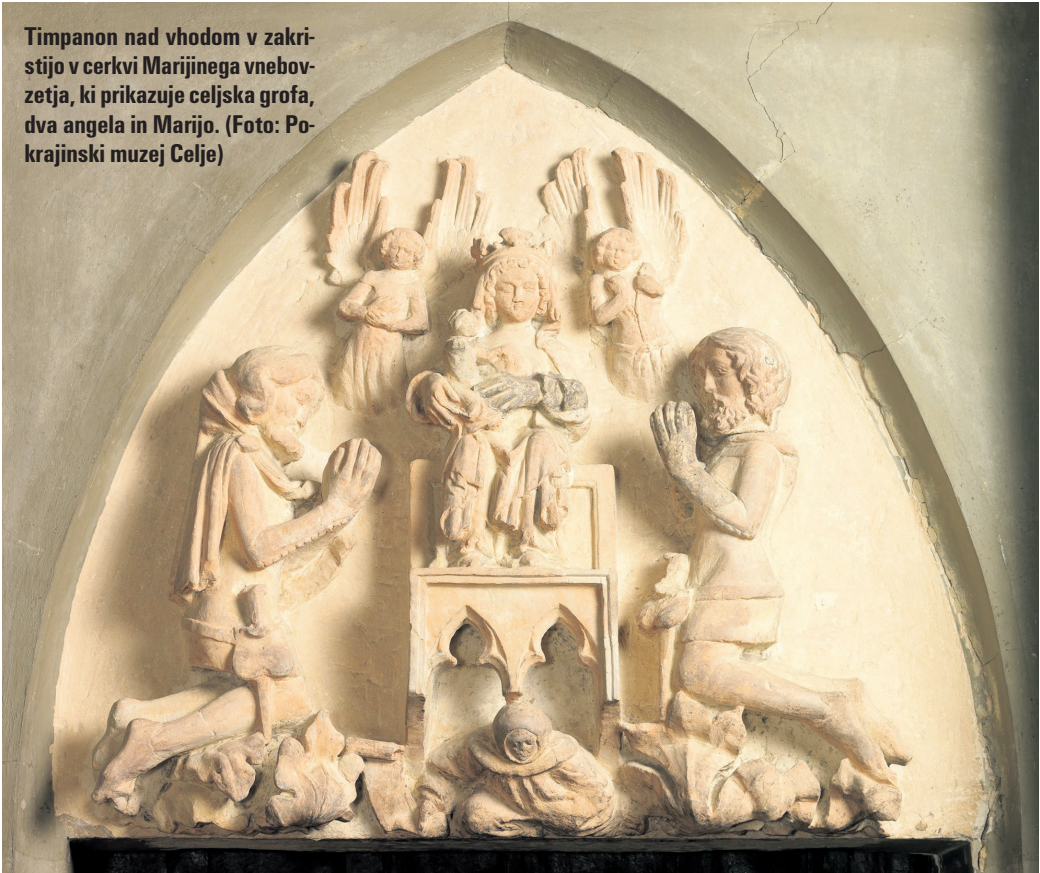
Celjskih. Leta 2004 je avstrijski zgodovinar dr. Christian Dominik iz Zgodovinskega inštituta Univerze v Celovcu napisal doktorsko disertacijo o listinah grofov Celjskih od povzdiga v grofovski naziv do uboja Ulrika II. v Beogradu. To na prvi pogled daje vtis, da je s tem pregled nad ohranjenimi viri končan in raziskan. Ampak to ne drži. V tej disertaciji so namreč zajete listine, ki so jih izdali ali prejeli grofje Celjski. To je sicer temelj, brez katerega raziskave niso mogoče. Obstaja še mnogo listin, v katerih so grofje Celjski zgolj omenjeni. Na primer kot priče, kot udeleženci nečesa ali kot tisti, za katere je nek samostanski red zaukazal molitve po Evropi. Teh virov je ogromno in prav to je tista skupina virov, ki, ko jih damo v kontekst že obstoječih virov, omogoča nova spoznanja in uvide. Gre za razne zapise in omembe Celjskih v kronikah, analih, urbarjih, fevdnih knjigah, registrih, protokolih in tako dalje.

Katere nove ali novejšje tehnologije olajšajo vaše raziskovalno delo?

Najdragocenejša na področju novih tehnologij je zagotovo digitalizacija srednjeveških listin. Še pred desetletjem smo morali raziskovalci, če smo želeli pregledati stare listine, iti v arhive, kar je zahtevalo nek čas. Predvsem zaradi poti v tujino, omejevanja raziskav na čas odprtosti arhiva in podobno. Danes pa se vedno več arhivov odloča za digitalizacijo svojega gradiva, kar raziskovalcem bistveno olajšuje delo. Seveda bi bilo zmotno misliti, da arhivsko delo ni več potrebno. To je še vedno nujen del raziskovanja, a so raziskave zaradi vedno večjega števila digitalizirane gradiva

Nekdanja minoritska cerkev v Celju, ker so grofje Celjski imeli svojo grobnico. (Foto: TP)

Timpanon nad vhodom v zakristijo v cerkvi Marijinega vnebovzetja, ki prikazuje celjska grofa, dva angela in Marijo. (Foto: Pokrajinski muzej Celje)

olajšane. Še zdaleč pa nimajo vsi arhivi vseh srednjeveških listin dostopnih na spletu. Dober primer tega je Štajerski deželni arhiv v Gradcu, ker imajo srednjeveške listine sicer digitalizirane, a so dostopne samo za branje na dveh ali treh stacionarnih računalnikih v čitalnici arhiva.

»Celotno Celje je zaznamovano z zgodovino grofov Celjskih. Tako rekoč na vsakem koraku se srečamo z njihovo dediščino.«

Drugi vidik novih tehnologij so možnost 3D-skeniranja, posnetki z letalnikom, izdelava 3D-rekonstrukcij, nedestruktivne arheološke raziskave, med katere spada georadarska tehnologija, ki nam pokaže ostanke zidov pod zemljo. Tehnologija, imenovana termografija, omogoča tudi pregled zidov pod ometom.

Koliko spomenikov raziskovalci povezuje z grofi Celjskimi?

Ta številka res naredi velik vtis. Člani projektne skupine smo zaenkrat obiskali že 130 gradov, čaka nas jih vsaj še 50. Vključno s sakralnimi spomeniki smo jih popisali več kot 300, ki so kakorkoli povezani s Celjskimi. Ohranjenost teh spomenikov je različna. Nekateri so v celoti ohranjeni, nekateri delno, ponekod imamo le kip ali stensko poslikavo, v nekaterih primerih je znan zgolj arhivski podatek, v nekaterih imamo lahko samo njihov grb, ki še priča o povezanosti te rodbine z nekim umetnostnim spomenikom. Skratka, kot kažejo raziskave arhivskih virov, je spomenikov, ki so bili povezani z grofi Celjskimi, izjemno veliko, bistveno več, kot je v splošni zavesti. Vsi spomeniki bodo v bazi, ki jo pripravljamo, prvič zbrani in predstavljeni javnosti. Ta baza bo tako ne samo odlično izhodišče za nadaljnje raziskave, ampak bo lahko služila tudi za osveščanje o tem, kako velik pečat so Celjski tudi na področju umetnosti pustili tako v slovenskem prostoru kot tudi v tujini.

»Člani projektne skupine smo zaenkrat obiskali že 130 gradov, čaka nas jih vsaj še 50. Vključno s sakralnimi spomeniki smo jih popisali več kot 300, ki so kakorkoli povezani s Celjskimi.«

Kje v Celju lahko še vedno vidimo sledove grofov Celjskih, predvsem kakšne manj znane?

Celotno Celje je zaznamovano z zgodovino grofov Celjskih. Tako rekoč na vsakem koraku se srečamo z njihovo dediščino. Pa naj bo to pogled na Zgornji grad, na Knežji dvor ali mesto kot celoto. Iz umetnostnozgodovinskega vidika bi poleg obeh gradov izpostavila nekdanjo minoritsko cerkev in opatijsko cerkev svetega Danijela. V nekdanji minoritski cerkvi najdemo nad vrati v zakristijo vzidan timpanon, to je klesani nadvratni člen, na katerem

je na prestolu upodobljena Marija, nad njo sta dva angela, ob Mariji pa klečita dva Celjska grofa. Domnevno gre za grofa Hermana I. in grofa Ulrika I. Ta timpanon je bil izklesan okrog leta 1360, angela na njem izstopata po svojih krilih in gestah. Eden se trka na prsi, drugi si na prsih trga svoje oblačilo. Obe gesti sta znak žalovanja, kar pomeni, da je bil timpanon prvotno nad vrati, ki so vodila v grobnico grofov Celjskih. Na njem je še ena zelo zanimiva podrobnost, Celjska grofa sta upodobljena kot donatorja, kot klečeča posameznika, ki se priporočata sveti osebi, torej Mariji. Donatorji so na srednjeveških umetnostnih delih vedno upodobljeni kot izjemno majhne figure, vedno bistveno manjše kot svete osebe. Na celjskem timpanonu je ravno obratno, oba Celjska grofa sta bistveno večja od Marije in angelov, kar kaže na njuno samozavest in samozavest celotne celjske rodbine. V tem času so se večji od svetih oseb v našem bližnjem prostoru dali upodobiti samo še Habsburžani. Takšno upodobitev najdemo na

»Kljub osupljivemu vzponu grofov Celjskih in njihovem izjemnemu vplivu v tedanji evropski politiki njihova umetnostna zgodovina do zdaj še ni nikoli bila sistematično obravnavana in predstavljena.«

primer na dunajski cerkvi svetega Štefana. Celjski so se pri tem očitno zgledovali po Habsburžanih.

Omenila bi še celjsko kapelo Žalostne Matere božje v cerkvi svetega Danijela. Gre za kapelo, ki je nastala po naročilu Celjskih grofov in velja za slovensko Sainte-Chapelle, torej sveto kapelo. Sainte-Chapelle je eden najpomembnejših evropskih spomenikov gotške arhitekture, ki ga je v Parizu dal postaviti francoski kralj Ludvik IX. Sveti. Pri celjski kapeli gre za enega najdragocenejših in najpomembnejših gotških prostorov na Slovenskem. V njej najdemo tudi grb grofov Celjskih, kapela pa je celostna umetnina, saj v njej najdemo popolno skladnost srednjeveške arhitekture, kiparstva in slikarstva.

Obstaja kakšen primer, ko so se Habsburžani zgledovali po Celjskih namesto obratno?

Mislím, da obstaja. To se vidi pri kartuzijanski politiki. Dolgo preden so začeli Habsburžani podpirati kartuzijane v avstrijskem prostoru, so jih že podpirali Celjski v slovenskem prostoru. Sicer pa lahko iz tega, da so se grofje Celjski zgledovali po najelitnejših kraljevskih rodbinah v Evropi, vidimo, kje so Celjski videli svoje mesto v družbi.

Kakšne zmote o grofih Celjskih so se v splošnem znanju zasidrale kot pravilne?

Splošno prevladujoče mnenje je, da je bila Veronika Deseniška iz kraja Desinič pri Velikem Taboru v hrvaškem Zagorju. A so mlajše raziskave pokazale, da je Veronika izvirala iz plemiške družine v kraju Desniče, danes je to Dišnik pri Garešnici, južno od Bjelovarja. Na splošno tudi velja, da je bila Veronika nizkega stanu. Ta interpretacija je sicer omogočila vzpostavitev priljubljene zgodbe o prepovedani ljubezni med

»Najdragocenejša na področju novih tehnologij je zagotovo digitalizacija srednjeveških listin.«

plemiškim moškimi in neplemiško žensko. Ampak ne glede na to uveljavljeno mnenje lahko v virih najdemo nekoliko drugačen podatek, ki kaže, da Veronika ni bila tako nizkega stanu. V njih lahko preberemo, da je bila hči velikega barona Ogrskega kraljestva. Veronika je sicer res bila nižjega stanu od Friderika, a vseeno ne tako nizkega, kot je v splošni zavesti.

Imate kakšen nasvet, kako si zapo-

mniti vse grofe Celjske in jih ne mešati med sabo?

Kdor bi se rad poglobil v zgodovino grofov Celjskih oziroma bi rad imel boljšo sliko o tem, kdo je kdo, naj ima pred seboj genealoško preglednico oziroma rodbinsko drevo grofov Celjskih. Tako lahko takoj preverimo, kdo je čigav sin in kdo se je poročil s kom. Sčasoma se človeku ta preglednica vtisne v spomin. Drugi nasvet je, da si jih je najlaž-

je zapomniti, če o vsakem vemo dva tista glavna stavka. Torej da jih spoznamo in sorodstveno povežemo s tistimi, ki jih bolje poznamo.

Na svojem predavanju v Celju ste govorili o kriptoportretih. Kako raziskovalci veste, da je oseba, ki je na njem upodobljena, res tista?

Kriptoportret je skriti portret in ga praviloma prepoznamo ali po spremljevalnih osebah ali nekaterih znakih, ki ne pripadajo upodobljeni osebi. Pri kriptoportretu Barbare vemo, da je ona, ker je ob njej upodobljen Sigismund. Pri Sigismundovem oltarju na Ptujski gori gre za oltar, kjer sta upodobljena sveta Barbara in sveti Sigismund. Da gre v resnici za kriptoportret, vidimo po sopostavitvi, torej da je zraven svete Barbare sveti Sigismund. To, da sta upodobljena Barbara in Sigismund, vidimo tudi po nekaterih podrobnostih. V tem primeru sta oba svetnika upodobljena s krono, pod podobo Sigismunda pa imamo tudi grb Zmajevskega viteškega reda, ki sta ga ustanovila Sigismund Luksemburški in Barbara Celjska, tako da gre nedvomno za njuno upodobitev v kriptoportretu.

(Foto: osebni arhiv)

Prizor iz plutja po Tihem oceanu, posnet junija 2010. (Foto: Bojan Koštomaj)

»Ko sem se usposabljal za civilno mornarico, je bil poudarek na spoznavanju tovora in dokumentacije, potrebne za prevoze. Glede pomorstva in navigacije bi lahko jaz predaval drugim. Učilo nas je nekaj kapitanov, ki jim jaz ne bi dovolil upravljati papirnate ladje.«

»Ladje ne potopi morje, ampak neumen človek«

Celjan Bojan Koštomaj je vrsto let plul po morjih sveta

Da to delo ni za cmere, o poklicu kapitana ladje pravi Celjan Bojan Koštomaj. Medtem ko je v vojni mornarici nekdanje skupne države med drugim spremljal potovanja Josipa Broza – Tita in nadzoroval morsko mejo, je s prestopom v civilno mornarico plul po morjih sveta, največ ob obalah Tihega oceana. Na morju je preživel marsikateri rojstni dan, včasih je med valovi dočakal novo leto, tudi vest o rojstvu starejšega sina ga je dosegla, ko je plul nekje v divjini. Z ženo Marijo sta se navadila, da ne moreta biti skupaj 24 ur na dan. Danes upokojeni kapitan pravi, da je elektronika pomorstvu odvzela velik čar. Kljub temu mu je misel na krmarjenje ladij še vedno pri srcu. »Kdor se enkrat okopa pod jadri, ostane večno slan,« odgovori na vprašanje, ali bi še stopil za krmilo. Izpregel je lahko le tako, da ni podaljšal licence za to delovno mesto.

TINA STRMČNIK

Morje dojema kot del narave, ki se je človek ne sme bati, mora pa jo spoštovati. Pojasnil je, da med valove nihče ne sme riniti z glavo, saj jih lahko v tem primeru dobi po njej. Če bi doma imeli denar in če bi se lahko za študij odločil glede na svoja zanimanja, bi se vpisal na akademijo za likovno umetnost. Ko je obiskoval gimnazijo, sta ga namreč navduševala risanje in slikanje. A njegova pot je bila začrtana drugače.

Po osnovni šoli je postal štipendist sekretariata za notranjo obrambo v Celju. Po srednješolskih letih je izobraževanje nadaljeval na Mornariški vojni akademiji v Splitu in se nato zaposlil v mornarici nekdanje skupne države.

Kot podporočnik je najprej delal na patroljnih protipodmorniških ladjah. »To je zelo podobno, kot bi delal na drugih ladjah, le da je treba računati v treh dimenzijah, treba je biti pozoren na dogajanje v globinah,« je razložil. Države so takrat sobivale v miru, na vajah pa so se pripadniki mornarice seveda urili, kako ravnati v primeru napetosti. Koštomaj se spominja tridnevni vaj, ko ob sebi ni imel pomočnika. Brez prekinitve ni spal več kot 48 ur, po končani službi pa ni mogel zatisniti očesa. Ko mu je končno le uspelo zadremati, je nato nepretrgoma spal 26 ur.

Od »fakinov« do maminih sinčkov

Leta 1979, ko je bil star 26 let in je imel čin poročnika fregate, je dobil prvo samostojno

dolžnost komandanta patroljne ladje. Že tako mlad je postal odgovoren za vse postopke svoje 50-članske posadke. »Če povem nekoliko karikirano, sem moral skrbeti za vse, bdel sem nad tem, kaj so člani posadke jedli, kako

»Če imaš dobro ekipo, je zelo lahko biti vodja. Ko pride do preizkušanj, mora vsak na svoji ravni sprejeti odločitve. Podpiral sem to, da so oficirji sami odločali o nekaterih stvareh. Nihče pa ni smel preskakovati vrste, če je imel nad sabo nadrejenega. Če to dopustiš, nastane anarhija.«

so se počutili, in jim pomagal reševati težave, ki so se zgodile pri njih doma. Ob tem sem moral žonglirati še s svojimi nadrejenimi.«

Na omejenem prostoru skrbeti za kup posameznikov z različnimi zanimanji in pričakovanji, je bila odlična šola za delo z ljudmi. »Najlažje je bilo delati s »fakini, najtežje sem prenašal mamine sinove. Kakor hitro so fantje prišli na barko, sem videl, kdo kam sodi. In redkokdaj sem zgrešil.« Naučil se je še sodelovanja s starešinami – z oficirji in s podoficirji. Brez iskanja kompromisov ni šlo, je

dejal. In dodal, da je na ladji pomembna tudi hierarhija, ve se, kdo sedi na katerem stolu.

Nobena razdalja ni bila predolga

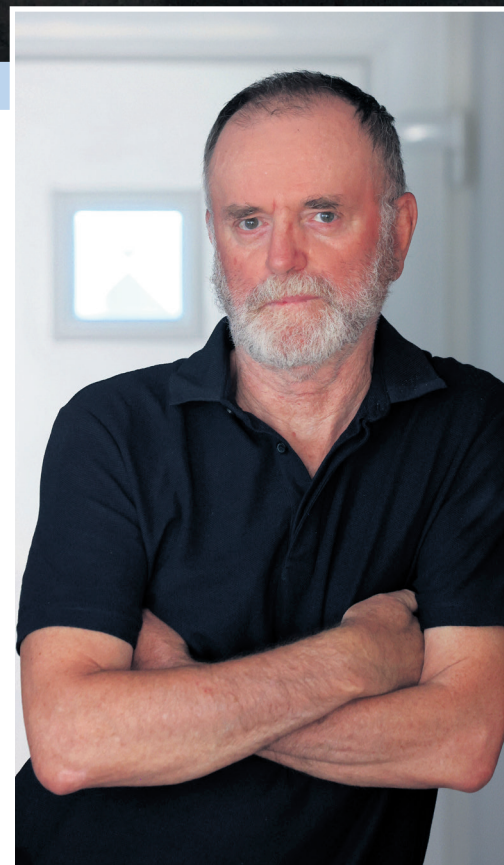
Ko je služboval v Splitu, je spoznal ženo Marijo. Po poroki sta še štiri leta živela razpeta med Splitom in Puljem, videvala sta se le občasno. Kmalu sta se jima rodila dva sinova. Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja je bilo zelo težko. Koštomaj je velikokrat plul daleč od pristanišča, v divjino, kot se je izrazil. Pristanišče in pošto so ločevale večkilometerske razdalje, nato je sledil zapleten postopek, preden se je njegova izbranka oglasila na drugi strani telefonske zveze. »Že na začetku najinega poznanstva mi je dejal, da bo veliko zdoma. Če na to ne bi bila pripravljena, bi bilo bolje, da bi se takoj razšla. A sva vse premagala, čeprav takrat ni bilo mobilnih in druge tehnologije, ki ljudem danes omogoča ohranjati stike,« je povedala njegova žena.

Kot pripadnik vojaške mornarice je pogosto spremljal potovanja nekdanjega predsednika Jugoslavije Josipa Broza – Tita. Leta 1980, ko je bil v Rogoznici, je ženi pisal pismo, da bi jo vprašal, kako se počuti kot nosečnica. Ona je medtem že rodila drugega sina, vendar takrat ni bilo načina, da bi ga informacije dosegle takoj. Novico mu je kasneje sporočila njena mama.

Leta 1983 je Koštomaj končno dobil željeno premestitev v Pulj, kjer je vodil patroljne čolne, namenjene nadzoru meje na morju. Medtem ko je plul po morjih, je Marija s pomočjo svojih staršev krmarila med družinskimi obveznostmi, vzgajala je sinova in skrbela za dom. Naučila se je sama sprejemati odločitve, vmes je vpisala še študij ekonomije.

Iz vojaške v civilno mornarico

Koštomaj je že leta 1987 zaznal začetek zapletanja političnih odnosov med članicami nekdanje skupne države. Ker je bil štipendist, je moral izpolniti zavezo in v mornarici ostati vsaj 12 let. Previden je bil tudi zato,

»Če te neurje ujame na odprtem morju, si velik bedak,« pravi sogovornik.

ker je njegova družina živela v službenem stanovanju. Čeprav je vložil prošnjo, da bi zapustil jugoslovansko vojno mornarico, mu njegov prvi nadrejeni po končanem delu tega ni dovolil. »Nato je prišel poveljnik, ki je izviral iz Srbije in je bil nadrejen mojemu nadrejenemu. Poslal me je domov. Tam sem čakal na odločitev iz Beograda. Velika sreča je bila, da je bilo takrat na odgovornih položajih toliko pametnih ljudi.«

Po besedah sogovornika je bilo v tistem obdobju v vrstah mornarice ogromno napetosti, dogajale so se številne tragedije, ljudje so izgubili kompas, pritiske so čutili tudi družinski člani tistih, ki so nosili uniforme. »Na plan je prišlo vse to, o čemer smo prej le slutili.«

Jugoslovansko vojno mornarico je zapustil leta 1991. Takrat je imel čin poročnika bojne

ladje. Še z dvema prijateljskima so tri mesece potovali med Puljem, Reko in Piranom, da so naposled opravili izpite za kapitana dolge plovbe. »Pri 38 letih sem bil spet na začetku,« se Koštomaj spominja svoje prve zaposlitve na področju civilne mornarice, ko je v podjetju Uljanik Plovidba postal tretji oficir palube.

Med tremi ognji

Sledilo je sodelovanje s tujimi ladjarji, ko je kot kapitan plul večinoma po Sredozemskem morju. Od leta 2006 je za dve nemški družbi ladje vodil po vsem svetu, največ ob obalah Tihega oceana. Prevažal je suhi tovor – večnamenski tovor, zabojnike ali sipki tovor. »Zelo težko je na primer prevažati žito ali železovo rudo, saj udarci valov močno vplivajo na stabilnost ladje. Če te zanese, lahko ladja

»V jugoslovanski vojni mornarici sem sodeloval z ljudmi, ki so imeli različna porekla. A nacionalna pripadnost ljudi zame ne igra bistvene vloge. Pomembno mi je le, ali je človek človek. Seveda je bilo veliko ljudi, ki so se skrivali za svojim činom.«

potone v minuti. Treba je spoštovati posebne protokole,« je razložil.

Po njegovih besedah so ladje zgrajene kot nepotopljive. A pod vodo jih lahko spravi človek s svojo neumnostjo. Danes si poveljniki ladij pomagajo z aplikacijami, ki upoštevajo dolgoročno vremensko napoved in pot načrtajo tako, da se izognejo mestom, kjer bi lahko bilo morje preveč nemirno. Ko aplikacij še ni bilo, so kapitani pot načrtovali glede na pisno vremensko napoved.

V spominu mu je še posebej ostala plovba z ladjo nemškega ladjarja iz Japonske proti kanadskemu Vancouvru in ameriškemu Seattlu. Ko je preveril napoved, je s pomočjo satelita poslal sporočilo naročniku prevoza, enemu od ameriških podjetij, da bo moral obrniti, saj so bili na celotni poti 16-metrski valovi.

To je bil edini primer, da je naročnik prevoza razumel, da se je bolje umakniti. Tudi če naročnik ne bi pokazal razumevanja, bi Koštomaj ravnal po svoji presoji.

Številni kapitani, razpeti med tremi ognji – posadko, ladjarjem in najemnikom prevoza – v podobnih razmerah namreč niso imeli razumevanja naročnikov prevozov. To je privedlo do številnih tveganj. »Na morju namreč ostaneš sam. Poznam primere, ko so mladi kapitani odšli na pot kljub slabim razmeram. Ne le da je reševanje nagnjenih ladij in pretovarjanje tovora stalo več milijonov evrov, kapitan je nato dobil še odpoved.«

Pomorstvo ni več to, kar je bilo

Kot zelo lepo obdobje je izpostavil štiriletno plovbo med Malto in Sicilijo, ko je vodil manjšo barko, težko tri tisoč ton. Možgane je lahko dal takrat nekoliko na pašo, jezila ga je le nestrokovna posadka. Stražo sta si delila s prvim oficirjem, ki je izviral iz Rusije. Opolnoči sta si še normalno predala opravila na mostu. Ob šestih zjutraj, ko bi prvi oficir moral priti zbudit kapitana, ni nihče potrkal na vratih njegove kabine. Ko je prišel na most, ni bilo tam nikogar. Ladja je bila pri polni hitrosti le še tri kilometre in pol od obale. Zmanjšal je hitrost, prvega oficirja pa našel spečega v kabini. »Na palubo je prišel šele po eni uri. Takrat sem s svojim glasom zbudil celo posadko. Stresa nisem nikoli krotil. Če je bilo treba, sem vzrožil in se nato po minuti umiril. Če bi dušil stres, bi škodil svojemu zdravju. Oficir se je opravičil z eno samo besedo in želel nadaljevati delo. Tega mu nikakor nisem dovolil.«

Hvaležen je, da je še spoznal, kaj pomeni voditi ladje na star način. Prepričan je, da je elektronika pomorstvu vzela velik čar. Ko je včasih izključil vse naprave in oficirje pozval, naj določijo točko, kjer so pluli, tega niso znali storiti. »Ko elektronika odpove, se lahko »slikaš«. Paradoks je, da več kot je pomagal, več je incidentov,« je poudaril.

Ob knjigah, Verdiju in Gershwinu

Najdlje od doma je bil, ko je potoval po Beringovem morju. Še ena od najbolj odda-

ljenih obiskanih točk je Magellanov preliv. Pokrajina tega najpomembnejšega naravnega prehoda med Atlantikom in Tihim oceanom je, kot je pojasnil sogovornik, podobna pokrajini na Norveškem, saj jo zaznamujejo fjordi. Na nekaterih delih je zahtevana prisotnost lokalnega vodnika, ki pozna tamkajšnje razmere.

»V civilni mornarici je bila odgovornost kapitana za posadko veliko manjša kot v vojaški mornarici. Tudi delovni čas je bil bolj prijazen, med zadolžitvami sem bil dva meseca doma, da sem si odpočil in se spet našel.«

To, da je bil daleč od doma in domovine, mu ni predstavljajo težav. Navadil se je takšnega načina življenja. »Včasih je bilo težko le to, da se nisem imel s kom spreti,« se je pošalil. Na barko in z nje je pred leti včasih tovoril cele kovčke knjig, bral je predvsem dela v angleškem jeziku. Kasneje je v roke vedno pogosteje jemal bralnike in elektronske tablice. Na morju ga je spremljala najrazličnejša glasba. Na

gramofonu je najprej predvajal Verdijevi operi Nabucco in Trubadur, saj je kot prvo ploščo v življenju kupil dela tega italijanskega skladatelja. »Nato sem izbral Gershwina, šele kasneje so sledili The Beatles in The Rolling Stones.«

Na potovanjih ga je velikokrat spremljal fotoaparati. Medtem ko je v mladosti podobe ujel

z risanjem in s slikanjem, jih je kasneje začel beležiti s fotografskim objektivom. Nima rad zrežiranih podob, v veliko večje veselje mu je, če ujame to, kar v nekem trenutku pritegne njegovo oko. Izbor fotografij s številnih plovb po morjih sveta si lahko še do 10. septembra ogledate na razstavi v galeriji Železarskega muzeja Štore.

Foto: Andraž Purg

Številne utrinke s svojih potovanj je ujel v fotografski objektiv. Morje zanj sicer ni poseben magnet. Lani se je v njem kopal prvič po šestih ali sedmih letih.

Magellanov preliv na zadnji dan leta 2012. (Foto: Bojan Koštomaj)

Hedvika Dermol Hvala, predavateljica retorike in jasnopisja

Smo Slovenci res govorniško nenadarjeni?

Hedvika Dermol Hvala iz Prebolda je vedoželjna, srčna in nasmejana. Njeno delo jo bogati in osrečuje, zato se vedno razveseli novih obrazov na svoji poti. Vse življenje se že ukvarja z izobraževanjem, v katerega vpleta dolgoletne izkušnje in strokovno znanje. Je predavateljica retorike in jasnopisja. Udeležencem izobraževanj pomaga pri razvijanju veščin javnega nastopanja, vodi in usmerja jih tudi k pridobivanju spretnosti pravega, jasnega in jedrnatega pisanja. Z energijo, izkušnjami in s strokovnostjo pomaga osveščati, da je razumljivost izgovorjenega ali zapisanega besedila skrb in odgovornost vsakega posameznika.

ŠPELA OŽIR

Velikokrat se sprašuje, od kod je prišel navdih, pravzaprav želja po raziskovanju in poučevanju retorike. »Verjetno je bil eden prvih vzgibov zadnji letnik študija slovenščine. Pripravljala sem diplomsko nalogo o Slomškovem besednem redu in med brskanjem po literaturi nalletela na Vaje cerkvene zgovornosti. Drobni priročnik z napotki o nastopanju. Ta homiletika me je spodbudila k raziskovanju in po študiju slovenščine in primerjalne književnosti na filozofski fakulteti v Ljubljani sem na fakulteti za družbene vede dokončala študij komunikologije, med katerim sem raziskovala retoriko na Slovenskem,« je pojasnila **Hedvika Dermol Hvala**, ki jo srečamo kot gostjo in svetovalko v več televizijskih in radijskih

ativih, pritrjujejo, da smo vsi kdaj v situaciji, ko je treba javno spregovoriti. In takšno usposabljanje nam ponudi izhodišče, kako se pripraviti, zaupati vase ter smiselno, prepričljivo in zanimivo predstaviti svoje razmišljanje.«

Iz Lokovice mimo Ljubljane v Prebold

Hedvika Dermol Hvala ni rojena Savinjšanka, a je s Spodnjo Savinjsko dolino, čeprav je bila rojena v Lokovici pri Šoštanju, povezana že od srednješolskih dni. S tega konca prihaja večina njenih prijateljic, s katerimi so po končani pedagoški šoli v Celju med študijem vsako poletje skrbele za otroke v koloniji na Debelem rtiču. Stike ohranjajo še danes, a kot si zagotovo mislite, to ni bil razlog za selitev v Savinjsko

uvesti retoriko, a žal neuspešno. Takrat sem se odločila za samostojno pot. Zdaj predavam, vodim tečaje retorike in javnega nastopanja ter izobražujem udeležence, kako pisati jasno in jedrnato.«

Savinjska pomembna tudi v govorništvu

Že med študijem slovenščine in primerjalne književnosti je začela raziskovati, od kod miselnost Slovencev, da smo govorniško nenadarjeni. »Slovenci se velikokrat oklepamo miselnosti, da nismo dobri govorniki in da smo manj

»Govorništvo ni umetnost. Ni dar. Je veščina.«

nadarjeni kot drugi narodi. Pogosto izpostavljamo svojo majhnost. S tem še močneje krepimo občutek, da smo govorniško manj uspešni od govorcev večjih svetovnih jezikov. Radi se primerjamo s tistimi, ki slovijo po svojih govorniških spretnostih in imajo bogato zgodovino retorike. In vse to prispeva k stereotipu, da govorništvo ni ravno veščina Slovencev,« pojasnjuje sogovornica in dodaja, da je k takšni miselnosti deloma pripomogla naša zgodovinska situacija, saj so tuji vladarji s tujimi kulturami vplivali na jezikovno identiteto in samozavest. »V takšnem položaju razumljivo nismo uspeli razvijati govorniških veščin. A kljub temu so se pojavljali zavedni Slovenci, ki so krepili narodno zavest in z zgledom spodbujali k tvorjenju javnih besedil v slovenščini – v jeziku, ki je bogat,

je naš in ga je treba razvijati, negovati in ohranjati.«

Raziskovanje slovenskega govorništva je nato nadaljevala tudi v znanstvenem magistraturi, ki ga je opravila na fakulteti za družbene vede. »Na Slovenskem je izpričano tisočletno izročilo za ohranjanje govorniških spretnosti v slovenskem jeziku niso razvijale. Situacija se je začela spreminjati v 19. stoletju, ko so slovenski izobraženci z narodnopravnimi gibanjem začeli izkoriščati moč besed, izgovorjenih v maternem jeziku.«

Ob tem izpostavlja še pomen taborskega gibanja v Savinjski dolini, predvsem tabor v Žalcu, zaradi katerega ima Savinjska pomembno mesto tudi v govorniškem smislu. »Na njem se je zbrala vrsta slovenskih govornikov, med drugim Božidar Raič, ki je slovel kot najbolj priljubljen govornik na slovenskem Štajerskem. Torej, govori 19. stoletja nam pomagajo ozaveštevati, da je za ustvarjanje učinkovitih nastopov vsak jezik dovolj bogat, če le negujemo njegovo vrednost in z urjenjem odpravljamo pomanjkljivosti.«

Najbolj »in« kratki nastopi

Kot pravi, je trenutno največ povpraševanja po »Elevator Pitchu«, to je kratkem minutnem nastopu, ki je aktualen na vseh področjih, in jedrna-

tem pisanju. Tako pisanje kot govorjenje se po njenih besedah usmerjata k jasnosti, jedrnatosti in razumljivosti, kar je osnovni pogoj za uspešno govorno ali pisno komuniciranje. »Dober govorci se zna pogovarjati s svojimi poslušalci. To mu uspe, če združi več vrlin, kot so dobra pripravljenost, samozavest, drža, stik s poslušalci, upoštevanje poslu-

ki ga ustvarimo, niti ni samo čustvenost, s katero vplivamo na poslušalce. Je veliko več, je spretnost, ki zahteva celovit preplet govornih sestavin. S treningi nastopanja se učimo, kako smiselno oblikovati in posredovati svoje misli, kako mojstrsko uporabljati glas in besede, prepričati poslušalce in vplivati nanje, kako postaviti svoje zamisli, argumen-

»Zaradi subjektivnosti si lahko vsak izbere svojega najboljšega političnega govornika.«

šalcev, jasnost in razumljivost govorjenja, prepričljivost, zaokroženost in smiselnost besedila ter moč govorjenja in volja do nastopa.«

In kako dobri retoriki so slovenski politiki? »Pri analizi govorniških sposobnosti politikov je treba odmisлити politična prepričanja, kajti marsikdaj nas lahko zavedajo. Prav zaradi subjektivnosti si lahko vsak izbere svojega najboljšega političnega govornika. Nekomu je politik všeč zaradi pokončne drža, drugemu zaradi argumentov, tretjemu zaradi razumljivosti ... Dejstvo je, da je treba na govorni nastop pogledati celovito.«

Med poslušanjem javnih osebnosti pri njihovem nastopanju ji je najbolj moteče prazno govorjenje. Takoj na drugem mestu je nejasnost – momljanje, govorjenje vase. Na tretjem so mašila, kadar jih je toliko, da motijo jasnost. Kot pravi, se tako, kot smo se naučili govoriti, lahko naučimo tudi dobro govoriti. »Govorništvo namreč ni umetnost. Ni dar. Je veščina. Javno nastopanje ni samo brezosebno izrekanje naučenih besed, ni samo prvi vtis,

tirano razpravljati in nastopiti sproščeno – z ustreznim tempom, učinkovitim glasom in s prepričljivo držo telesa. To pomeni, da se nastopanja v javnosti lahko naučimo.«

Trema je sopotnica javnih nastopov. »Zmerna trema je koristna, je ustvarjalni navdih, povzroči neko stopnjo vznemirjenja in nas spodbudi k akciji. Ljudje brez treme delujejo, kot da so brez energije, in ne pustijo pomembnejšega vtisa. Takšni ljudje so preveč zaverovani vase. Adrenalin, ki spremlja tremo, nam pomaga, da prebudimo možgane in pospešimo njihovo delovanje.« Kadar je trema preveč, si pomagamo s posameznimi vajami – najprej se dobro pripravimo, v mislih si predstavljamo svoj nastop, pogledimo poslušalce, poskrbimo za učinkovit začetek, naučimo se sproščenega dihanja ... »Četudi ostaja trema spremljevalka naših nastopov, ji ne dovolimo, da nas premaga. Obrnimo jo v svojo korist – v energijo, odgovornost do poslušalcev, plemenitost in odkritost. Naj postane žar, ki odseva naš odnos, ranljivost in veselje.«

»Pri govorjenju so navdušenje, volja in energija ključnega pomena. Poslušalcem prenašamo vsebino s strastjo in tako ohranjamo njihovo pozornost.«

oddajah – Klepet ob kavi in Svetovalnica.

Vsak mora kdaj javno spregovoriti

Pri svojem delu se srečuje z različnimi ljudmi – s slovenskimi politiki, sodniki, veleposlaniki, zaposlenimi na ministrstvih, s profesorji, z učitelji, gospodarstveniki ... A s svojimi izkušnjami ni prisotna le na državni ravni, temveč tudi na lokalni. Letošnjo pomlad se je družila z obiskovalci Medgeneracijskega centra Prebold, kjer je imela delavnico javnega nastopanja. »Povabil k sodelovanju v lokalnem okolju se vedno razveselim. Pri tem se razvija občutek pripadnosti, saj družjenja neposredno vplivajo na odnose in krepijo povezanost. Poleg tega pozitivno vplivajo na spremembe posameznika in skupnosti, še posebej če so izobraževalno usmerjena. Marsikdo iz lokalnega okolja je prepričan, da je tečaj javnega nastopanja primeren samo za tiste, ki se pojavljajo v medijih ali drugih javnih okoljih. A tisti, ki so zbrali pogum in se nam pridružili pri organiziranih delavnicah v Medgeneracijskem centru Prebold, ZIKŠT Braslovče, RA Kozjansko, UPI Žalec, Ekoci civilni inici-

dolino. »Po končanem študiju sem zaradi službe na pedagoški fakulteti ostala v Ljubljani. Po sinovem rojstvu sva z možem začela preučevati možnosti za življenje zunaj mestnega vrveža. Pot naju je usmerila v Savinjsko dolino, kamor smo se preselili pred približno 20 leti. Zadnjih 13 let živimo v Preboldu. Čeprav nisem domačinka, se tu dobro počutim. A ne samo to – sprejeli so nas tudi krajanje.«

Za svoje delo je prejela več priznanj, kot sta Prešernova nagrada za diplomsko delo in priznanje za najboljši magistrski delo. Bila je lektorica, profesorica slovenščine in asistentka na fakulteti. Že kot študentka je lektorirala pri časopisih Delo in Slovenec, kar ji je prineslo veliko praktičnega znanja. Uživala je tudi pri delu z dijaki. »Nikoli nisem marala »papagajskega« ponavljanja, temveč sem ob književnih besedilih pričakovala samostojno razmišljanje in doživljanje prebranega. Mogoče smo zato vzpostavili drugačen, prijateljski odnos in ob odhodu na fakulteto mi je bilo kar težko zapustiti dijaško okolje.« Na pedagoški fakulteti je bila do prehoda v bolonjski način študija. »Ob prenovi študijskega sistema smo skušali kot nov predmet

Skrb za jasno in razumljivo besedilo je vodilo pri njenem delu, zato nenehno brska po literaturi. (Foto: Nik Jarh)

Đorđe Dimitrijevič je z odprtjem ateljeja uresničil svojo dolgoletno željo.

»V atelje prihajajo ljudje različnih starosti in z različnimi pričakovanji. Najmlajši učenec je star 11 let in kaže izjemno natančnost pri risanju. Najstarejša učenka jih šteje 75. Prišla je, ker želi narisati svoje vnuke.«

Đorđe Dimitrijevič v Ateljeju Ayin poučuje klasične tehnike risanja in slikanja

Išče lepoto, ki je globlja od vidnega

»Osnovna človekova potreba je, da izrazi sebe, svoj notranji svet, prepreden z osebnimi oziroma intimnimi občutji in razmišljanji. Vsak najde svoj način izražanja,« je prepričan Celjan Đorđe Dimitrijevič, ki je svoj izrazni kanal prepoznal v risanju in slikanju. »Spomnim se, kako sem že kot otrok z navdušenjem opazoval okolico in zanimive podrobnosti natančno prenašal v risbo. Začutil sem, da me to najbolj osrečuje in izpopolnjuje. In danes vem, da je to moja pot.« Ni se vpisal na akademijo za likovno umetnost, študiral je biokemijo na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, ves čas pa je na različne načine izpopolnjeval znanje in veščine risanja in slikanja ter v sebi vztrajno negoval vizijo, da bo nekoč odprl svoj atelje, v katerem bo tovrstno znanje prenašal na druge. Lani si je željo izpolnil, odprl je Atelje Ayin, prvi klasični atelje realizma v Celju.

BARBARA FURMAN

Odraščal je v družini, ki ji umetnost ni bila tuja. Njegova babica je nekaj malega risala, najbolj jih je v družini navdihovala glasba. »Tako sem bil v odraščajočih letih v stiku z umetnostjo. Še bolj sta me nagovarjala lepota narave in skrivnost človeka, saj sta v meni prebujala

globoko čudenje in radovednost. Skozi slikarstvo iščem lepoto, ki je globlja od videnega,« poudarja 39-letni Celjan, ki je hvaležen, da mu je celjska mestna občina omogočila najem prostora, v katerem si je uredil atelje. V njem poučuje klasične tehnike risanja in slikanja. Atelje je poimenoval Ayin, kar v hebrejščini pomeni oko – videnje – vizija – imaginacija. Nahaja se v bližini Slovenskega ljudskega gledališča Celje, kjer je zaposlen kot scenski tehnik.

Slikarski mojstri 19. stoletja

Đorđe formalne izobrazbe s področja risanja in slikanja sicer nima, goji pa strast in ljubezen do tovrstnega ustvarjanja, zato veščine ves čas nadgrajuje. »Začelo se je z radovednostjo in notranjim klicem, predvsem pa s sposobnostjo čudenja in z željo po nenehnem učenju.« Učenje v Ateljeju Ayin temelji na metodah iz akademskih ateljejev 19. stoletja, kot so Jean-Leon-Gerome, Leon Bonnat in Carolus Duran. »Francoski slikar Jean-Leon-Gerome je bil znan po svoji natančnosti in mojstrstvu v realističnem slikarstvu, kar se odraža v našem pedagoškem pristopu. Poseben poudarek dajemo metodi, ki temelji na znamenitih ploščah Charlesa Barguea. Te plošče so bile razvite v sodelovanju z umetnikom Geromom in so bile zasnovane za poučevanje akademskega risanja. Študenti se skozi kopiranje teh plošč učijo osnovnih principov sorazmerja, senc, svetlobe in natančnosti, kar jim omogoča razvijanje spretnosti, ki so potrebne za realistične upodobitve portretov, figur in tihožitja. Sistem poučevanja je zelo jasen in učinkovit. Osnova sta osredotočanje na pomembnost risbe in poučevanje gledanja,« je še pojasnil in dodal, da je njegov atelje na Mednarodnem obrtnem

sejmu v Celju prejel naziv Mosov podjetnik zaradi inovativnosti, kreativnosti in podjetniškega duha.

Da bi narisala vnuke

Pred približno dvajsetimi leti je bila v italijanskih Firencah ustanovljena prva šola klasičnega risanja in slikanja, sledil je njihov razmah po Evropi. Tovrstno tradicijo želi gojiti v Celju in okolici. V njegov atelje prihajajo ljudje različnih starosti in z različnimi pričakovanji. Najmlajši učenec je star 11 let in po Đorđevem mnenju kaže izjemno natančnost pri risanju. Najstarejša učenka jih šteje 75. Prišla je, ker želi narisati svoje vnuke. Đorđe je vesel tudi srednješolcev, ki se želijo vpisati na likovno akademijo ali študij likovne pedagogike. Ne le iz celjske regije, ampak tudi iz drugih koncev Slovenije.

»Menim, da je dober umetnik tisti, ki obvlada veščine risanja in slikanja. To je dragocen temelj, na katerem lahko potem razvija svojo izraznost oziroma umetniško prepoznavnost. Zavedam se, da je gradnja temeljev lahko tudi naporna, a se obrestuje, saj lahko risar oziroma slikar ustvarja svobodno. V vsem, kar bo naslikal, bo gledalec našel povezanost z umetnikovim sporočilom.« Ob tem Đorđe ne skriva načrtov, da bi Atelje Ayin prerasel v šolo risanja in slikanja. Pravi še, da razmišlja o pripravi razstave, na kateri bi se njegovi učenci predstavili s svojimi likovnimi deli. Kdaj bo, še ne ve.

Ponosen na učence

V vseh teh letih je tudi njegova zbirka likovnih stvaritev postala obsežna. Ko mu bo čas dopuščal, jo bo temeljito pregledal in pripravil izbor del, s katerimi se bo prijavil na katerega od mednarodnih slikarskih natečajev. Na njih se s svojim delom predstavijo tudi še neuveljavljeni ustvarjalci, denarne nagrade so mamljivo visoke. »Mika me ameriški natečaj Arc Salon. Želim, da bi se jih udeleževali tudi moji učenci, saj so nekateri talentirani, vsi pa ustvarjajo z navdušenjem. In to največ šteje. Med učenci so tudi takšni, ki so talent za risanje prepoznali v mladosti, a so ga zanemarili zaradi številnih drugih obveznosti, zdaj pa ga ponovno prebujajo in v tem neizmerno uživajo,« doda Đorđe, ki je na vse svoje učence ponosen in se z njimi veseli njihovih uspehov. »Vesel sem bil, ko je ena od mojih učenk opravila

Atelje Ayin je prvi klasični atelje realizma v Celju.

sprejemne izpite za študij likovne pedagogike. Drugi sem pomagal pri ustvarjanju portfolija za akademijo za likovno umetnost in oblikovanje. Skratka, tudi v prihodnje bom ljubiteljem risanja in slikanja, ne glede na to, koliko so stari in kakšna so njihova pričakovanja, pomagal, da bodo pridobili temeljne tehnične veščine, s katerimi bodo lahko izrazili svoj ustvarjalni potencial. Verjamem v pomen discipliniranega dela in natančnost, predvsem pa v to, da se vsak lahko nauči risanja, če si to zares želi.«

Foto: Nik Jarh

Risba učenke Tine Žličar, tehnika oglje. Vanjo je vložila 72 ur dela.

O življenju, smrti, žalovanju in radosti

Kljub žalovanju je mogoče ponovno zaživeti

Smrt otroka je najhujša bolečina, ki lahko doleti starša. Z nepojmljivo tragedijo se je spopadla tudi Mateja Ocvirk Štrajhar, ki je že v rani mladosti izgubila mamo, pred šestimi leti pa komaj 14-mesečno hčerko Enjo. Ob izgubi hčerke se je njeno življenje ustavilo, telo je obmolnilo. Sčasoma se je z močno podporo moža in zaradi sinov Gala in Oskarja začela sestavljati, nato se je njihova družina povečala še za sina Jašo in hčerko Izabelo. »Ko me ljudje vprašajo, koliko otrok imam, je moj odgovor vedno pet. Ne morem reči, da imam štiri otroke, čeprav bi si s tem zelo poenostavila odgovor in mi ne bi bilo treba govoriti o smrti hčerke,« pove Polzelanka, ki je kljub težki izgubi ponovno zaživela. Svoje zapise, zavite v bolečino, jezo, krivdo, strah in tudi obup, ki so nastajali po smrti hčerke, je zbrala v knjigi *Življenje po njej*. Knjiga, ki priča o moči ljubezni, ki presega smrt, je luč sveta ugledala v začetku tega meseca, premierno jo je Mateja bližnjim predstavila minuli konec tedna na gradu Komenda.

SINTIJA JURIČ

»Smrt je v naši družbi še vedno tabu. Redko se o njej pogovarjamo. Pogosto se vedemo, kot da bomo živeli večno, čeprav vemo, da to ne drži. V sebi nosimo vedenje o minljivosti, a se tega zavemo šele ob smrti bližnjih,« je v svoji knjigi uvodoma zapisala Mateja Ocvirk Štrajhar. Polzelanka, ki je pri rosnih šestih letih izgubila mamo, je, odkar pomni, želela imeti veliko otrok. V času specializacije iz waldorfske pedagogike je spoznala moža Boštjana, s katerim sta pred 13 leti dobila prvorojenca Gala. Dve leti kasneje se jim je pridružil Oskar, junija 2017 je družino razveselila še deklica Enja. »Ko sem rodila deklico, je bilo moje življenje popolno. Rojstvo hčerke mi je predstavljalo nekaj, za kar sem bila prikrasana v otroštvu, in močno sem si želela imeti to vez med mamo in hčerko. Skupaj smo bili res popolna družina. Otroci so bili zdravi, imeli smo novo hišo, z mojim sva imela v redu službi,« opisuje Mateja. Vendar se je vse spremenilo usodnega 11. avgusta 2018. Takrat 14-mesečna Enja se je zaradi epileptičnega napada in tujka v ustih zadušila. Družini se je podrl svet. Večkrat so ga poskušali sestaviti nazaj, a brez uspeha.

Usoden avgustovski dan

Deklica Enja je že kot dojenčica pogosto doživljala afektni napad, ki je pri njenih enajstih mesecih prešel v epileptičnega. Pri dopolnjenem letu je lahko imela napade že nekajkrat na dan. Njeno zdravstveno stanje so zdravniki in družina jemali zelo resno. Dobila je zdravila, ki sicer niso veliko pomagala, vendar sodeč po izvidih ni bila diagnosticirana kot epileptik. »To nas je navdajalo z upanjem, da bo njena težava sčasoma sama po sebi izzvenela,« pove Mateja. Vendar ni bilo tako. Epileptični napadi so se nadaljevali. Zaradi usodnega avgustovskega napada s tujkom v ustih, ki je blokiral njen sapnik, se je zadušila.

»Že prvi dan so bile vse napovedi slabe. Z mojim sva vseeno upala, da se bo zbudila, ampak ni bilo možnosti. Oživljali so jo 45 minut in to pusti posledice na možganih,« se spominja Mateja, ki je že takrat globoko v sebi vedela, da se od hčerke poslavlja. Priključeno na dihalni aparat so iz urgentne sobe v SB Celje prepeljali na intenzivni oddelek ljubljanske pediatrične klinike. Po devetih dneh so jo odklopili od naprav.

Žalost, skrb in selitev

Enjina smrt je v družino prinesla nepredstavljivo žalost. Matejino telo je obmolnilo, zato je čustva začela zlivati na papir. »Domov smo prišli v prazno hišo. Tam so bile vse njene stvari, manjkala je ona. Dolgo nisem dovolila, da bi njene stvari premaknili ali pospravili. V

Družino ob mami Mateji in očetu Boštjanu sestavljajo še 12-letni Gala, leto in pol stara Izabela, 10-letni Oskar in 4-letni Jaša (stoji za očetom). Enja bi bila danes stara 7 let.

najhujšem obdobju nisem zmogla niti govoriti. Ob žalovanju sta z mojim morala poskrbeti tudi za sinova Gala in Oskarja. Bilo je zelo težko, pove Mateja. »Gala se je nehal šolati in je bil osem mesecev z nama doma, Oskarju je bolj ustrezalo, da je hodil v vrtec. Ob žalovanju sva zato morala veliko energije usmeriti tudi v Galovo šolanje doma.« Velik poudarek sta namenila tudi žalovanju otrok, ki jim je pogosto še težje, saj smrti ne predelujejo na razumski način, temveč skozi svoje ob-

čutke. V tem težkem obdobju jim je močno pomagala tudi njuna širša družina.

Nekaj mesecev po smrti Enje se je družina preselila. Zapustila je skoraj novo hišo v Taboru in kupila hišo na Polzeli, od koder izvira Mateja. »Vsak kotiček me je spominjal na Enjo. Dušilo me je, želela sem se odseliti in moč me je podprl,« pove

Mateja, ki poudari, da je bila kljub vrnitvi v rodni kraj zanj njo selitev tudi zelo težka. Ponovno so se pojavile oznake, ki jih je imela v otroštvu. »Nekega dne sem čakala pri zdravniku v čakalnici in slišala, da sta se gospe pogovarjali o naši družini. Nista me prepoznali, a vedeli sta, da sem bila v otroštvu otrok, ki mu je umrla mama, zdaj

pa sem mama, ki ji je umrl otrok.«

Žalovanje se nikoli ne konča

Kot poudari Mateja, je žalovanje zapletena in osebna izkušnja, ki jo vsak doživlja po svoje. »Prihaja v valovih, vsekakor pa traja vse življenje. Žalovanje je vseživljenjski proces, vendar se naučiš ži-

»Ko otroku umreta starša, je sirota, ko možu umre žena, postane vdovec. Ko mami umre hči, ni nič. Verjetno je tako, ker se te bolečine ne da opisati z besedami.«

Mateja je večkrat čutila, da je tista, ki mora tolažiti okolico.

Mateja in Boštjan sta poročena skoraj 13 let. Pred šestimi leti sta na obletnico poroke pokopala svojo hčer Enjo.

Besede, ki zabolijo

»V najhujših dneh so me v še večjo stisko in bolečino potiskali izrečeni stavki, za katere sicer vem, da niso bili mišljeni slabo, vendar so me močno zboleli. Na primer stavek: »Čas zaceli vse rane.« Tega nisem želela slišati. Moja bolečina je bila v tistem obdobju še edina vez z Enjo in ob tem stavku sem se počutila, kot bi mi okolica želela odvzeti vez z njo, da bi jo pozabila, da čez čas ne bi obstajala. Veliko lažje mi je bilo, če me je kdo vprašal, kako mi je lahko v pomoč, ali je preprosto priznal, da ne ve, kaj naj reče,« pove Mateja.

V knjigi Življenje po njej so opisani Matejini intimni trenutki.

veti s to bolečino.« Po njenih besedah žalovanje poteka v različnih fazah – od začetnega šoka in otopelosti, ko nas telo obvaruje pred nevzdržno bolečino, do akutnega obdobja, v katerem pride do faze jeze in drugih negativnih čustev, ter naposled do obdobja povrnitve, ko dnevi postanejo malo lažji.

»V akutnem obdobju je pri meni prišla dolga faza depresije, ki je moj svet pritiskala navzdol. Bežala sem pred vsemi negativnimi občutki in čustvi. V tem obdobju se nisem bila pripravljena spopadati z njimi. Potiskala sem jih stran in se izolirala od večine ljudi,« se spominja. V tem obdobju, leto po smrti hčerke, je zaradi raka izgubila še očeta. »Vsekakor se je moje žalovanje vrnilo v začetno fazo. Vse je bilo še toliko hujše, ker sem bila na njegovem pogrebu noseča osem mesecev.«

Odnos med partnerjema se je okrepil

Čeprav v času žalovanja številni pari doživijo spre-

membe v svojem odnosu, sta Mateja in Boštjan iz tega izšla še močnejša. »Veliko parov, ki sva jih poznala, se je po smrti otroka razšlo. Vsekakor mislim, da mora biti odnos že pred tragedijo zgrajen na dobrih temeljih. Z Boštjanom sva pri žalovanju potrebovala svoj prostor. Vsak od naju je namreč žaloval po svoje. Nisva se obsojala, vendar sva se veliko pogovarjala. Skupaj sva tudi jokala. Boštjan mi je stal ob strani, ko sem že obupala nad življenjem,« pove Mateja.

Približno leto po smrti Enje sta se razveselila še sina Jaše, leta 2022 še hčerke Izabele. »Najprej sta se v meni prepletali sreča in krivda. Vsekakor sem se vsake nosečnosti zelo razveselila, a hkrati sem se bala, da bom v dojenčku iskala Enjo. Imela sem občutek, da nas obsoja tudi okolica, ampak jaz sem v tistem obdobju živela v našem družinskem mehurčku,« se spominja Mateja. V otrocih danes ne išče Enje, tudi v Izabeli ne, ki je zdaj

»V otroštvu sem bila otrok, ki mu je umrla mama, zdaj sem mama, ki ji je umrl otrok.«

edina deklica med tremi fanti. Kot pove Mateja, je z rojstvom Jaše in Izabele družina ponovno zaživevala.

Še vedno družina s petimi otroki

Čeprav Enja ni več fizično prisotna, jo še vedno obravnavajo kot enakovreden del družine. »Ko me ljudje vprašajo, koliko otrok imam, je moj odgovor vedno pet. Ne morem reči, da imam štiri otroke, čeprav bi si s tem zelo poenostavila odgovor in mi ne bi bilo treba govoriti o smrti hčerke. Ljudje me s tem nevede stisnejo v kot, da govorim o Enji, vendar je ona zame ravno tako pomembna kot drugi otroci,« pove Mateja, ki rada govori o preminuli hčerki, saj jo s tem ohranja v spominu.

O pokojni Enji se pogovarjajo tudi z otroki. »Dnevno se pogovarjamo o njej, gledamo slike, videoposnetke. Lani septembra bi morala iti v šolo in s fanti smo se pogovarjali, koliko bleščic bi imela na torbi. Nismo je pozabili, ona je del nas. Tudi otroci rabijo pogovor o njej,« Najtežje je med prazniki, ki jih je družina že od nekdaj zelo rada praznovala. Prazniki in prelomni datumi zdaj ne prinesejo zgolj radosti, temveč tudi otožnost, pove Mateja. »To so zame še posebej težki dnevi. Takrat jo najbolj pogrešamo. Poseben pomen ima tudi obletnica Matejine in Boštjanove poroke – na dan obletnice sta namreč pokopala svojo lastno hčer.

Knjiga ni bila načrtovana

Čeprav so bili Matejini zapisi, ki so začeli nastajati, ko je Enja pristala v komi,

Utrinki s predstavitve knjige (Foto: Rojnik)

najprej namenjeni zgolj njej, jih je lani dala prebrati nekaj ljudem, ki so prav tako doživeli izgubo otroka. »Čutila sem njihovo hvaležnost, da so jih lahko prebrali. Čeprav nisem nikoli imela namena izdati knjige, sem začutila, da je moj čas in odgovornost, da spregovorim tudi o tako težki temi, kot je žalovanje,« pove. Knjiga, ki je izšla v juliju, je napisana v dveh časih in je sestavljena

iz njenih neposrednih zapisov iz dnevnika ter dodatnih zapisov, ki so nastali lani. »Vsekakor knjiga ni namenjena zgolj ljudem, ki gredo skozi podobno situacijo, ampak služi tudi tistim, ki želijo žalujočim stati ob strani.«

Čeprav je Mateji in njeni družini življenje naložilo veliko breme, vsi ostajajo optimistični, povezani, radostni in polni ljubezni.

Kljub bolečini ob smrti hčere in sestre Enje živijo naprej. Pri tem imajo tudi veliko podporo in ljubezen ožje družine ter pristnih prijateljev. »Želim si, da v težkih trenutkih nihče nikoli ne bi pozabil na bistvo življenja, pomen družine in na medsebojne prijateljske odnose,« še doda Mateja. Ljubezen je namreč tista, ki lahko premaga vse.

Foto: Andraž Purg

Matejo in Boštjana je tragedija še bolj zblížala in okrepila njun odnos.

Moški stereotipi

»Moških se nas drži stereotip, da veliki fantje ne jočejo, da moramo biti močni, odrasli in razumski. Ta stereotip je bil prisoten, ampak sem ga hitro ovrgel. Ni bilo preprosto. Moški in ženske žalujemo drugače. Mnogo parov se razide, saj od partnerja pričakujejo, kako bo žaloval. Midva sva si dala prostor,« je o žalovanju povedal partner Boštjan.

Razigrana velika družina

Skupina celjskih kolesarskih navdušencev se je tokrat tudi podala na pot po Sloveniji.

Celjski kolesarji ponovno na poti

Letos še druga polovička Slovenije

Ostirka bike team je lani na kolesih zagrizel in predelal desno polovico Slovenije. S startom »v bazi«, kjer na celjski tržnici skrbijo za lačne in žejne, so lani načeli prvi del nadaljevanke, ki jih je vodila čez Pavličovo sedlo in Jezersko na Gorenjsko, potem pa še čez Julijce in skozi Soško dolino na Kras do Notranjske. Tam, kjer se je lani kolesarska tura končala, se je druga sezona nadaljevanke začela. Cilj je bil čim bolj obkrožiti Slovenijo in na koncu spet končati »v bazi«.

BORUT BATAGELJ

Kolesarjenje z ekipo Ostirke je v prvi vrsti popotovanje in druženje, tekmujemo bolj, ko sedemo za mizo in iščemo načine, kako nadomestiti čez dan izgubljene kalorije. Teh ni malo, saj dnevno prevozimo v povprečju od 100 do 150 kilometrov. Tudi pot, ki jo vodnik Sašo začrta, včasih prilagodimo potrebam in znanju etnogastronomskih specialcev. Res je letos turo, ki je trajala od 28. maja do 1. junija, zelo zaznamovalo tudi spremenljivo vreme, malo manj višinski metri, ki jih je bilo lani nekaj več, je pa bilo kilometrov skupaj kar precej več. Približno 800 in malo več kot 7 tisoč višinskih metrov, so rekli oni, ki se bolj razumejo na številke. Te konec koncev preprečijo tudi vsak nevoščljiv komentar, da gre ekipi zgolj za kulinarčno in vinsko osvajanje Slovenije.

Lanski konec je postal letošnji začetek

V Zagorju pri Pivki, kjer smo se lani poslovili, smo zajezdili kolesa in krenili čez Bloke v sveže kočevske gozdove. Vmes nas po temnih in od dežja premočenih cestah in gozdovih preseneti kakšen zelo strm klanec, še bolj pa pot zaznamujeta mir in opazovanje odmaknjenih naselij, ki so prvi dan kar pogosta. To je prava zelena Slovenija, brez turističnega vrveža, človek kdaj vmes pomisli, da bo prej srečal medveda kot večjo skupino domačinov. Ob spustu proti Črnomlju smo že začutili Belo krajino in izmenjaje v dežnih etapah ravno pravi čas parkirati kolesa v Metliki, kjer smo

še začni čas ujeli kuharja, ki nam je pripravil večerjo. Pri omizju smo se spet enakomerno razdelili na rdeče in bele, tiste, ki izberejo metliško črnino, in one, ki prisegajo na belokranjca s slatino. K sreči se natakari, ki je pričakovala v poznih večernih urah prihod korejskih turistov, ni tako zelo mudilo in v hotelskem baru smo lahko razdrli še kakšno življenjsko modrost.

Drugo jutro nas je kolesarsko dodobra prebudil vzpon na Vahto in vožnja čez Gorjance je bila s spreminjajočo krajino in panoramami še en opomnik, v kako lepi deželi živimo. Vmes smo se ob cesti tu in tam krepili z Miranovo domačo salamo, ki smo jo ob počivališčih rezali na debela kolesa. Vodo in izotonik je samo takrat zaokus presekali cviček, ki se odlično poda k suhim mesninam. Odprla se nam je ravnica, kjer smo vozili mimo rastlinjakov in žitnih polj, mimo Kostanjevice na Krki, v Brežice, čez Bizeljsko tesno ob meji v Podčetrtek in zavili proti Rogaški Slatini. Tam nas je Grega iz Jurga povabil na nov razgledni stolp, kjer so nam pogledi uhajali predvsem proti severu, z vprašanji, kako močno nas bodo utrudili še klanci v smeri Žetal. Ob soncu, ki se je že barvalo v večerne barve, z nekaj bolečinami v nogah, še več pa v zadnjici, smo parkirali kolesa in sedli na vrt motela v Trzcu. Tu so gostje vajeni hitre strežbe. Začela se je tudi tekma, kdo bo hitreje situacijo navezal na kakšno šalo. Spet se je prehitro večer prevesil v noč, ki je odštevila padle heroje dneva do zadnjega, ki je še pravi čas legel k počitku.

Po ravninah

Ptujsko polje nas je pozdravilo naslednje jutro v soncu. Čakalo nas je spet kar nekaj vožnje. Veliko po ravnini, ki nas je presenetila v tej meri, da smo opazili, kako veliko urejenih kolesarskih poti je v tem koncu že asfaltiranih in zgledno urejenih. Vozili smo v glavnem ob Dravi in že tam so nas ob cesti pozdravila gnezda, kjer so štoklje hranile svoj naraščaj. Prijetno ravninsko vrtenje pedalov bi postalo

že skoraj dolgočasno, če ne bi mimo Ormoža končno zaznali bolj gričevnate Prlekije. Pot bi bila lahko tudi manj strma, če naš Mitja, za katerega verjetno velja, da ima v imeniku vse slovenske vinarje, ne bi prišel na idejo, da preizkusimo še najboljše šipone v jeruzalemskem vinskem raji. Spet smo zagrizli v strme klance. Križarji so se v srednjem veku podali v obljubljeni deželo reševati čast in poslanstvo krščanstva, mi pa smo naposled tudi osvojili

Na poti ni manjkalo dobre volje.

Na novem stolpu v Rogaški Slatini

Poskusili smo tudi najboljše šipone v hiši Prapotnik Čurin.

Ko nas je močil dež, smo vedrili pri kulturnih znamenitostih v Gornji Radgoni.

Zadnji izziv – Koroška

Koroška je bila zadnji izziv, preden smo se približali domačim cestam. Zadnji dan namreč zgodaj začnemo kolesariti iz Dravograda do Črne. Pokrajina je še vedno zelo zaznamovana z lansko poletno tragedijo. Kolesarjenje po ozkih dolinah nam je ob še vedno zelo vidnih posledicah spremenjene pokrajine dalo misliti, kako hudo je moralo biti tu pred približno letom. Vzpon na Sleme je bil v začetku zložen, potem se proti koncu dvigne, a v serpentinah, ki kar dajejo nov zagon. Pravo zadovoljstvo se je pokazalo ob tablah, ko se je poslavljala Koroška. Razpoloženje se je stopnjevalo ob parkiranem minibusu pri Andrejevem domu, na najvišji točki desne polo-

vice, kjer so bile spet na debela kolesa narezane Miranove salame, vmes pa je kraljeval še savinjski želodec, ki je bil znak, da nas do cilja prek Šaleške in Savinjske doline čaka le še prijetno opravilo. Spet so nam jo ob spustu zagodli malo vreme, dež in kamen na ovinku, ki je Mateju ugriznil zračnico. A šlo je spet bolj za statistiko, saj je vsak dan koga od trinajstih kolesarjev zadela usoda te nesrečne številke.

Vožnja do Šmartnega ob Paki, Polzele, mimo Žalca je bila na trenutke tudi utrujajoča, saj je bilo v zavetrju skupin težko držati vselej one, ki so čez zimo pridno (ali skrito) trenirali. Toda ob tem, da je šlo za znane ceste, in ob slutnji sladkega konca je občutek postal vedno bolj zmagovalen. Sledila je le še parada po celjski Ljubljanski ulici do tržnice, kjer je že čakala lepo okrašena kulisa Gostilne Oštrka z ohlajeno penino, s čestitkami najbližjih in s kruhom pomazanim kosilom.

Salame so bile naše stalne spremljevalke ob poti in ob večerih.

naš Jeruzalem in Kog. Vrhunske lege in odlično znanje ter večšine tamkajšnjih vinarjev so nas spet prepričali, da štajersko vino in gostoljubje v marsičem prekašata bolj slavljeno primorsko. Domača kulinarika v slanem in sladkem programu nam je dala nov zagon, da smo se končno že podali v kokoši kljun in krono. Prekmurje je bilo namreč s svojo skrajno geografsko lego eden od vrhuncev popotovanja in točka, brez katere bi bila naša tura nepopolno obglavljena. Skozi Lendavo in Goričko je bil cilj naše tretje etape Polana, kjer smo v etnološko obarvanem hotelu in gostišču zavzeli mesta za mizo, kjer nam je receptor in natakar Daniel začinil večer. Kurjih beder je kmalu zmanjkalo, čas pa je hitro mineval, zato sta Ernest in Peter večer popestrila s točko rezanja suhih mesnin iz prtljažnika avtobusa. Domov jih menda ne bomo nazaj vozili.

Starodobniki in oblaki

V četrti dan nas je zbudil dež. Ki je trajal. Kratek premor nas je okrog 11. ali 12. ure končno spravil na kolo, a se je kmalu spet ulilo. Skok čez avstrijsko Radgono nam bi utegnil skrajšati kakšen klanec in odkupiti nekaj časa, predlaga vodnik Sašo. In spet dež. Nekaj časa smo prevedrili v radgonski kleti penin in iskali rešitve. Šli smo do Apač, v hiši dišečega traminca pri Steyerju nas je bil lastnik Danilo pripravljen sprejeti in ponudil nam je tudi prostor, da smo se preoblekli. Trije junaki jo

u d a - r i j o dalje, kljub v r e - m e n u . Borut in Peter sta nas počakala pri Tomažu v salonu avtomobilov starodobnikov v Mariboru, od tam pa smo se spet odločali, kako naprej. Tomaž je bil odličen gostitelj in žal mu je bilo, da po lanskem podvigu zaradi obveznosti ni mogel opraviti druge sezone, a se je zato toliko bolj potrudil s pogostitvijo in predstavitvijo salona, kjer »šrauf« in obnavlja stare jeklene konjičke. Po kratkem sončnem premoru so nebo spet zagrnili oblaki. Še en Peter se je obema pridružil naprej do Dravograda, drugi smo bili v podporo in mislih z njimi. Vsi za enega, eden za vse. Že tako smo z načrtovanimi in nenačrtovanimi ovinki ter obvozi naredili v prvi sezoni leve polovičke in tudi v drugi sezoni desne polovičke Slovenije kakšen kilometer več od načrta. Ta košček poti pa nam bralci zagotovo odpustijo. Če koga zmoti, pa naj piše v uredništvu in ga v enem naslednjih projektov z največjim veseljem dobrodelno odpedaliramo še s kakšnim dodatkom.

Nekateri so bili bolj, drugi manj zagreti za premagovanje kilometrov.

Takole smo v vrsto pospravili svoja kolesa pri Andrejevem domu na Slemenu.

NAVDUŠITE S POTOPISOM

Z Novim tednikom naokrog

NAGRADE!

Avtorje najboljših treh potopisov čakajo lepe nagrade
pokrovitelja akcije – knjigarne HOOP!
Stanetova 11, Celje

HOOP

Ptuj • Finalisti 10. sezone Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo

Nov praznik slovenske pesmi in mladih pevcev

Letošnji sedmi september bo praznični dan. Projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo bo upihnil 10. svečko. Deset let mineva od prvega predizbora tega edinstvenega projekta v Sloveniji, ki spodbuja in slavi slovensko pesem ter odpira vrata mladim pevskim in glasbenim talentom. V vseh letih je na ta oder stopilo že več tisoč mladih pevcev. Na finalnem odru jih bo skupaj nastopilo 26. Dvajset nastopov je izbrala strokovna komisija, po deset v vsaki kategoriji, šest nastopov pa so prinesla SMS-sporočila, po tri v vsaki kategoriji. Sedmega septembra bo tako v Rimskem kampu Poetovio v Štutkih ponovno slavila slovenska pesem in glasba iz mladih grl izjemnih mladih pevcev, ki že danes napovedujejo svojo ero na domačih in mednarodnih glasbenih odrih. Vsi se že veselijo nastopov na tem novem odru projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo. Zagotovo bo imel vsak izmed finalistov močno podporo v številnem občinstvu, saj mladi pevci prihajajo iz številnih slovenskih krajev in mest, kjer so v tej sezoni potekali predizbori projekta.

MG

Foto: Patricija Majcen

Danina Zarič, 3. razred, OŠ Breg, pesem Najino poletje

Foto: Patricija Majcen

Tin Slodnjak, 3. razred, OŠ Juršinci, pesem Zgodba o prijateljstvu

Foto: Patricija Majcen

Lara Kupčič, 5. razred, POŠ Grajena, pesem Kaj je to življenje

Foto: Patricija Majcen

Jakob Ribič, 5. razred, OŠ Duplek, pesem Umazane misli

Foto: Andraž Purg

Ema Ferlin, 4. razred, OŠ Zagradec, pesem Milijon in ena

Foto: Andraž Purg

Alina Centrih, 5. razred, POŠ Loka pri Žusmu, pesem Tople oči

Foto: Andraž Purg

Lara Jančič, 5. razred, OŠ Antona Aškercia Rimske Toplice, pesem Lastovka

Foto: Andraž Purg

Sara Novak, 5. razred, OŠ Dobje, pesem 1000 let

Foto: Črtomir Goznik

Issa Brec, 2. razred, OŠ Gorišnica, pesem Ne bodi kot drugi

Foto: Črtomir Goznik

Vita Pilinger, 3. razred, OŠ Hajdina, pesem Nabiralka zvezd

Foto: Črtomir Goznik

Nina Černevshek, 4. razred, OŠ Braslovče, pesem Kjer najbolj gori

Foto: Črtomir Goznik

Maja Munda, 4. razred, OŠ Sveti Tomaž, pesem Skozi leta

Foto: Črtomir Goznik

Eva Gašperič, 5. razred, OŠ Cirkulane, pesem Malo, malo

Foto: Patricija Majcen

Taja Maver, 7. razred, OŠ Fram, pesem Čudež (spremljava na klavirju)

Foto: Patricija Majcen

Neža Lindič, 6. razred, POŠ Višnja Gora, pesem Dan najlepših sanj

Foto: Patricija Majcen

Črt Korenjak, 8. razred, III. OŠ Celje, pesem Pravljica o mavričnih ljudeh

Foto: Patricija Majcen

Eva Lampret, 7. razred, OŠ Videm, pesem Ni ona (retro)

Foto: Patricija Majcen

Eva Pak, 8. razred, OŠ Juršinci, pesem Kraljica jodlanja

Foto: Patricija Majcen

Zala Ambrož, 9. razred, OŠ Duplek, pesem Malo tu, malo tam

Foto: Andraž Purg

Neža Slapšak, 9. razred, OŠ Primoža Trubarja Laško, pesem Ti boš tam (spremljava na klavirju)

Foto: Andraž Purg

Sinja Gračnar, 6. razred, OŠ Hruševac, pesem Skozi leta

Foto: Andraž Purg

Valentina Jager, 8. razred, OŠ Dramlje, pesem Bodi z mano do konca

Foto: Črtomir Goznik

Vita Stanovnik, 8. razred, OŠ Breg, pesem Hallelujah

Foto: Črtomir Goznik

Emma Golob, 9. razred, OŠ Markovci, pesem Enkratna, neponovljiva

Foto: Črtomir Goznik

Lea Petrovič, 9. razred, OŠ Ljudski Vrt, pesem Na kožo pisana

Foto: Črtomir Goznik

Nuša Arnuš, 9. razred, OŠ Olge Meglič, pesem Dotakni se me

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

Rimski kamp Petovio, 7. septembra 2024, ob 18.00

FINALE 10. SEZONE

Jolanda s svojimi atleti. Na fotografiji jih veliko tudi manjka, saj uživajo zaslužene počitnice.

Dvajset let od bron Jolande Čeplak

»Na naslednjo olimpijado grem z enim od svojih atletov«

Avgusta bo minilo 20 let, odkar je na atenskih olimpijskih igrah Jolanda Čeplak premagala svojo veliko tekmico Mario Mutolo in osvojila bronasto olimpijsko medaljo v teku na 800 metrov. Takrat sta poleg Velenjčanke bronasti medalji osvojila tudi judoistka Urška Žolnir in jadrallec Vasilij Žbogar. Srebro sta si priveslala Luka Špik in Iztok Čop. Danes Jolanda Čeplak bdi nad mladimi atleti in upa, da bo katerega od njih kot trenerka spremljala na katere od naslednjih olimpijskih iger, saj jih je večina za letošnje, ki se bodo začele 26. julija, premladih.

JANŽE FRIC

»Spomnim se, da je bilo takrat v Atenah zelo vroče, olimpijske igre so bile kasneje, kot so letos. Začele so se sredi avgusta in končale konec meseca. Mislím, da je bil finalni tek okoli desete ure zvečer. Ko je tako vroče, ni veliko stvari, ki bi jih lahko počel, saj se ne moreš niti sprehajati zunaj.« Zato je veliko časa preživela v hotelski sobi in po televiziji spremljala druge discipline. »Na olimpi-

jadi zna biti tudi dolgočasno. Spomnim se, da sem gledala tekmo na trampolinu in se čudila, kaj vse športniki izvajajo na njem.«

Med tekmami veliko čakanja

»Malo smo se družili z drugimi športniki, kaj pojedli, sicer smo pa čakali, da so prišle na vrsto naše tekme. Čakanje je zelo psihološko naporno, še posebej če si kandidat za

medaljo. Takrat si neprestano pod stresom, ker vsi pričakujejo od tebe, da boš zelo dobro teknel. Sam pa še najbolj.«

Boj kot se bliža nastop, bolj se adrenalin in pričakovanje stopnjujeta. »Ko se je bližal moj nastop, sem bila vse bolj pod stresom, še posebej ko sem prišla na stadion, kjer je bilo na tribunah 80 tisoč gle-

Rivalstvo z Mario Mutolo

To rivalstvo je bilo eno bolj odmevnih v slovenskem športu, podobno tistemu med Juretom Koširjem in Albertom Tombo ali Tino Maze in Mario Riesch. »Ko smo hodili na atletske mitinge, smo se dogovarjali, katera od naju bo šla na kateri miting. Druga

Mlajši atleti, v ospredju Jon Cencelj

Njen varovanec, dvanajstletni Jon Cencelj, pravi, da mu Jolanda veliko pomaga predvsem pri teku. Nasveti mu pridejo prav tudi pri skoku v daljino. »Moj trenutni rekord je 5,14 metra, v prihodnosti bi se rad udeležil tudi olimpijskih iger,« je povedal mlad atlet. Dvanajst let je star tudi Žan Škratek. »Moj najboljši čas na 200 metrov je 28,04 sekunde, na 600 metrov pa minuta in nekaj čez 46 sekund.« Žan in Jon sta s še nekaj kolegi osvojila tudi naslov državnih prvakov na 6 x 50 metrov.

Državna prvakinja je tudi petnajstletna Živa Pfeifer, in sicer v teku na 200 metrov, njen čas je 24,56 sekunde. Živa je sicer iz Sežane in

trenira pri Saši Prokofjev, a ko je v Celju, trenira pri Jolandi na Kladivarju. Celjski stadion ji je ljubši, saj ima na njem boljše pogoje za trening. Na vprašanje, ali bi tekla tako kot njena trenerka na 800 metrov, je kot iz topa odgovorila: »Nikoli. Ker je predolga razdalja.« Živa cilja, da se bo udeležila že naslednjih olimpijskih iger.

Luka Jankovič je dijak I. gimnazije v Celju, ki upa, da mu bo letos uspelo čas na 100 metrov spustiti pod 11 sekund, tistega na 200 pa pod 23. »Kar zahtevno je usklajevati šolo in treninge, še posebej če želiš na obeh področjih delati dobro,« je povedal Luka.

Foto: Andraž Purg

Jolanda Čeplak že štirinajst let trenira mlade atlete.

Pri atletiki je pomembna tudi priprava v fitnesu.

dalcev, med njimi tudi veliko Slovencev, ki so vsi navijali.«

Igre tudi zabavne

Po osvojenem bronu je Jolanda s svojo ekipo proslavljala uspeh, njen tedanji trener Tomislav Popetrov je bil tako vznemirjen, da je želel v olimpijsko vas vstopiti ogrnjen le v slovensko zastavo. »Varnostniki ga samo v zastavo oblečenega najprej niso hoteli spustiti v vas.«

»Tomislav je bil tudi zelo redoljuben, zato je vsako jutro čistil za čistilkami, ki niso ravno najboljše počistile,« se še spominja nekdanja atletinja. Zabaven oziroma poseben je bil tudi sprejem pri slovenski veleposlanici v Grčiji. »Takrat so cele Atene ostale brez elektrike, zato nas je ambasadorica pričakala v soju sveč.«

proti drugi sva tekmovali le na velikih tekmovanjih.«

Mozambičanka je Jolandi uspelo premagati takrat, ko je bilo to najbolj pomembno, na atenskih olimpijskih igrah, ko je ravno njo prehitela za bronasto odličje, Mutola je takrat osvojila ne-hvaležno četrto mesto.

Ostaja v atletiki

Šest let po osvojeni olimpijski medalji se je Jolanda Čeplak začela ukvarjati s treniranjem mladih atletov in upa, da bo nekoč katerega od njih pospremila na olimpijske igre. Njen varovanec Žan Jan je na primer njen čas na 800 metrov že prehitel in ga izboljšal za pet sekund, zelo dobro teče tudi Brina Vogrin Cingesar, ki teče na Jolandi ni razdalji, 800 metrov, in na 1000 metrov.

Nabor mladih atletov, v ospredju državna rekorderka na 200 metrov v svoji kategoriji Živa Pfeifer

PISMO BRALCEV

So zasebni vrtci res strošek občine in države?

Z veliko zaskrbljenostjo spremljamo predlog ukinitve 34. člena Zakona o vrtcih. Načrtovane diskriminatorne zakonske spremembe, ki se nanašajo na 34. člen Zakona o vrtcih in hkrati posegajo v sofinanciranje obiskovanja otrok zasebnih vrtcev, pomenijo nepravilno in nedopustno odzemanje pravice nam, staršem otrok v zasebnih vrtcih.

Starši ne moremo dopustiti, da se nam jemljeta svoboda izbire kakovostne vzgoje in pravica izbire predšolskega programa. Zasebni vrtec smo izbrali zaradi mnogo razlogov. Eden od njih je preverjena pedagogika, ki jo v svetu uporabljajo že več kot sto let in v kateri vzgojitelji iz generacije v generacijo prenašajo in nadgrajujejo znanja na podlagi poglobljenega opazovanja in razumevanja razvoja otrok. Gre za pedagogiko, znotraj katere vzgojitelji opravljajo svoje delo z dušo, s srcem in s poudarkom na naravni vzgoji otroka. Za takšen program smo starši, čeprav mnogim ni lahko in niso premožni, pripravljani sami plačati razliko do polnega plačila, ki ga za programe v javnih vrtcih plačajo občine. Zavedamo se, da bi za našega otroka v javnem vrtcu občina plačala več, kot plača za otroke v zasebnih vrtcih, zato se sprašujemo, zakaj bi morali svoje otroke pod prisilo vpisati v javne vrtce.

Starši smo zaradi mnogo razlogov izbrali zasebni vrtec in vedno več je staršev, ki želijo isto. Menimo, da je financiranje zasebnega vrtca za vsako občino nedvomno ugodnejše tako finančno kot z vidika zadovoljstva občanov. Želimo predstaviti primer financiranja zasebnega vrtca:

V šolskem letu 2023/24 obiskuje enega od zasebnih vrtcev 66 otrok iz mestne občine. Ti otroci dobijo 15 odstotkov manj subvencij, kot bi jih dobili za občinski vrtec. Mestna občina v tem primeru povprečno mesečno plača približno 3.810,40 evra manj subvencij za oskrbnine otrok, kar je letno 45.724,80 evra manj iz proračuna, kot če bi otroci obiskovali javni vrtec. Zasebni vrtec v tej občini ima zraven otrok iz te občine vpisanih še 26 otrok iz 15 drugih občin, kjer znaša 15-odstotna razlika, ki jo plačujejo starši, mesečno 1.023,90 evra, kar je letno 12.286,80 evra. Vse to gre v dobro občinskih proračunov. Za objekt, v katerem deluje zasebni vrtec, občina slednjemu zaračunava najemnino. V preteklem letu je mestna občina za najem poslovnega prostora za vrtec in zemljišča za igrišče prejela 28.831,78 evra. Stroški najema in opreme prostorov ter igrišč so všteti v ceno, ki jo plačamo starši. Skupna povprečna letna vsota, ki jo starši v tem zasebnem vrtcu dejansko plačamo, znaša kar 86.843,38 evra. To je znesek, ki letno ostane v proračunu in bi ga morala občina plačati, če bi ti otroci obiskovali javni občinski vrtec. Če ta znesek porazdelimo na vse otroke, gre za 943,94 evra na otroka mesečno.

Po predstavitvi primera izračuna smo starši enotnega mnenja, da je zasebni vrtec za občinski proračun cenejša oblika. Kot zgled so nam lahko zasebni vrtci na avstrijskem Koroškem, kjer se zamejskim Slovencem omogoča svoboda izbire kakovostnega dvojezičnega predšolskega programa, ki je enotno polno financiran, starši pa plačajo samo razliko – otroško takso. (Vir: <https://www.creavita.at/kinderhaus/>) Glede na izpostavljen primer naših sosedov je žalostno, da država Slovenija želi svojim družinam in njihovim otrokom odvzeti financiranje, svobodo, pravico do izbire ustreznega kakovostnega programa predšolske vzgoje, kar ni dopustno in čemur ostro nasprotujemo.

Zasebne vrtce starši zavestno izbiramo zaradi kakovosti vsebin tega predšolskega programa in srčnosti zaposlenih. Specialno usposobljeni vzgojitelji so plod dolgoletnih prizadevanj in dodatnih izobraževanj vsakega posameznika. Zaradi povečanega povpraševanja se je z leti delovanje zasebnih vrtcev širilo, kar je posledično pomenilo nova delovna mesta. Zaposleni v zasebnih vrtcih cenijo timsko delo in kolegialnost na najvišji ravni ter možnost nenehnega strokovnega usposabljanja, kar omogoča profesionalno in osebno rast. Predlagana sprememba zakona ogroža tudi zaposlitev vzgojiteljic, kar je nedopustno. Zasebni vrtci niso namenjeni eliti, ampak vsakemu otroku, čigar starši želijo vzgajati svojega otroka po poti naravne kakovosti. Opozarjamo, da bi menjava vrtca otrokom predstavljala velik stres, česar ne dopuščamo.

Starši otrok v zasebnih vrtcih se zavzemamo za enake pravice vseh otrok, ki so vključeni v zakonite delujoče zasebne vrtce po vsej Sloveniji, tudi za pravice naših otrok do sredstev iz proračuna. Vsi otroci morajo biti, ne glede na to, ali obiskujejo javni ali zasebni vrtec, obravnavani enakopravno in morajo imeti enake pravice. Nov predlog zakona nakazuje, da naj bi zasebni vrtci obstajali le, ko je v javnih vrtcih premalo kapacitet, kar ni podlaga temu, kar je ustavno sodišče odločilo leta 2001, ko je sprejelo zasebno pobudo na področju vzgoje in izobraževanja, ki mora biti tudi ustrezno financirana.

Predlagana sprememba zakona bi v praksi pomenila zaprtje zasebnih vrtcev, ker bi ti vrtci za večino staršev postali nedosegljivi. Če bi se občina odločila, da zasebnega vrtca ne bo sofinancirala, bi morali starši otrok plačati polno ceno vrtca brez subvencije. To po sedanjem predlogu spremembe ZVrt pomeni, da bodo občine čez dve leti odločale, ali bo otrok dobil polno subvencijo, če se bo hotel vključiti v enoto zasebnega vrtca, ki je bil vpisan v razvid po letu 2015 (prehodne določbe) in po letu 2029, medtem ko bodo drugi zasebni vrtci, ki so bili vpisani v razvid do leta 2010, še morali dobivati polno subvencijo za otroke, ki bodo v te vrtce vpisani. Odločno poudarjamo, da občine ne financirajo zasebnih vrtcev, ampak le delež razlike med ceno, ki jo plačamo starši, in ceno javnega vrtca v občini. V zasebnih vrtcih stroške naložb, vzdrževanja objektov, amortizacije in prosta mesta plačujemo starši, javnim vrtcem pa to financirajo občine. Starši odločno nasprotujemo predlogu ukinitve 34. člena Zakona o vrtcih, diskriminaciji in odvzemu pravic našim otrokom glede izbire predšolske vzgoje. Predlog zakona je po našem mnenju napačna pot, saj bi se z njegovim sprejetjem zmanjšalo število rojstev zaradi posega v materinstvo glede izbire ustrežnejše, kakovostne, naravne vzgoje za otroka.

Starši otrok v zasebnih vrtcih

Tekmovanje Geres v Zabukovici

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Zabukovica je predzadnjo soboto v juniju gostilo 54. srečanje in tekmovanje gasilskih enot rudnikov in energetikov Slovenije (Geres). Tekmovanja se je udeležilo 27 tekmovalnih ekip. Srečanja pa približno 400 gasilk in gasilcev.

Organizacija dogodka je odlično uspela. Prav tako so se odlično odrezali člani domačih tekmovalnih enot, saj so kar v petih različnih kategorijah (člani in članice A in B, veterani) osvojili zlata odličja. Razglasitev rezultatov in konec tekmovanja so popestrili gasilci iz Gasilske zveze Cerkno s točko Pahljača. Seveda vse skupaj ne bi bilo tako dobro izpeljano brez požrtvovalnih članov PGD Zabukovica, Gasilske zveze Žalec ter drugih pokroviteljev dogodka.

Tekmovanje Geres sodi v sklop dejavnosti, načrtovanih v okviru letošnjega visokega jubileja PGD Zabukovica. Slednje namreč praznuje stoletnico delovanja. Družabni del dogodka je bil pri gasilskem domu v Zabukovici, kjer so se gasilci in krajanji družili še dolgo v noč.

TT

Tekmovalne ekipe PGD Zabukovica z gosti (Foto: arhiv PGD Zabukovica)

Letošnje veselje v Novi Cerkvi

V minulih julijskih dneh, ko so okoliški kmetje pridno pospravljali krmo za živino, želi zlato žitno klasje z njiv in shranjevali lepo dozorelo žito v domače kašče, smo se v Novi Cerkvi pripravljali na veliko praznovanje.

Na eni strani vasi so bile velike priprave na prihod nove gasilske cisterne, ki je ena naj-sodobnejših tehnologij v gasilstvu pri nas. Tudi zaradi tega uspeha so krajanji toliko bolj vneto pripravljali gasilsko veselico, ki je že desetletja daleč naokoli cenjena in znana. Na drugi strani ceste, ki vodi skozi vas iz Vojnika v Vitanje, je pod zvonom župnijske cerkve sv. Lenarta, švigala druga skupina vaščanov, večinoma pridnih dobrovoljnih, ki so s pridnimi rokami pripravljali veliko

župnijsko slavlje. Zlato mašo je obhajal naš spoštovani župnik in prodekan Lojze Vicman. Zlatomašniško slavlje je bilo nadvse svečano in lepo doživeto. Vrstile so se zahvale iz ust duhovnikov in prav tako vernikov domače ter sosednjih župnij. Pesmi, ki so donele s kora iz grl zbora, združenega iz vseh vaških zborov, so zvenele, kot bi se zveličavno slišale iz nebes, nam pa so segale do srca. S srci smo bili pri Bogu in njegovi milosti, ki nam jo namenja, predvsem pa smo mu hvaležni, ker jo je namenil našemu slavljenju, ki nam ga je kot čudovitega božjega pastirja poslal iz zakotne pohorske vasi v to lepo župnijo, do nedavnega dekanijo, ki jo je vodil in v kateri nas vodi v veri že desetletja. Evangelij in pesem sta nam zapolnjevala misli,

z očmi pa smo opazovali lepo okrašeno in veličastno poslikano cerkev. Ta konec tedna smo se vaščani, krajanji in župljani Nove Cerkve veselili na eni in drugi strani ceste.

Ob tej priložnosti sem krajanom predstavil zgodovinske posebnosti cerkve sv. Lenarta, med drugim poslikave »al fresco«, ki so največja umetnina slikarstva v naši škofiji. Te zgodovinske zanimivosti sem povzel po zapisu, ki ga je decembra 1887 zapisal profesor bogoslovja, duhovni svetovalec, državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec, ki je bil kanonik pri Novi Cerkvi. Kdor želi prebrati več o posebnostih cerkve, lahko informacije najde na spletni povezavi <https://drustvo-tabor.com/letosnje-veselje-v-novi-cerkvi/>.

MATJAŽ ZALOŽNIK

(Foto: Danijel Landeker)

FaVoZa končala sezono

Fantovska vokalna zasedba Gimnazije Celje – Center je letošnje šolsko leto končala s tradicionalno turnejo in koncertom za Slovensko društvo Cankar v Sarajevu.

Izjemno uspešno glasbeno sezono na Gimnaziji Celje – Center je končala vsakoletna poletna turneja sedanjih in nekdanjih dijakov fantovskih zasedb Oktet 9 in FaVoZa. V petek, 5. julija, so s koncertom navdušili občinstvo v Bošnjačkem kulturnem inštitutu v Sarajevu. Organizator koncerta, ki je bil posvečen nedavnemu dnevu državnosti, je bilo Slovensko društvo Cankar, ki povezuje Slovence, živeče v Sarajevu. Fantje so pod vodstvom dirigenta Gregorja Deleje mednarodnemu občinstvu predstavili program nedavnega koncertnega projekta Pesem upora, ki so ga v aprilu izvedli v Velenju, Celju in Žalcu, izbor pesmi pa posvetili večstoletni poti slovenskega naroda k svobodi in samostojni državi.

FaVoZa je tokrat povezala 52 pevcev vseh generacij, kar je tudi eden od ciljev vsakoletne poletne turneje. Fantovski zasedbi Oktet 9 in FaVoZa se lahko od leta 2004 pohvalita z več kot 20 turnejami v tujini in več sto koncerti v Celju in Sloveniji, a tudi s številnimi projekti. Septembra bo razširjena zasedba s Pesmijo upora gostovala še na Primorskem, potem se bodo že začele priprave na nov koncert ob 15-letnici FaVoZe in na nove turneje, ki jih fantje načrtujejo za prihodnje šolsko leto.

Pestro bo tudi glasbeno šolsko leto na GCC. Šolske zasedbe The Šlagers, Dekliški pevski zbor, Nonet GCC, Gipsy sekstet, FaVoZa in najmlajša med zasedbami Poptastic, ki povezuje nekdanje dijakinje in mame dijakov GCC, se že pripravljajo na nove projekte, tekmovanja in tradicionalne koncertne dogodke. Tudi odmevni muzikal Odraščanje, ki so ga na GCC premierno uprizorili letošnjo pomlad, bo jeseni doživel šest ponovitev na odru Doma kulture Velenje.

RL

FaVoZa z dirigentom Gregorjem Delejo, Dino Maksumić iz Slovenskega društva Cankar in z veleposlanikom RS v Sarajevu nj. eksc. Damijanom Sedarjem

Končali teniški turnir

V Štorah se je pred dnevi končal turnir serije WTT Štore green steel open 2024 z nagradnim skladom 15 tisoč dolarjev. Zmago je slavil Italijan Gianluca Cadenasso. Ta je slavil tudi v dvojicah, ko je bil ob njem Jacopo Bilardo. 60 tekmovalcev iz 16 držav in treh celin je bilo nad pogoji v Štorah navdušenih.

Teniški turnir je na igrišču v Štorah in Šentjurju privabil številne domače in tuje igralce ter veliko teniških navdušencev. Občina Štore je podprla gostovanje turnirja in z domačim Športnim društvom Kovinar spisala že drugo tovrstno teniško pravljico. Župan Miran Jurkošek, ki je redno spremljal turnir in navijal za domače igralce, je po zaključku finala enic dejal: »Prisoten sem bil vsak dan, zato lahko rečem, da je bil turnir odlično izpeljan. Kapo dol in vse pohvale organizatorjema Športnemu

društvu Kovinar Štore in Tenis klubu Kovinar Štore. Brez njiju tega turnirja ne bi bilo. Kakovost tenisa je bila letos bistveno višja kot lani. Lahko vidimo, da smo se pri organizaciji prvo leto učili, letos pa lahko rečemo, da je vse šlo kot po maslu. In res hvala še enkrat članom in vsem, ki so pomagali. Upam, da prihodnje leto spet. Predstavniki zveze ITF so bili zadovoljni, dejali so, da je bila organizacija perfektna. Upam, da smo pri njih dobro zapisani. Turnir je bil velika reklama za Štore, za naše okolje in naše lepote, ne samo v Sloveniji, tudi v tujini. Smo najmanjša občina, ki gosti ITF-turnir s takšnim nagradnim skladom. Naj bo to tudi pobuda drugim klubom in občinam, da našim najmlajšim teniškim igralcem pomagajo osvojiti kakšno ATP-točko. Upam, da se drugo leto vidimo!«

AV

(Foto: Vid Ponikvar, Sportida)

Ob Štrekna busu še Bicikel bus

V Velenju spodbujamo kolesarjenje, zato smo tudi letos podprli Štrekna bus, ki ob sobotah in nedeljah vozi proti Koroški. Minuli konec tedna je ponovno začel voziti tudi Bicikel bus, ki omogo-

ča vožnje do Logarske doline. Z organiziranim javnim prevozom želimo zagotoviti možnost dostopa do Koroške ter Zgornje Savinjske in Logarske doline brez osebne vozila in s tem zmanjšati

pritisek pločevine na omenjeni območji. Hkrati je naš namen ponuditi udobno izkušnjo izleta brez stresne vožnje v avtomobilu, in sicer z manjšim ogljikovim odtisom, in spodbuditi k aktivnemu odkrivanju narave.

Štrekna bus je tridesetsedežni avtobus s prikolico za šest-najst koles. Vozi na odseku med Velenjem, Gornjim Doličem, Mislinjo, Slovenj Gradcem, Otiškim Vrhom, Dravogradom ter kopalnim jezerom v Labotu (Lavamünd) na avstrijski strani. V letu 2024 Štrekna bus vozi vsako soboto in nedeljo do 29. septembra dvakrat dnevno. Vozil bo tudi 15. avgusta, ko je državni praznik. Cena voženj zaradi popustov, ki so še ve-

dno v veljavi ob koncih tedna, ostaja nespremenjena. Za vse poti na trasi Štrekna busa, tudi čezmejno, znaša enkratna vozovnica 1,3 evra. Tudi letos je prevoz koles brezplačen. Vse informacije za uporabnike so dostopne na spletni strani <https://strekna.si/> ter profilu družbenega omrežja <https://www.facebook.com/strekna>.

Na pobudo župana Petra Dermola smo leta 2021 uvedli Bicikel bus, ki omogoča prevoze do Logarske doline, vendar je letos z veljavo nove koncesijske pogodbe za izvajanje medkrajevnega avtobusnega počitniškega prometa prišlo do sprememb in avtobus do te sobote še ni omogočal prevozov koles (ni imel prikolice), so

pa prevozi brez prikolice bili na voljo že od 1. julija. Zagotovljen je odhod na odseku Velenje-Logarska dolina dvakrat na dan vse dni v tednu od 12. julija do 31. oktobra 2024 (Odhodi iz Velenja ob 7.15 in 12.00, odhodi iz Logarske doline - pri hotelu ob 9.36 in 18.36). Ob koncih tedna ima avtobus odslej tudi prikolico in omogoča prevoz koles. Mestna občina Velenje se je morala glede prevozov koles ob koncih tedna zaradi spremembe zakona uskladiti z Družbo za upravljanje javnega potniškega prometa ter z Nomagom. Tudi bicikebus bo vozil 15. avgusta. Cena prevoza je odvisna od tega, na kateri postaji vstopite na avtobus.

MAŠA KOČEVAR

V SPOMIN

Tone Pantner

Nedavno slovo kozjanske korenine in ponosnega Celjana Toneta Pantnerja je boleče zarezalo v srca njegovi dragi družini, bližnjim sorodnikom ter prijateljem. Bil je zgled poštenja, delavnosti in osebnost, polna človeške toplote. Še dolgo bodo v nas odzvanjali zvoki njegove harmonike ter žametnega glasu. Z njimi je prebujal vedrino v dušah poslušalcev, trosil veselje in odganjal tegobe vsakdana. Svetovljanski pisec Nikolaj Ostrovski je v romanu Rojeni v burji opisoval like ljudi, med katerimi bi lahko zlahka prepoznali tudi portret našega rojaka Toneta Pantnerja.

Svoje ustvarjalne moči in delovno zagnanost je Tone Pantner dolga leta namenjal razvoju tovarne Emo Celje, in sicer s svojo življenjsko družico Rezi-ko. Z njo sta dobila krasni hčerki Brigito in Andrejo. Obe sta mu pomenili radost, veselje in mu bogatili življenjski vsakdan skupaj z igrivostjo vnukov Andreja, Jerneja ter vnukinj Anje in Neje. Bil je delaven in ustvarjalen človek, poln zdrave in gospodarne navezanosti na domačijo. Do pravega mojstrstva in virtuoznosti je obvladal diatonično harmoniko in z njo razveseljeval ljudi na javnih prireditvah ter ob družinskih praznikih. Bil je glasnik in promotor lepote našega Kozjanskega ter njegovega kulturnega utripa. Z ženo Reziko sta složno nosila odgovornosti in naloge vzgoje obeh naslednic. Pri tem ju je spremljalo obilo sreče, saj sta njuni hčerki zvesto sledili starševskim vrednotam ter njunemu odnosu do družinskega življenja.

Tone Pantner je bil ves čas načelen in pokončen človek. To je izkazoval tako v družinskem življenju kot tudi pri delu v tovarni Emo Celje. S svojo osebnostno modrostjo in z izkušnjami je prispeval marsikateri predlog za izboljšanje izdelkov in delovnih pogojev ter za zaščito zdravja sodelavk in sodelavcev.

Tostranstvu je Tone Pantner zapustil bogato dediščino in popotnico mnogim, ki bodo sledili njegovemu življenjskemu poslanstvu ter ostali zvesti njegovim vrednotam.

Tudi ko boš visoko nad nami, ne pozabi tu in tam raztegniti meha svoje blago zveneče »frajtonarice«.

Počivaj v miru, spoštovani Tone!

Dr. Emil Rojc

(Foto: Katarina Ostruh)

Najlepše poletje z Radiem Celje

**Na Radiu Celje vas vsak dan razveseljujemo in vam podarjamo lepe nagrade.
V poletnem času smo za vas pripravili nagradno igro Najlepše poletje z Radiem Celje.**

V preteklih dneh smo že podelili številne lepe nagrade – od brezplačnih pregledov stanja vašega telesa Rofes v Oky hip centru v Celeiaparku v Celju do razvajanja brbončic pod blagovno znamko Okusiti Laško, kopanja v Thermani Laško, Bazenu Prebold in Letnem bazenu Celje ter užit-

Ta teden je Najlepše poletje z Radiem Celje v Rogatcu v muzeju na prostem, dvorcu Strmol, Konjeniškem klubu in na Donački gori. Prihodnji teden boste lahko čofotali na šentjurski plaži (v šentjurskem bazenu), saj vam bomo od ponedeljka, 22. julija, do nedelje, 28. julija, podelili dve celodnevni vstopnici za kopanje v bazenu v Šentjurju. Pričakujete lahko tudi razvajanje na Velenjski plaži in Letnem bazenu Slovenske Konjice.

In kaj morate narediti? Poslušajte program Radia Celje ter pošljite SMS z imenom, s priimkom in ključno besedo, ki vam jo vsak teden zaupamo, na **031-609-609**. Več podrobnosti na www.radiocelje.si.

Za razvajanje brbončic

Radio Celje skrbi tudi za kulinarične užitke. Vsako sredo vam na svoji FB-strani Radio Celje predstavimo ponudnika hrane, pijače ali sladice, ki vam podari najboljše specialitete. Podelili smo že nagrade Kavarne, pekarnice in slaščičarne Rolca, Aquarome, Mesarstva Čas, kavarne Cankarjeva, Bistroja Lalú, Pivnice in picerije Lipnik, Picerije Verdi Verdi, prejeli ste že tudi nagrado Pristana za prijatelje – zelene oaze pri Ribiškem domu Brezova ob Šmartinskem jezeru. Ta teden smo vas razvajali v restavraciji in piceriji Špica Laško. Do konca poletja bomo podelili še nagrade Ošterije v Citycentru Celje, v Cankarjevo bomo šli na malico, Alenkinke slaščice pa bodo podarile sladoledno torto.

Delavnica pihanja na steklo v Rogatcu.

Šentjurska plaža (Bazen Šentjur) je kot nalašč idealna rešitev za ohlajitev. Je odlična izbira tudi za družine z otroki, saj je območje bazena ravno pravšnje velikosti, da jih lahko enostavno opazujete. Za še več veselja, smeha, zabave in adrenalina poskrbi 41,50 metrov dolg tobogan.

Pristan za prijatelje na Šmartinskem jezeru.

V zadnjem avgustovskem tednu bo tudi letos Avtotehnika Celje poskrbela za čiščenje in poletno osvežitev vašega vozila. Tako bo vozilo tistih, ki ste se pravkar vrnili z dopusta, spet sijoče, ali pa bo pripravljeno na načrtovana potovanja.

Restavracija in Pizzerija Špica Laško nas razvaja že več kot 30 let. Na novi pokriti terasi si lahko privoščimo dobrote za poletna razvajanja.

Kdo bo prejel doživetje Misija: Pobeg v veselje bo znano med 5. in 11. avgustom.

biRObit

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si

T: (03) 425 6100

novi tednik

Prvi v regiji

CITROËN

SERVISI

ne zaupajte popravila komurkoli

zanesljivo skrbni

CITROËN

SELMAR d.o.o.

Mariborska cesta 119,

3000 Celje

Telefon:

03 424 40 08

E-pošta: sprejem.citroen@selmarsi

Avgust Friderik Seebacher (1887–1940), mojster jedkanice in dokumentalist Celja (4)

Seebacher je po zgodnjih secesijsko obarvanih ilustracijah knjige *Moj mali Kitajec* svojo pozornost usmeril v vedutno slikarstvo. Za svoje likovno beleženje posameznih predelov rodne Celja in njegove okolice je izbral grafično tehniko radiranke oziroma jedkanice in postal pravi specialist za tovrstno tehniko globokega tiska.

Prednost je dal motivom, ki so ujeli neprecenljive dokumentarne poglede na posamezne predele Celja, tudi tiste, ki so danes izginili ali so popolnoma spremenjeni. V muzejski zbirki prevladujejo motivi s kulturnimi spomeniki, kot so: Stara grofija, Celje s Kapucinskim mostom in savinjskim nabrežjem, Stari grad, Glavni trg, Maksimilijanova cerkev in vodni stolp. Posebej zanimive

so žanrske upodobitve, ki v različnih letnih časih prikazujejo nekatere dogodke, kot so žegnanje z ženami s košarami na glavah ali streljanje za veliko noč s Starim gradom in cvetočo vejico, pa motivi romantično zasneženih mestnih znamenitosti, Glavnega trga (nekdaj Tomšičev trg), Stare grofije. Med nočnimi prizori je s premišljeno tankočutnostjo ujeto kresovanje, nad katerim

se v ozadju iz teme izrisuje Stari grad; ali v zimsko romantiko odeta evangeličanska cerkev s toplo svetlobo osvetljenimi okni. Poseben čar pa prežema motiv s pogledom na zasneženo savinjsko nabrežje z nizkimi hišami, majhnimi osvetljenimi okni v ospredju in cerkvijo sv. Danijela v ozadju.

V muzeju zaseda posebno mesto tako imenovana Celjska skrinja. Ime je dobila zaradi motivov mestnih predelov Celja, ki so upodobljeni na njenih treh stranicah. Izdelal jo je celjski mizar Baumgartner, predloge za motive je prispeval Avgust Seebacher. Motivi prikazujejo noriškega vojaka na levi bočni stranici, na čelni ploskvi prepoznamo celjski vodni stolp, magistrat in Glavni trg z Marijinim znamenjem, na desni bočni stranici pa Stari grad nad Celjem. Na pokrovu skrinje sta na sredini celjski grb in letnica 1925, ki prča o času njenega nastanka.

Pokrajinski muzej Celje hrani tudi 34 Seebacherjevih klišejev za jedkanice, gre za manjše kovinske (cinkove) plošče, ki jih je izdelal in uporabljal za izdelavo jedkanic. Na njih so različni motivi, kot na primer: trije križi in kapelica s Kalvarije na Jožefovem hribu; Glavni trg

Žene nesejo košare na glavah k žegnu, jedkanica, ni dat., sign.: d. sp.: AS, hrani PMC.

Kapucinski most z opatijsko cerkvijo sv. Danijela, ni dat., barvna jedkanica, ni sign., hrani PMC.

z Marijinim znamenjem in procesijo, ki se mu približuje; Stara grofija, kapelica ob cerkvi sv. Maksimilijana in drugi motivi, vezani na predele Celja.

Se nadaljuje.

Gabrijela Kovačič,
Pokrajinski muzej Celje

ALBUM S CELJSKEGA

Ob »likufu« žetve, Zgornja Rečica, 1959

V letu, ko je nastala pričujoča fotografija, sta brata Edi in Tone Čeperlin kupila Kajtnatovo (po domače Jugovo) domačijo v Zgornji Rečici. Čeperlinovi (po domače Zalesnikovi) so zapustili visokogorsko kmetijo med Kalom in Mrzlico na nadmorski višini okrog 950 m ter se podali za boljšim življenjem v dolino Rečice, kjer sta si Edi in Tone zgradila hišo dvojček. Kmalu po prihodu v Rečico se jih je držala smola, saj jim je hiša kar dvakrat pogorela. Sosedje so jim vedno priskočili na pomoč, kakor je razvidno tudi na fotografiji, ki je nastala v tem času pred 65 leti ob končani žetvi.

Stojijo od leve: sosedja Marija Ulaga (dom. Špančeva Micka), gospodinja Jožica Čeperlin (žena Edija Čeperlina), Drnovškova Lojzka iz Čeč nad Hrastnikom (mama Jožice Čeperlin), Julka Ferme (dom. Kodretova Julka, mama gospodinjice Mice Čeperlin), sosedja Micka Ferme (dom. Pepkotova Micka) in Jožefa Podkoritnik (dom. Bezekova Pepca), mama Micke Ferme; čepijo: sosedja Štefka Pušnik (dom. Janškotova Štefka), gospodinja Mici Čeperlin (žena Toneta Čeperlina), sosed Lojze Ferme, sosedja Fanika Košič izpod Gozdnika in sosedja Fanika Ferme, žena Lojzeta Fermeta. Na fotografiji ni gospodarjev Edija in Toneta. Fanta na skrajni levi ne prepoznamo. Med navedenimi na fotografiji sta še živeči gospodinja Mici Čeperlin in sosedja Štefka Pušnik.

Fotografijo hrani: Edi Čeperlin ml.

Prispeval: Gvido Jeran

Rubriko pripravlja: Domoznanski odderek Osrednje knjižnice Celje, INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik, Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Z NOVIM TEDNIKOM, RADIEM CELJE IN RELAXOM GREMO V EGIPT

Hotel AMWAJ BEACH CLUB 4* V HURGADI

31. 8. do 7. 9. 2024

Cena: ~~1099€~~ 899€ 200 EUR POPUSTA NA OSEBO

Prijave:

Relax turizam
Največji slovenski organizator počitnic

03-428-83-20

03-428-83-40

ZADNJA
MESTA

Z vami bo ekipa
Radia Celje

Ste slišali kako dobro šalo?
Pošljite nam jo na Novi tednik,
Prešernova 19, 3000 Celje ali
na mail tajnistvo@nt-rc.si in
če se bo tudi nam zdela smešna,
jo bomo objavili.

Prijateljica

Sin je šel z očetom po mestu, ko je zagledal zgradbo z rdečo lučjo. Vprašal je očeta: »Očka, kaj je tu notri?« »Tu si lahko moški kupi prijateljice!« mu je odgovoril oče.
Zvečer sinko ni in ni mogel zaspati, saj mu očetov odgovor ni dal miru. Razbil je svojega pujska, iz njega pobral drobiž in se napotil v javno hišo. »Kaj pa delaš tukaj, mali?« ga je ogovorila šefinja bordela, ko je vstopil v prostore.
»Slišal sem, da lahko pri vas kupim prijateljice,« je rekel mali. Šefinja bordela se je znašla in mu namazala kruh z marmelado ter mu rekla, da se temu reče prijateljica.
Ko se je sinko vrnil domov, ga je oče vprašal: »Kje si pa bil?« »Bil sem v tisti hiši z rdečo svetilko in si kupil prijateljice.« Oče je bil šokiran, ko pa je prišel k sebi, ga je le vprašal: »In kaj si tam počel?« »Pet sem jih zmazal, šesto sem pa samo polizal!«

Rožice

»Kako te je pa včeraj zvečer sprejela žena, ko si prišel tako »nabrkljan« domov?«
»Vame je metala rožice.«
»Kaj takega!«
»Da, samo iz lončkov jih ni dala.«

Kretnica

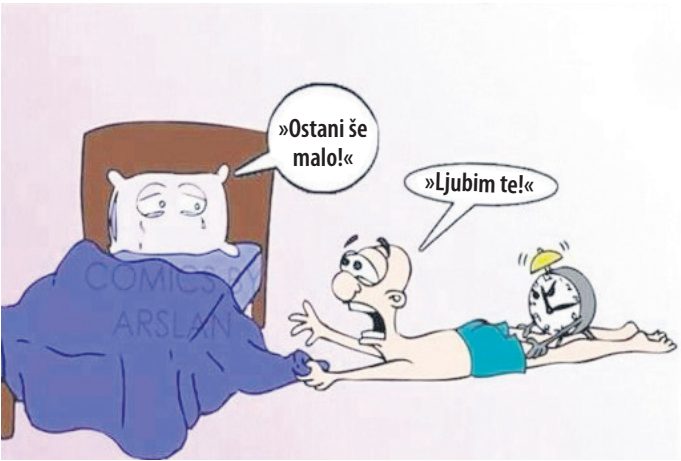
Še v času parnih lokomotiv gresta dva železničarja kar peš po progi proti domu. Od zadaj se jima začne približevati vlak. Oba začneta na vso moč teči po progi.
Kmalu eden reče: »Stari, če ne bo kmalu kakšne kretnice, sva gotova!«

Nevarna hrana

Zdravnik je predaval pred polno dvorano:
»Hrana je tako strupena, da nas počasi ubija. Rdeče meso je polno antibiotikov. Gazirane sladke pijače razžirajo želodec. Kitajska hrana je gensko spremenjena. Prehrana s preveč maščobami vodi v debelost in srčno-žilne bolezni. Nihče se ne zaveda, da imamo vedno manj pitne vode. A obstaja še nekaj bolj nevarnega od vsega, kar smo vsi že ali še bomo zaužili? Mi lahko kdo iz občinstva pove, katera hrana povzroča največ gorja in trpljenja še leta po zaužitju?«
Po nekaj trenutkih tišine se nekdo oglasi: »Poročna torta.«

Zmečkan denar

Po čudoviti večerji ob svečah in steklenici dobrega vina žena odpelje moža v spalnico. Poleže ga na posteljo, mu pomežikne in nežno reče: »Dragi, si kdaj videl zmečkanih 10 evrov?«
»Ne,« odgovori on.
Počasi in z ritmično zibajočimi boki odpne zgornje tri gumbe svoje bluze in izmed dojk izvleče zmečkanih 10 evrov. On se nasmehne in vzame bankovec.
»Dragi, si kdaj videl zmečkanih 50 evrov?«
»Uuuh ... ne!«
Ona se spet nasmehne, privzdigne krilo in iz hlačk izvleče zmečkanih 50 evrov. V pričakovanju novega vprašanja on vzame bankovec.
»In zdaj mi povej, si kdaj videl zmečkanih 20 tisoč evrov?«
»Ne,« reče že čisto vznemirjen.
»No, potem pa poglej v garažo!«

Oven

V soboto, 20. julija, bo vaš vladar zapustil znak bika in vstopil v dvojčka. Imeli boste veliko energije, zato je prihodnje obdobje kot naročeno tudi za fizično zahtevnejša opravila. Ne boste pozabili niti na šport in rekreacijo. Uživali boste v vsem, kar boste počeli, in si nabrali veliko energije za naslednje korake. V veselje vam bodo osebe, ki so sestavni del vašega življenja, napolnile vas bodo s pozitivnimi spodbudami.

Bik

Vaša vladarica Venera bo potovala po znamenju leva, kar bo vplivalo zelo spodbudno na vas. Izrazita toplota, ki jo oddajate v okolje, bo tokrat še bolj intenzivna, pri čemer boste naravnost blesteli. Ta čas vam prinaša obilico prijetnih trenutkov, lahko se ga veselite. Čas poletja vnaša v vaše razmišljanje nek nejasen nemir, ki ga boste najbolje pregnali z več fizične dejavnosti. Družbe vam ne bo primanjkovalo, prav nasprotno.

Dvojčka

Močna in prodorna energija Merkurja, vašega vladarja v levu, bo velika, zato delujte pazljivo pri komunikaciji. Izvedeli boste pomembne informacije, ki jih lahko v naslednjem obdobju koristno uporabite. Jupiter, ki potuje po vašem znaku, prinaša optimizem, dobro voljo in pozitivno energijo. Mnogo vaših darov bo tokrat zablestelo v najlepšem sijaju.

Rak

Do ponedeljka bo Sonce še vedno v vašem znaku, kar dobro izkoristite za svoje delovanje. Energija bo dobra, prav tako počutje. V tem času bo zelo dejavno obdobje, kasneje pa delujte sistematično in nikar ne silite z glavo skozi zid. Trma, ki vas bo popadla občasno, vam lahko samo škoduje in dobro je, da se tega zavedate. Če le lahko, si vzemite nekaj prostih počitniških dni.

Lev

Vstop Sonca v vaše znamenje v ponedeljek, 22. julija, vam prinaša zelo močno energijo v prihodnjem mesecu. Naj bodo ti dnevi tišni, v katerih boste obnovili svoje moči, v mislih pa delali načrte. Že spomladi je nastopilo vaše, Sončevo leto, v katerem boste blesteli. Čim bolj izkoristite ugodne trende, ki vas bodo spremljali do začetka pomladi 2025, za svoj vsesplošen napredek. Nekaj boste opustili, nekaj zgradili na novo.

Devica

Vaš vladar Merkur prinaša veliko pozitivnega, od dobrega načrtovanja, dogovarjanja, optimizma ter pripravljenosti pomagati in prisluhniti tudi drugim. Življenje se vam bo risalo v kar najlepših barvah in veselili se boste poletnih dni. Z veseljem boste ugotavljali, da ste priljubljeni v družbi, in tudi tokrat se boste potrudili, da boste naredili nekaj več. V veselje vam bo krajša pot, v družbi nekoga vam bo srce bilo hitreje.

Tehdnica

V zadnjih mesecih se je zgodilo toliko, kot se leta prej ni. In ni še konec vašega potovanja skozi čas, kar pripravite se na novosti. Nekdo bo neprestano mislil na vas, ob tem vam bo prav prijetno in toplo pri srcu. Soočali se boste z zelo pomembno novico, ob kateri morate nujno spremeniti način delovanja. Ideja se vam bo porodila, ne da bi o tem posebej razmišljali.

Škorpion

Teden, ki ga boste preživel, bo prijeten in obdani boste s pozitivnimi ljudmi. Sicer boste potrebovali za uspešno delo več energije kot sicer, zato se pripravite. Z glavo skozi zid ne boste mogli, našli boste srednjo pot. Ugotavljali boste, da pogrešate nekoga, ki vam je bil v preteklosti zelo blizu. Naredili boste pomemben korak, ne da bi se pred tem posvetili temeljitemu razmisleku.

Strelec

Jupiter, ki potuje po vam nasprotnem znamenju, zahteva od vas kot vaš vladar prilaganje. To ne bo preprosto niti lahko. Pripravite se na odštevanje v zadevi, ki bo še posebej aktualna. V četrtek boste gostili Luno v svojem znamenju, zato bo prijetno in veselo. Le pogumno naprej, pred vami je čas, v katerem se boste odločali tudi za nove korake. Nekateri odločitve nikakor ne bodo lahke, zato bodite pripravljeni tudi na zmešnjave.

Kozorog

Od petka do nedelje popoldne boste gostili Luno. V nedeljo tik po opoldnevu nastopi polna luna v vašem znaku. Čustvena energija se bo počasi umirila in sprostili se boste po napornih urah preteklega tedna. Naredili boste načrte, kako preživeti prijeten nedeljski dan, in to vam bo tudi uspelo. Nikar se ne pustite motiti, ne glede na to, da bodo proti koncu dneva napeti aspekti vnesli napetost tudi v vaše življenje.

Vodnar

Od nedelje popoldne do torka zvečer bo Luna potovala po vašem znaku. Mikalo vas bo iti v družbo, večerne urice pa boste želeli preživeti sami. Včasih je mnogo bolje, da ne naredite ničesar, ampak se prepustite toku življenja. Položaj je takšen, da od vas zahteva mnogo pomembnih razmislekov. Vse ne bo šlo po vaših načrtih. Nekdo vas samo nemo opazuje in čaka na vašo napako.

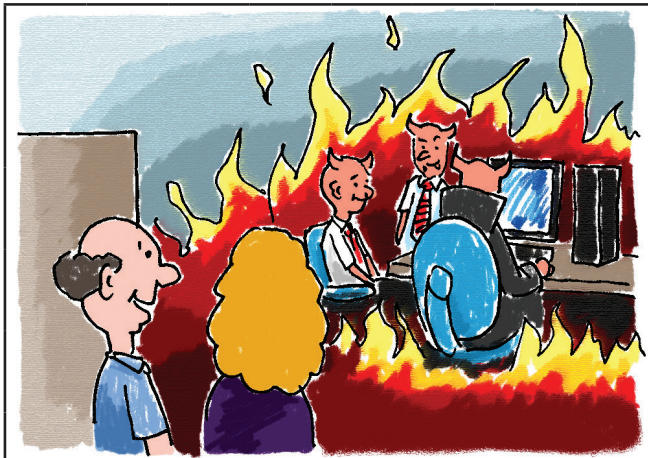
Ribi

Od torkovega večera do srede boste gostili Luno, kar bo zelo spodbudno vplivalo na vaše počutje in razpoloženje. V glavi se vam vrti od vseh sprememb, ki jih doživljate. Nekdo, ki vam je blizu, vas lahko razočara. Pustite času čas in se ne odločajte prehitro. Na delovnem področju lahko pričakujete pohvalo, čeprav niste nič naredili, da bi jo dobili. Bili ste samo zelo prijazni.

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva
na **041 519 265** in na Facebookovi strani
Dolores Astro.

Te svetovalce smo najeli prejšnji teden. Res obvladajo ...

3K	ZELO LEPA, ČUDOVITA	MOLIERE JE NAPISAL ...	SEVER, JUG, ... ZAHOD	3K	POVZROČA MOTNJE	PRIPADNIK KAVKAŠKEGA LJUDSTVA	BOLGARKE SO SOSEDE ...	STAR SLOVAN
KABELSKA TELEVIZIJA			16	MUZEJ V NEW YORKU KIPARSKI IZDELKI				
RAZDELEJEN NA KOSE							6	
STROKOVNIAK ZA ARHITEKTURO								
NAREDITE KORAK								Z NJIM STA NA ... VALOVNI DOLŽINI
PONUJA					TRGOVINSKI ZAPORI	KJE (DALMAT.) DELA V PE-SKOKOPU		
POSEDIJEVA								
KRIŽANKA & UGANKE	GIBALO	OPRAŠEVA-NJE S PELO-DOM ISTEGA CVETA	SKLADBA ZA TRI GLASOVE	... DOBREGA UPANJA	BREZ-ALKOHOLNA PUAČA	FR. PEVKA (EDITH) LAHKIH ... NAKROG		
NIKOLAJ KOPERNIK	7							
VRTNICA (STAR.)								
SLOVENSKA ZNAMKA POSODE				TROPSKI RASTLINI				
OSTRŽKU JE POGOSTO RASEL		2		OČE (LJUBK.)	KLIMAKTERU	RAČU-NALNIŠKI POMNILNIK UGANKA		
DODATNI POMEN								
Povsod z vami								
ZAČETEK TENIŠKEGA DVOBOJA								
ENAKA SAMOGLAS-NIKA				TRDA OPEKA	ITALIJANSKA VERIGA BENCINSKIH SERVISOV			
SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFE-RENCA					PRIPRAVA ZA ISKANJE	MED DRUGIM RIMSKA 102		
KRAVA DO PRVE TELITVE								
3K	JE OBEŠENO ALI ... IN 40 RAZBOJ-NIKOV							
NLB IN DBS								
KANADSKI PEVEC (PAUL)								
HRVAŠKO MESTO S TOVARNO KOESTLIN								
ZDRAVILA V RAZPRŠE-NEM STANJU								

SUDOKU 631

7			8				3	
9	1			2	5			
4				1	6		9	
	2							4
	9					5	1	6
			5	8	1			
	3	8				6		2
			2	4				
		1				8		9

SUDOKU 322

	5							2
	2				8		9	4
			4		6			
3						9	6	
9			1	7				
8				6	5	7	3	
		6					8	
		8		3	9			
	9	1					7	

REŠITEV SUDOKU 630

2	8	6	1	3	9	7	5	4
7	1	9	4	6	5	2	8	3
3	4	5	8	2	7	9	1	6
6	2	8	9	5	1	3	4	7
5	7	1	2	4	3	6	9	8
9	3	4	6	7	8	1	2	5
8	5	2	3	9	6	4	7	1
1	9	3	7	8	4	5	6	2
4	6	7	5	1	2	8	3	9

REŠITEV SUDOKU 321

5	2	3	6	9	4	8	7	1
4	7	8	3	1	5	9	6	2
9	1	6	2	8	7	3	4	5
2	9	7	1	4	6	5	3	8
3	8	5	9	7	2	6	1	4
6	4	1	5	3	8	2	9	7
8	3	9	7	2	1	4	5	6
1	6	2	4	5	9	7	8	3
7	5	4	8	6	3	1	2	9

V naših križankah je tudi v dvoje lepo.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si

3K

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobot.si
T: (03) 425 6100

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE UGODNOSTI

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
Telefon: 03 422 51 71
www.novitednik.si

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

Datum naročila:

E-naslov:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 3 mesece ☐ na 6 mesecev ☐ letno

☐ Soglašam s prejetjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Pogoj in spletna prijava: <https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>

NT&RC, d.o.o., Prešernova 19, 3000 Celje

Celjanka potrjena za mednarodno direktorico lionsov

Lorena Hus, ki je bila tudi ena naših treh regijskih kandidatk za akcijo Ljudje odprtih rok, je bila na letošnji mednarodni lionsovi konvenciji, ki je bila med 21. in 25. junijem v Melbourneu v Avstraliji, potrjena za mednarodno direktorico – članico upravnega odbora. To vlogo bo opravljala dve leti.

»Zame, za moj klub Celje Mozaik in za slovenski lionizem je izvolitev v mednarodni upravni odbor velika čast in priznanje. Čakata me dve leti prostovoljnega trdega dela, a verjamem, da bom z izkušnjami, znanjem in s pomočjo svojega kluba ter distrikta delo dobro opravila in si prizadevala glas o slovenskem lionizmu prenesti tudi v svet,« je o prvih vtisih povedala Lorena Hus. Na konvenciji so izvolili celotno vodstvo

Lions Clubs International in potrdili predsednike vseh distriktov. Za Slovenski distrikt 129, ki združuje približno 1.500 članov v 60 klubih, je bil potrjen lion Vladimir Bahč iz Lions kluba Novo mesto. Lions Clubs International je sicer največja svetovna pro-

stovoljna organizacija, ki v 220 državah sveta v 48 tisoč klubih združuje 1,4 milijona prostovoljcev. Njihova glavna področja delovanja so slepota, rak otrok, varovanje okolja, lakota, diabetes, pomoč mladim in pomoč ob naravnih nesrečah.

SJ

Lorena Hus je bila med ustanovnimi članicami prvega ženskega kluba lions pri nas, ki je nastal pred 25 leti. (Foto: Arhiv NT/Nik Jarh)

Frida je prišla v Velenje

Frida, Ja volim samo sebe in druge največje uspešnice hrvaške zasedbe Psihomodo Pop so pred dnevi odmevale na velenjskem Titovem trgu.

Koncert znane hrvaške skupine, ki jo je že prvi album z naslovom Godina zmaja povzdignil med vodilne skupine takratne rokovske scene, je sodil v niz Poletnih kulturnih prireditev Festivala Velenje. Jubilejno, že 40. ponovitev tega niza prireditev je junija začela hrvaška glasbena diva Josipa Lisac. Raznolika glasbena in filmska ponudba bo na voljo še vse do septembra. Festival Velenje tudi letos ni pozabil na otroke, za katere je pripravil številne predstave in ustvarjalne delavnice. Poletne kulturne prireditve bo na prvi septembrski dan sklenil koncert Iztoka Mlakarja.

TS

(Foto: Ksenija Mikor)

Lani sadil hruške, letos poljske javorje

Goran Dragić, eden najboljših slovenskih košarkarjev, ki od leta 2021 v Laškem organizira košarkarski kamp za otroke, je lani s Thermano in partnerji v Zdraviliškem parku Laško začel ustvarjati Gogijev drevesni gaj, ki ga je letos še obogatil.

Le mesec po zasajenih prvih drevesih je park avgusta lani močno prizadela poplava. Uničila je marsikaj, ne pa tudi mladih ravno dobro zasajenih dreves hrušk. V začetku tega meseca je Goran Dragić svoj gaj v zdraviliškem parku še razširil in nadgradil. Petim okrasnim hruškam, ki simbolizirajo košarkarsko peterko, so se namreč pridružili trije poljski javorji, ki predstavljajo igralce na klopi in ekipni duh.

BA

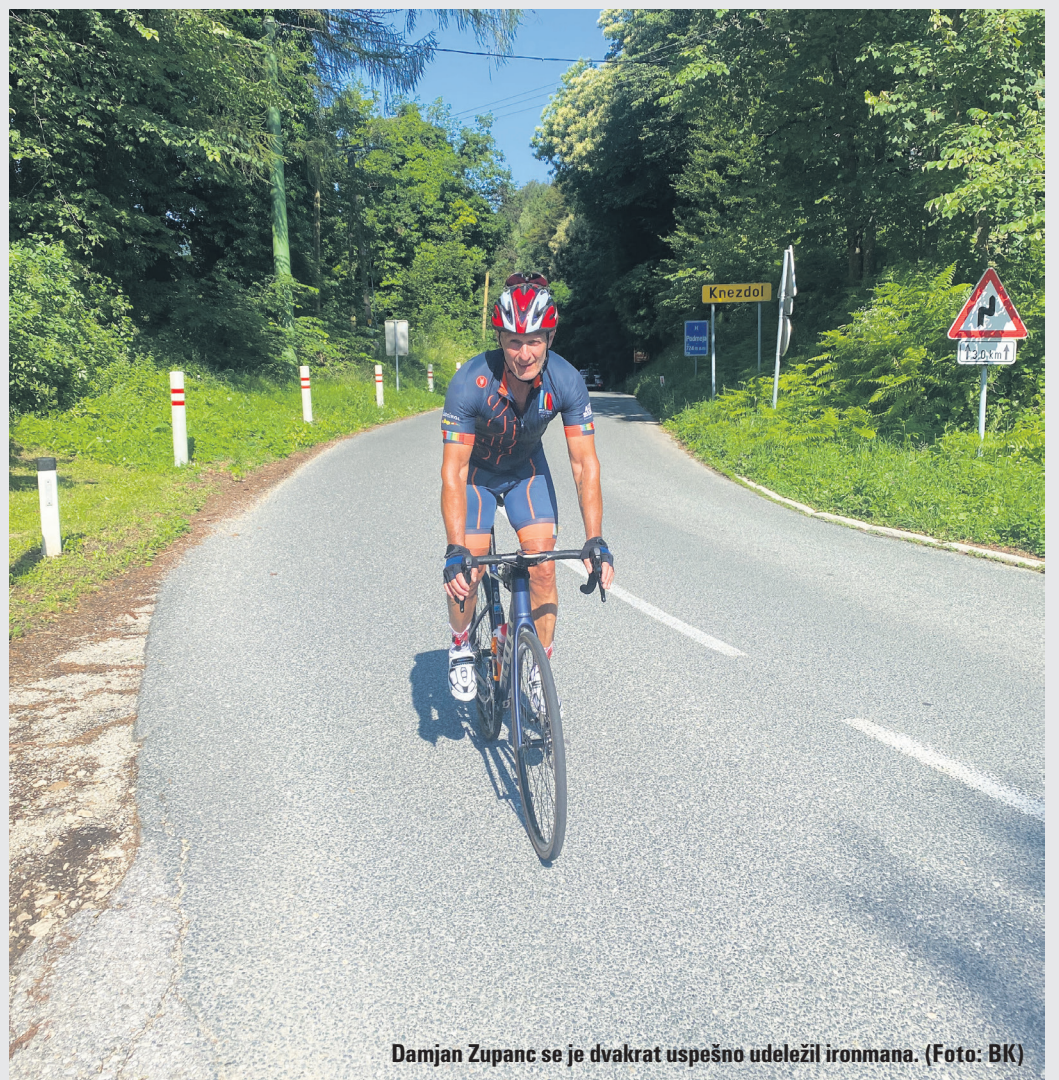
Goran Dragić ima v laškem Zdraviliškem parku svoj drevesni gaj. V začetku meseca je v njem zasadil tri poljske javorje. (Foto: Thermana Laško)

S kolesi »everestali« nad Preboldom

Everesting je izziv, ki ima precej preprosta pravila. Kolesar (ali tekač) si izbere neko strmo progo in se po njej vzpenja ter spušča, dokler ne doseže 8.848 metrov vzpona. To mu mora uspeli v enem delu in brez spanja.

Trije nekdanji celjski športniki, 57-letni judoist Damjan Zupanc, 57-letni hokejist Robert Šturbej in 43-letni roketni vratar Rajko Petrovič, so zdaj zagrizeni kolesarji. Nek odsek ceste med Preboldom in Podmejo je dolg 4.900 metrov in ima malo več kot 300 višinskih metrov. Prevoziti ga je bilo treba 29-krat. Podatki o poteku vožnje so shranjeni v računalniku. »Vzpon na Mount Everest« je uspel vsem trem. »Nismo se pehali za rekordnimi dosežki, želeli smo zgolj preživeti,« je v smehu povedal »Cic« Zupanc, ki je potreboval 17 ur in pol.

DŠ

Damjan Zupanc se je dvakrat uspešno udeležil ironmana. (Foto: BK)

Večer v znamenju džeza

Ljubitelji slovenske popevke, džeza in zimzelenih skladb so na svoj račun prišli minuli petek, ko sta v Šentjurju nastopila pevka Dada Kladenik in kitarist Marko Zaletelj.

V občini Šentjur so se doslej pod okriljem Šentjurskega poletja zvrstile številne prireditve, ki jih ob podpori občine pripravljajo različna društva. Kamenček k poletnemu kulturnemu utripu dodajajo tudi nekateri gostinci. Kavarna Naš plac je pred dnevi v sodelovanju s Študentskim klubom mladih Šentjur k sodelovanju povabila dvojec, ki skupaj ustvarja več kot 30 let. Kladenikova, ki izvira iz Šentjurja, je priznana operna pevka, zaposlena v mariborski operi, nastopa pa tudi z različnimi znanimi glasbenimi sestavi po državi. Mariborski kitarist Marko Zaletelj se je v začetku devetdesetih udeleževal kot studijski glasbenik, nekaj časa je igral v tujini in bil član mnogih uspešnih zasedb. V soju bakel in drobnih luči so minuli petek med drugimi odmevale Med iskrenimi ljudmi, Nad mestom se dani in številne druge domiselno zasnovane akustične priredbe.

TS

(Foto: Mell Garmut)